

JŪRA·MEER·SEA

 TARPTAUTINIS VERSLO IR MOKSLO ŽURNALAS
 INTERNATIONALE ZEITSCHRIFT FÜR WIRTSCHAFT UND WISSENSCHAFT
 INTERNATIONAL MAGAZINE OF BUSINESS & SCIENCE

2024 • 2 [131]

ISTORIJS KONSPEKTAI
BALTOJO ŠVYTURIO ŠVIESOJE
ŽENKLAI IR ŽODŽIAI
PER 25 METUS

HISTORY NOTES IN THE LIGHT OF
THE WHITE LIGHTHOUSE
SIGNS AND WORDS
IN 25 YEARS

JŪRA·MEER·SEA

TARPTAUTINIS VERSLO IR MOKSLO ŽURNALAS
INTERNATIONALE ZEITSCHRIFT FÜR WIRTSCHAFT UND WISSENSCHAFT
INTERNATIONAL MAGAZINE OF BUSINESS & SCIENCE

Your loyal partner
in international business

www.jura.lt

LEIDĖJOS ŽODIS PUBLISHERS'S WORD

Istorijos konspektai Baltojo švyturio šviesoje	3
History Notes in the Light of the White Lighthouse	31

ISTORIJOS KONSPEKTAI HISTORICAL OUTLINES

Ženkla ir žodžiai per 25 metus	5
Signs and Words in 25 Years	33

IŠSKIRTINIS INTERVIU EXCLUSIVE INTERVIEW

Svarbiausias Jūrinių reikalų komisijos tikslas – parengti Lietuvos jūrinę strategiją	60
The Main Objective of the Commission for Maritime Affairs Is to Develop a Maritime Strategy for Lithuania	63

JŪRINIS PAVELDAS MARITIME HERITAGE

Istorinis burlaivis MERIDIANAS 10 kartą Klaipėdoje skelbia vasaros pradžią išskleisdamas bures	66
Historical Sailing Ship MERIDIANAS Heralds the Beginning of Summer by Unfurling Its Sails in Klaipėda for the 10 th Time	68

BURIAVIMAS SAILING

THE TALL SHIPS RACES penktą kartą sugrįžta į Klaipėdą	72
THE TALL SHIPS RACES Returns to Klaipėda Klaipėda for the 5 th Time	74

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS INTERNATIONAL COOPERATION

Čilės jūrų gėrybės ieško kelio į Europą	78
Chilean Seafood Finds Its Way to Europe	80

JŪRA MEER SEA
International Magazine of
Business and Science
ISSN 1392-7825

Jūra magazine issued since 1935
JŪRA MEER SEA – since 1999

Issued by:
Private company
Jūrų informacijos centras
(Marine Information Centre)

Director and Editor-in-chief
Zita Tallat-Kelpšaitė
Tel. + 370 610 11399
E-mail: editor@jura.lt
www.jura.lt

Financier-in-chief
Danutė Gražlienė
Tel. + 370 699 31295
E-mail: grazeliene@jura.lt

Translators:
Artificial Intelligence

Proofreaders:
Rita Maksimavičienė
Elena Trečiokaitė
Artificial Intelligence Chat GPT 4

Representatives of the magazine:

UK, London
Milda Manomaitytė
E-mail: manomilda@hotmail.com

Kazakhstan, Karaganda
Tatyana Iwanova
E-mail: lituanica@mail.kz

Germany, Munich
Diana Wirtz
E-mail: diana.wirtz@tlnika.de
TL NIKA GmbH

Photo credits:
Vytautas Karaciejus,
Gediminas Pilaitis, ProChile,
JŪRA MEER SEA and photos
from the archives of Meridianas
Support and Charity Foundation,
the archive of Klaipėda County
Ieva Simonaitytė Public Library,
VšĮ Klaipėdos šventės

Cover:
White Lighthouse, painting (2022)
by Zita Tallat-Kelpšaitė

Cover design:
Ingrida Ramanauskienė

Manuscripts are not returned or reviewed.
The editorial staff bears no responsibility
for the contents of texts provided by
advertising agencies. The editorial opinion
does not necessarily coincide with the
opinion of the authors and interviewees.

**Printed by S. Jokužis
Publishing & Printing House**

Circulation 900 copies

Istorijos konspektai

Baltojo švyturio šviesoje

2024-ieji, Lietuvos uostamiestyje Klaipėdoje paskelbti Švyturių metais, skirti reikšmingiems jūriniais simboliams bei ženklams. Svarbiausias istorinės atminties herojus – Baltasis švyturys, kurio šviesa į Klaipėdos uostą įplaukiantiems laivams sužibo prieš 140 metų.

Molo – būtino uosto įplaukos kanalo statinio – užuomazgos atsirado daugiau nei prieš 290 metų. Ginantis nuo Kuršių nerijos smėlio, kuris kėsinosi užnešti protaką į jūrą, 1733 m. buvo pastatyta 130 m užtvanka. Tačiau netobulą pirmąjį molą bangos netrukus sugriovė. Tik po šimtmečio, 1834 m., prasidėjo esminiai uosto tvarkymo darbai, kai Prūsijos valdžia išnuomojo Klaipėdos pirklių sąjungai sąsiaurį ir jūros pakrantę nuo Klaipėdos iki Olando kepurės su sąlyga, kad bus sustiprinta pakrantė ir sutvarkyti molai. Šiaurinio molo statyba vyko su ilgomis pertraukomis ir galutinai baigta 1884 m. 2150 m į jūrą nusitęsęs 2,5 m pločio ir 2 m virš vandens iškilęs molas pačiame gale suspindo savo gražiuoju perlu – Baltuoju švyturiu, kurio šviesa įžiebta 1884 m. gruodžio 16 d.

Elegantiškas, 9 m aukščio, puikių proporcijų, balta spalva iš tolo spindintis statinys bemat tapo populiariausia įžymybe, prie kurios norėjo nusifotografuoti klaipėdiečiai, miesto svečiai bei oficialios užsienio delegacijos. Fotografai pleškino negailėdami juostų, o leidėjai masiškai tiražavo atvirukus, kurie greitai pasklido po pasaulį. Baltojo švyturio šlovė augo taip sparčiai, kad netrukus jo atvaizdas atsirado ant įvairių leidinių viršelių, pašto ženklų, net ir ant popierinių bei metalinių pinigų, kur švyturio spindulys skverbėsi pro tamsą ir tuomet, kai po 1939 m. hitlerinės Vokietijos įvykdytos Klaipėdos krašto aneksijos Baltojo švyturio nuotrauka Europos leidinių viršeliuose simbolizavo solidarumą Lietuvai.

Šešiasdešimt vienerius metus tarnavęs Lietuvos jūrų valstybės simbolį ir laivų kelrodį – Baltąjį švyturį – 1945 m. sausį, bėgdama nuo raudonarmiečių, vokiečių kariuomenė susprogdino. Griuvėsiais virto ir Melnragėje stovėjęs Klaipėdos-Mėmelio švyturys, ir beveik visi uosto bei navigacijos įrenginiai.

Minint 140-ąjį Baltojo švyturio gimtadienį, po jo spindulių išryškėja ir kiti jūrinio paveldo ženklai. Įsibėgėjus Švyturių metų renginiams, Baltojo švyturio atvaizdas iškilo ant legendinio burlaivio „Meridiano“, prieš dešimtį metų Klaipėdos patrioto, verslininko Aloyzo Kuzmarskio iniciatyva prikeltos naujam gyvenimui, pagrindinės fokstiebio burės.

Po Baltojo švyturio ženklu švenčiamas istorinės Jūros šventės 90-asis ir 65-asis atgimusios Jūros šventės jubiliejus. Svarbias savo veiklos sukaktis mini Jūrų krovos kompanijų asociacija, Klaipėdos konteinerių terminalas, krovos kompanija „Klasco“, Vakarų laivų gamykla, Lietuvos jūrų muziejus, pirmojo Lietuvos jachtų žygio per Atlantą: „Lietuvos“, „Audros“ ir „Dailės“ jachtų buriuotojai.

Šioje jubiliatų puokštėje brandų 25-erių metų patirties žiedą skleidžia tarptautinis verslo ir mokslo žurnalas JŪRA MEER SEA, kurio ištakos (1935 m.) tik penkiasdešimčia metų vėlesnės nei Baltojo švyturio.

Baltajam švyturiui ir Lietuvos jūrininkų sąjungos bei Lietuvos moterų tautiniam laivynui remti sąjungos įkurtam marinitikos leidiniui „Jūra“ buvo lemta susitikti ir beveik penkerius metus drauge skleisti šviesą, rodant teisingą kelią į uostą ir į jūrų valstybės ateitį.

„Jūros“ šviesa užgesinta 1939-aisiais, Klaipėdos krašto aneksijos metais, Baltojo švyturio – 1945-aisiais, paskutiniais Antrojo pasaulinio karo metais.

„Jūra“ atgaivinta 1999-aisiais privačia iniciatyva, apie Baltojo švyturio atstatymą dar tik kalbama įvairiose institucijose.

Atgaivinto „Jūros“ žurnalo pirmąsias metines šventėme jūros vartuose, ant molo, muzika, šoku ir vynu atnašaudami jūrų dievams ir Baltojo švyturio atminimui. Nakties tamsoje, blyksint ant molo sukurto laužo atšvaitams, Baltijos jūra maloniai priėmė laišką vašku užlydytame butelyje ateities kartoms. Jūrų dievai ir Baltojo švyturio dvasia palaimino mūsų aukojimą.

Nuo tos dienos praėjo ketvirtis amžiaus. Mes išgyvenome!

Atgimęs žurnalas amžiumi pralenkė savo pirmtaką penkis kartus ir tapo žinomas pasaulyje, kaip tarptautinis leidinys, prabilęs į skaitytojus lietuvių, anglų, vokiečių, kazachų, rusų, kinų ir arabų kalbomis, atstovavęs Lietuvą trijose pasaulinėse parodose: EXPO 2010 Šanchajuje, EXPO 2017 Astanoje ir EXPO 2020 Dubajuje.

Minint žurnalo dvidešimtmetį, 2019 m. išleidome knygą lietuvių, anglų, rusų bei kinų kalbomis „Ženkla ir žodžiai“, kurioje sudėti visi žurnalo leidėjos įžanginiai tekstai, parašyti per dvidešimt metų. Tai savotiškas metraštis, atspindintis nepriklausomybės pradžios ekonominę, politinę, kultūrinę Lietuvos būseną iš vienos geležinės uždangos pusės perėjus į kitą, jos sudėtingus santykius su naujais draugais ir partneriais bei buvusiais šalies okupantais, pamažėle tampančiais partneriais.

Šiemet žurnalas švenčia 25-ąjį gimtadienį, tad metraštis pailgėjo.

Per pastaruosius metus smarkiai keitėsi ir ženklai, ir žodžiai. Kai visus suglumines pandemijos ženklas ėmė menkti ir budo viltis gyvenimui, 2022 m. Vieversio dieną, vasario 24-ąją, kuomet į prisikeliančią žemę parskrenda vieversys, ant savo sparnų nešdamas gėrį, laimę, taiką ir būsimą gyvybę, ne literatūriniais, o realiais šūviais driokstelėjo karo ženklas.

Jis vis dar grėsmingai kėpso už durų ir kartais užgniaužia gerkle, bet žodžiai ieško takelių į istorijos užkulisius. Tarsi ruošdamasi istorijos egzaminui, suspaudžiu juos į konspektų eilutes.

Nepaisant visko...

Nuoširdžiai Jūsų
Zita Tallat-Kelpšaitė
Žurnalo JŪRA MEER SEA
leidėja nuo 1999 m.

Ženklai ir žodžiai per 25 metus

„Jūra“ grįžta ten, kur ji gimė

„AŠ Į JŪRĄ PLAUKIAU, nes be galo geidžiau užsigrūdinti drąsą ir sustiprinti dvasią.“ Poeto keturvėjininko Salio Šemerio posmas primena, kad be šių savybių sunku gyventi žemėje žmogui ir tautai. 1935 m. rugpjūčio mėnesį išleista pirmajame jūriniame žurnale „Jūra“ jo leidėjai į tautą kreipdamiesi spausdintu jūriniu žodžiu sakė: „...pradedamas darbas, kurį reikėjo pradėti nuo to momento, kai Lietuva, atgaudama Klaipėdos uostą, tapo pajūrio valstybe...“ (JŪRA, 1999, Nr. 1)

Kurkime kartu Lietuvos jūrinių įvaizdį

KAI 1990 M. BALANDŽIO 19 D. Tarybų Sąjunga paskelbė blokadą Lietuvai, sprendimas statyti Būtingės naftos terminalą buvo politinis. Reikėjo išspręsti alternatyvius naftos tiekimo iš Vakarų klausimą. 1995 m. birželio mėnesį, prasidėjus statybai, jis tapo ekonominiu. Šiandien (1999 m.) jis iš esmės pasikeitė: per Būtingės terminalą Rusijos nafta eksportuojama į Vakarų. Tai teikia vilties, jog mažėja konfrontacija tarp tautų, o politikai ir verslininkai sugeba rasti abiem pusėms naudingų sprendimų.

(JŪRA, 1999, Nr. 2)

Lietuva – patraukli tranzito valstybė, Klaipėda – patikimas uostas

SIEKIAMAS, KAD BŪTŲ KURIAMAS patrauklus Klaipėdos uosto įvaizdis, Lietuvos premjeras (Rolandas Paksas) nutarė imtis vadovauti vyriausybinei koordinacinei kovos su kontrabanda komisijai. Šios komisijos tikslas – pasiekti, kad Klaipėdos uosto vardas niekuomet nebūtų siejamas su žodžiu „kontrabanda“.

(JŪRA, 1999, Nr. 3)

Vilčių metas

PRIE TREČIOJO TŪKSTANTMEČIO SLENKSČIO mes sustojome gerokai sutrikę. Viltys, kad į naują erą įžengsime ramūs dėl savo ateities, ekonomiškai stiprios valstybės piliečiai, neišsipildė. Prieš dešimtmetį nepriklausomybės laisve besidžiaugusios šalys vėl karštligiškai ieško tvirtesnio peties, į kurį būtų galima atsiremti. Baltarusija puola į glėbį motulei Rusijai, Baltijos valstybės savo ateitį ir viltis sieja su galinga Europos Sąjunga. Metų pabaigoje Lietuvai buvo įteikta labai laukta kalėdinė dovana – kvietimas deryboms dėl stojimo į ES.

(JŪRA, 2000, Nr. 1/4)

Krizė traukiasi, kimbam į darbą

GERIAUSIA ŠIO PAVASARIO ŽINIA YRA TA, kad kurį laiką krizės gnaužtuose merdėjęs jūros verslas ima atsigauti. Pilni geležinkelio vagonų sąstatai tiesiog gulė apgulę akcinę bendrovę „Klaipėdos nafta“. Gerą verslą bendrovės „Mažiekių nafta“ vadovai prognozuoja pirmus metus veikiančiam Būtingės naftos terminalui, kur ketinama statyti naujų rezervuarų ir dar vieną plūdūrą. Regionas tarp dviejų Lietuvos naftos terminalų domina ir kitus investuotojus. Netgi tolimoji Japonija pareiškė norą investuoti į Lietuvos uostų vystymą, pasiryžusi finansuoti Šventosios uosto įrengimo studiją.

(JŪRA MOPE, 2000, Nr. 2/5)

Tarptautinių renginių sezonas

TARPTAUTINIŲ PARODŲ KLESTĖJIMO PRADŽIOJE rodytas entuziazmas šiek tiek priblėso. Dėl Rusijos krovinių konkuruoja Baltijos uostai ir šalys. Ypač aktyviai tai daro >

Latvija, jau ne pirmus metus „TransRussia“ parodoje nusiperkanti strategiškai palankiausią ekspozicijos vietą. Į paviljoną plūstančius lankytojus pasitiko besišypsantys ir latviškas dainas traukiantys mūsų kaimynai. „Kaip norim, taip dainuojam, o Rusijos kroviniai vis vien keliauja per Latvijos uostus“, – sakė latviai.

(JŪRA MOPE, 2000, Nr. 3/6)

Europa ir Azija tiesia viena kitai rankas

TŪKSTANTMEČIŲ SANDŪROJE, išvarginti revoliucijų, karų, nepasitikėjimo ir savitarpio susipriešinimo, žmonės vėl atranda tokį paprastą malonumą – paduoti kitam ir draugiškai paspausti tau ištiestą ranką. Susėsti prie stalo deryboms ir vaišėms. Kartu nudirbti darbą ir užtraukti dainą. Nesvarbu, kokia kalba kalbi ir kokiems dievams meldiesi. Modernios technikos ir technologijų amžiuje žmonių planeta Žemė tarsi keliagubai sumažėjo ir mes lyg priartėjome vieni prie kitų. Tai geras jausmas ir maloni viltis, kad įmanoma sukurti pasaulį be sienų, kur žmonės savo proto galias skirtų ne destrukcijai, o kūrybai. Šalių vyriausybės, suinteresuotų valstybių diplomatiniai sluoksniai, verslo atstovai svarsto galimybes, kaip atgaivinti senuosius prekybos kelius tarp Europos ir Azijos, praturtinant juos naujais transporto koridoriais, jungiančiais Rytų ir Vakarų regionus.

(JŪRA MOPE, 2000, Nr. 4/7)

Būkime vieni kitiems reikalingi

SKAUDŽIAUSIAS METŲ ĮVYKIS Lietuvos laivyboje – transporto laivo „Linkuva“ ir jo įgulos žūtis Ramiajame vandenyne. Kodėl vienas geriausių bendrovės „Klaipėdos transporto laivynas“ laivų beveik be jokio pėdsako dinga gelmėse? Vargu ar kada pavyks sužinoti tragedijos istoriją. Šią paslaptį žino tik jūra.

Nelengva išnarplioti ir žmogaus sukurtų situacijų pinkles. Komisijos, teisininkai, jūros verslo specialistai ir net pats Lietuvos Prezidentas bandė išsiaiškinti vienos pelningiausių Lietuvos laivybos kompanijų – Lietuvos jūrų laivininkystės – visiškai nuostolingą pardavimo aplinkybes. Sklando tik kalbos ir nuojautos, kad kažkam yra naudinga tyčia menkinti Lietuvos laivybos prestižą, silpninti jos galimybes konkurencinėje kovoje dėl rinkos ir įtakos sferų. Tai tikriausiai nėra tokia gili paslaptis kaip Ramiojo vandenyno dugnas, ją žino žmonės.

(JŪRA MOPE, 2000, Nr. 5/8)

Aistras keičia verslo kalba

ATRODO, JOG PO DEŠIMTIES METŲ gana šaltų ir įtemptų santykių geriau vieni kitus pradeda suprasti Lietuvos bei Rusijos tranzito dalyviai. Šiems partneriams tarpusavio supratimas itin būtinas, nes visi transporto koridoriai, prasidedantys Rytuose, į Vakarus šiaip ar taip suka per Baltijos uostus. Lietuvos kurortiniame miestelyje Nidoje įvykęs Rusijos ir Lietuvos transporto ministrų susitikimas ir konstruktyvus pokalbis dėl geležinkelio tarifų harmonizavimo ir bendro

projekto „2K“ (Klaipėda–Kaliningradas) įgyvendinimo yra puiki pradžia į geresnį tarpusavio supratimą ir ekonomiškai abiem šalims naudingą bendradarbiavimą.

(JŪRA MOPE, 2001, Nr. 1/9)

Įvykiai, keičiantys požiūrį į Lietuvą

VERTINDAMI LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO Valdo Adamkaus vizitą į Maskvą kaip istorinį įvykį, apžvalgininkai tvirtina, kad jo rezultatai geresni nei tikėtasi. Lietuvos diplomatinis korpusas V. Adamkaus vizitą į Maskvą pavadino įvykiu, pakeitusiu Rusijos požiūrį į Lietuvą. Dviejų sudėtingą istorinį periodą kartu praėjusių šalių vadovų susitikimą nušvietusi spauda pastebėjo, kad V. Adamkaus ir V. Putino dialogas buvo draugiškesnis negu to reikalauja diplomatinis protokolas. V. Adamkaus teiginys, kad V. Putino „žingsniai kuriant demokratinį procesą Rusijoje yra sektinas pavyzdys visiems, kurie rūpinasi Europos ateitimi“, nustebino Rusijos ir Vakarų žiniasklaidą.

(JŪRA MOPE, 2001, Nr. 2/10)

Laisvę tranzitui!

LIETUVOS NEBUS GALIMA LAIKYTI nei jūrų, nei tranzito valstybe, jeigu jos uostuose nebus perkraunami kroviniai. Mūsų siekimą tapti tranzito valstybe rodo tai, kad LR Seimas rengiasi priimti Tranzito įstatymą. Šio įstatymo koncepcija, kurią parengė Lietuvos jūrų krovos kompanijų asociacija bei Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, buvo aptarta Klaipėdoje vykusiame LR Seimo Ekonomikos komiteto posėdyje. Pagrindinė Tranzito įstatymo koncepcijos nuostata – tranzito laisvė per Lietuvą, išskyrus karinį tranzitą ir pavojingų krovinių gabenimą. Įstatymu siūloma numatyti, kad kroviniai, tranzitu gabenami per Lietuvą, būtų atleisti nuo muitų ir kitų mokesčių, išskyrus rinkliavas už konkrečias paslaugas.

(JŪRA MOPE SEA, 2001, Nr. 3–4/11)

Riba

SIEKĖME PARODYTI, kokia vaisinga gali būti dviejų civilizacijų sandrauga, kai jas sieja santarvė ir sveika konkurencija. Taip buvo iki rugsėjo 11-osios – dienos, kurią pasaulio spauda pavadino civilizacijų karo pradžia. Tą dieną per keliolika minučių, kol teroristų užgrobtai lėktuvai skrido į žmonių civilizacijos objektus, pasaulis pasikeitė. Per tą laiką jame atsirado riba, kurią peržengę mes jau niekuomet nebebūsime tokie, kokie buvome. Net ir labai tikint, kad nugalės sveikas protas, kad jam teisingus sprendimus pakuždės istorijos patikrinta karų beprasmiškumo patirtis, tiesti draugystės tiltus tarp Rytų ir Vakarų bus kur kas sunkiau. Dabar mums teks įveikti civilizacijų susipriešinimo ribą. Išmokti sutramdyti savyje netekties skausmą ir aklą pyktį. Atskirti teisingumą nuo keršto. Įvardinti kaltuosius ir apsaugoti nuo smurto nekaltus. Paduoti ranką kitos rasės, kito tikėjimo ir kitos pasaulėžiūros žmogui. Mūsų pasaulis per mažas civilizacijų karui.

(JŪRA MOPE SEA, 2001, Nr. 5/12)

>

Klaipėdoje vėl siautės „Anatolijus“

ŽURNALAS „JŪRA MOPE SEA“ ir Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija pradėjo naują tradiciją – įsteigė prizus labiausiai pasižymėjusioms jūros verslo kompanijoms ir ryškiausioms asmenybėms šiame versle. Lietuvoje jau senokai prigijo pasaulyje populiarios tradicijos skelbti metų laureatus meno, mokslo, verslo srityse. Tačiau niekada nebuvo oficialiai pažymėti jūros verslo pasiekimai, nors būtent jūros, tranzito verslas sudaro mūsų šalies ekonomikos pagrindą. Nominacijų pavadinimui pasirinkę 1999 m. gruodį praūžusio uragano „Anatolijaus“ simbolį, norėjome parodyti, kad jūros versle taip pat veikia galingos jėgos, kad tai stiprių žmonių, išskirtinių asmenybių verslas, galintis ir turintis atvesti Lietuvą į klestėjimą.

(JŪRA MOPE SEA, 2001, Nr. 6/13)

Su euro ir vilties ženklų

TARPTAUTINIS VALIUTOS FONDAS pagyrė Lietuvą už tai, kad viešai, sklandžiai ir profesionaliai buvo atlikta valiutų persiejimo operacija. Litas atsietas nuo dolerio ir susietas su euru. Nacionalinė Lietuvos valiuta litas buvo įvestas 1922 m. spalio 2 d. 1940 m. lapkričio 25 d. į Lietuvą atėjo rublis. 1941 m. kovo 25 d. lito apyvarta buvo uždrausta. Nacionalinė valiuta į šalį sugrįžo 1993 m. birželio 25 d. 1994 m. balandžio 1 d. litas buvo susietas su JAV doleriu santykiu 4:1. 2002 m. vasario 2 d. litas susietas su euru santykiu 3,4528:1. Daugeliui Lietuvos žmonių euras kol kas tebėra gana mistiška valiuta, kelianti įvairių diskusijų ir nerimo.

(JŪRA MOPE SEA, 2002, Nr. 1/14)

Europa ateina

JAU BAIGIAME PAMIRŠTI LAIKUS, kai nuvykti į socialistinę šalį galėjome kartą per dvejus metus, o į kapitalistinę būdavome išleidžiami ne dažniau negu kartą per penkerius. Užtat laisvai ir pigiai galėjome judėti Tarybų Sąjungos ribose nuo Baltijos iki pat Ramiojo vandenyno. Tuomet buvome Rytų pusėje, o už geležinės uždangos Vakarai – tolima ir beveik nepasiekiamą Europa. Prieš vienuolika metų reikalai kardinaliai pasikeitė. Europa gerokai priartėjo prie mūsų, o ekonominiais, kultūriniais ir artimais savo piliečių giminytės ryšiais susijusios kaimyninės šalys atsivėrė sienomis. Tačiau geležinė uždanga tarp Rytų ir Vakarų iš esmės niekur nedingo. Europos Sąjungos šalys, tarpusavyje pripažįstančios laisvą judėjimą, griežtu vizų režimu siekia atsiriboti nuo Rytų kaimynių. Lietuva, kitais metais ketinanti tapti Europos Sąjungos nare, tampa ir savotiška pasienio zona. Tik šį kartą ji – Vakarų pusėje.

(JŪRA MOPE SEA, 2002, Nr. 2/15)

Tiltų tiesimo metas

Klaipėdoje vykusioje 2-ojoje krovinių savininkų konferencijoje buvo aptariamos tarptautinio projekto „2K“ įgyvendinimo galimybės. Projekto „2K“ esmė – transporto koridoriai per Lietuvos bei Rusijos uostus Klaipėdą ir Ka-

liningradą sujungti dvi galingas NVS ir Europos Sąjungos, kurios nare Lietuva ketina tapti 2004 m., rinkas. Sujungti Rytų ir Vakarų ekonominį potencialą. Nutiesti tiltą tarp skirtingos ekonomikos, politikos, kultūros.

(JŪRA MOPE SEA, 2002, Nr. 3/16)

Išminties beieškant

DIDŽIAUSIA JŪRŲ KROVOS KOMPANIJA „KLASCO“ vasaros pradžioje buvo priversta atleisti nemažai dokininkų. Matyt, panašių veiksmų teko griebtis ir kitoms krovos kompanijoms. Nėra krovinių. Rusija kryptingai įgyvendina savo palyginti neseniai paskelbtą politiką: Rusijos kroviniai – per Rusijos uostus. Daug kam tai nepatinka, bet Rusijos uostai prie Baltijos auga kaip ant mielių ir jau keliolikai metų į priekį turi garantuotus krovinių srautus. Europos ekspertai mano, kad plėtoti transporto rinką Baltijos šalims reikia kartu. Jie teigiamai žiūri ir į projekto „2K“ perspektyvas.

(JŪRA MOPE SEA, 2002, Nr. 4/17)

Tarp Skilos ir Charibdės

LIETUVA, KAIP TAS ODISĖJO LAIVAS, atsidūręs tarp Skilos ir Charibdės, visai laviruoja tarp šių galiūnių bandydama sėkmingai išplaukti į plačiuosius ES vandenį, nekludydama galingosios kaimynės interesų ir nesukeldama nerimo būsimoms sąjungininkėms – Šengeno sutarties šalims. Šiame pavojingame kelyje besiblaškančio laivo įgulą visai trikdo ir klaidina klatingųjų vilioklių sirenų balsai. Vieni siūlo patrauklius mainus: trokštamą prieš penkerius metus pasirašytos Lietuvos ir Rusijos sutarties dėl sausumos ir jūros sienų ratifikavimą už bevizį Rusijos piliečių tranzitą per Lietuvą į Kaliningradą. Kiti įspėjančiai šnabžda apie privalomus įžadus, kuriuos teks duoti naujamai Europos Sąjungos narei.

(JŪRA MOPE SEA, 2002, Nr. 5/18)

Lietuva grįžta į Europos civilizaciją

NATO VIRŠŪNIŲ SUSITIKIME TRYS BALTIJOS ŠALYS: Lietuva, Latvija ir Estija, bei keturios Vidurio Europos šalys: Bulgarija, Rumunija, Slovakija ir Slovėnija, pakviestos prisijungti prie Šiaurės Atlanto gynybinio aljanso. Rusija labai santūriai ir taktiškai įvertino faktą, kad NATO karinė infrastruktūra priartės prie jos sienų. Rusija teigia nematanti čia nieko baisaus, tik jaučianti tam tikrą susirūpinimą. Istorikų ir politikų nuomone, prisijungusi prie Europos Sąjungos ir Šiaurės Atlanto gynybinio aljanso, Lietuva, visuomet priklausi Europos civilizacijai, vėl į ją grįžta.

(JŪRA MOPE SEA, 2002, Nr. 6/19)

Ženkla

VERSLO EKSPERTAI KONSTATUOJA, kad įveikdama finansines krizes atsigauja ekonomika. Jie prognozuoja rinkos aktyvėjimą. Didžiųjų pasaulio politikų pozicija balansuoja tarp karo ir taikos. Astrologai skelbia, kad šiuo metu visatoje vyksta vienas svarbiausių pokyčių – erų kaita. Anot šios sri-

ties specialistų, baigėsi Žuvų era ir prasidėjo nauja – Vandens era, truksianti 2160 metų. Tai būsiantis permainų, naujų idėjų įgyvendinimo, kūrybos, dvasinio tobulėjimo metas. Šeštasis Lietuvos Respublikos Prezidentas Rolandas Paksas tiki likimo ženklais, kuriuos jam išpranašavo Lietuvoje gyvenanti gruzinė žiniuonė. Savo inauguracijoje kalbėjęs apie naujos epochos pradžią, naujasis Lietuvos Prezidentas teigė, kad „šiandien mes pasigendame idealų“.

(JŪRA MOPE SEA, 2003, Nr. 1/20)

Mes pasakėme – taip!

GEGUŽĖS 11-OJI LIETUVOS ISTORIJOJE bus įrašyta greta liepos 6-osios Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo 1253 m.) dienos, vasario 16-osios, Lietuvos valstybės atkūrimo dienos, paskelbtos 1918 m., kovo 11-osios, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos, paskelbtos 1991 m., balandžio 16-osios, Stojimo į Europos Sąjungą pasirašymo dienos 2003 m. Valstybės vadovų Atėnuose pasirašytą istorinį dokumentą dėl stojimo į Europos Sąjungą lietuvių tauta patvirtino savo apsisprendimu. Gegužės 10–11 d. vykusiame referendume svarbiausiu valstybės klausimu mes pasakėme „taip“.

(JŪRA MOPE SEA, 2003, Nr. 2/21)

Lietuvos valstybei – 750 metų

LIETUVA ŠVENČIA REIKŠMINGĄ SUKAKTĮ – valstybingumo 750 metų jubiliejų. Ši data siejama su pirmojo ir viešintelio Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimu. Bemaž visi istorijos tyrinėtojai pripažįsta, kad būtent karalius Mindaugas suvienijo žemes ir kariaunas į tvirtą valstybę, atvedė ją į Europos šalių bendriją. Istorikai laiko jį buvus ne karo, o derybų meistrą. Dabartine politine kalba galėtų reikšti, kad karalius Mindaugas buvo pirmasis euroderybininkas, savo diplomatiniais žingsniais sugebėjęs užtikrinti Lietuvai stipriųjų valstybių ir aukštosios dvasininkijos globą.

(JŪRA MOPE SEA, 2003, Nr. 3/22)

Eurazijos erdvę kuriame šiandien

SAVOTIŠKOJE TRANZITO KRYŽKELĖJE tarp Europos ir Azijos esančios Baltijos šalys integruosis į Europos transporto tinklus. Nebeliks tos neutralios zonos – jungiamosios grandies – tarp Europos ir Azijos. Europa ir Azija labiau priartės viena prie kitos, tartum dvi susijungiančios orbitos, kurių susiliejimo pasekmė – bendra Eurazijos erdvė. Galbūt tai yra naujo Eurazijos kontinento gimimo pradžia. Tačiau kol kas mes kalbame tik apie bendrą Eurazijos transporto erdvę.

(JŪRA MOPE SEA, 2003, Nr. 4/23)

Verslo lyderės kuria sėkmės strategijos modelį

JAV SOSTINĖJE VAŠINGTONE ŽURNALAS pristatytas pasaulio moterų – verslo lyderių – konferencijoje. „Pasau-

lio moterų – verslo lyderių – pasidalinimas patirtimi turi skatinti ir auginti moterų verslą“, – sako organizacijos „Business Women's Network“ pirmininkė Margaret Galabe. „Moters profesionalės yra stipri auganti jėga, kuri keičia regiono ekonomiką“, – teigia musulmoniškojo pasaulio atstovas, Dubajaus parodų centro direktorius Ali Al Kamali. Sukurti verslą nėra lengva. Dar sunkiau versle, kuriame iš esmės dominuoja vyrai, užimti lyderės pozicijas. Dalyvaujama įvairiuose tarptautiniuose renginiuose matau, kiek nedaug moterų stovi aukščiausio rango verslo ir politikos pakopose. Dažniausiai jos tenkinasi patarėjų, padėjėjų, referenčių vaidmenimis, atlikdamos sunkiausią darbą ir išlikdamos nepastebimos.

(JŪRA MOPE SEA, 2003, Nr. 5/24)

Prie slenksčio

LIETUVA STOVI PRIE PERMAINŲ SLENKSČIO, kurį peržengti istorija jai lėmė 2004-ųjų gegužę. Pradedame metus, turėsiame iš esmės pakeisti šalies ir kiekvieno mūsų gyvenimą. Žinoma, rytas, kuomet nubusime jau būdami Europos Sąjungos nariais, tikriausiai niekuo nesiskirs nuo iki šiol buvusių: saulė nešvies skaisčiau ir ant kiekvieno mūsų namų kraigo nebus nutūpusi laimės paukštė. Tokių pasakų lietuvių tauta jau girdėjo prieš šešis dešimtmečius ir jos nebuvo su laiminga pabaiga. Istorijos pamokos leido suvokti, kad gero gyvenimo permainų nereikia laukti kaip kalėdinės dovanos.

(JŪRA MOPE SEA, 2003, Nr. 6/25)

Penktieji veiklos metai

TARPTAUTINIS VERSLO ŽURNALAS „JŪRA MOPE SEA“, šiemet pradėjęs penktuosius savo gyvavimo metus – atvira tribūna jūsų mintims. Pareikškite savo nuomonę atvirai ir principingai, kaip tai padarė ponas Karlas Niehlsas, nesutikęs su žurnale išreikšta pozicija dėl Klaipėdos logistikos centro, kaip „Klasco“ generalinis direktorius Eduardas Plauška, raginantis Lietuvos Vyriausybę atkreipti Rusijos valdžios dėmesį į neįgyvendintą tarptautinį transporto projektą „2K“. Ginkite savo idėjas ir siekite jų įgyvendinimo kaip LR Seimo narys Vaclovas Stankevičius, stiprindamas nacionalinę jūrų teisės bazę, gindamas socialinius jūrininkų interesus. Pradėdami jubiliejinius metus, parengėme dovaną – naują mūsų leidinį „off“ – žurnalo priedą, skirtą laisvalaikiui, poilsiui, pomėgiams, pramogoms.

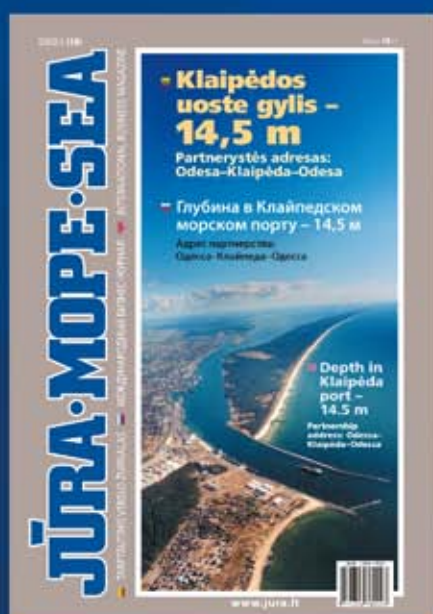
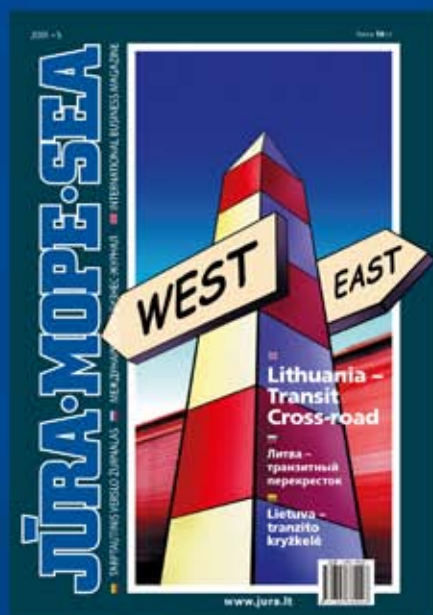
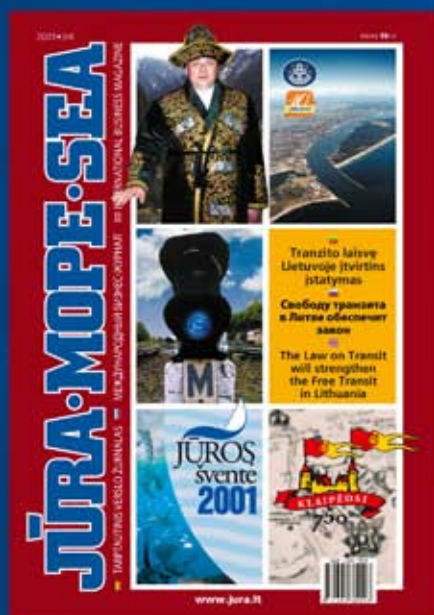
(JŪRA MOPE SEA, 2004, Nr. 1/26)

Sveika, Europa!

BALANDŽIO 31-OSIOS NAKTĮ, įžiebę šviesas savo namuose ir savo širdyse (nepaisant šaliai tekusio demokratiškos išbandymo – prezidento apkaltos proceso), pasakysime „Sveika, Europa! Tavo žemėje atsirado šviesos oazė“. Pradėsime naują gyvenimo etapą, linkėdami sau ir šalims kaimynėms, kad jis būtų taikus, dvasingas ir turtingas.

(JŪRA MOPE SEA, 2004, Nr. 2/27)

>

Kodėl kazachai myli savo prezidentą?

ATMINTIN ĮSTRIGO VIENAS NEPAMIRŠTAMAS epizodas transporto parodoje Kazachstane. Prie Lietuvos stendo priėjęs kazachas, pamatęs JŪRA MOPE SEA žurnalą, kuriame buvo išspausdintas Kazachstano prezidento portretas, pagarbiai paėmė jį abiem rankomis, nulenkę galvą ir pabučiavo. Toks veiksmas nustebino gal tik mus, atvykėlius, bet ne pačius kazachus. Norėčiau mylėti ir gerbti savo valstybės prezidentą nepavydėdama kazachams.

(JŪRA MOPE SEA, 2004, Nr. 3/28)

Penkeri metai tarptautinėje rinkoje

UŽ TARPTAUTINIO BENDRADARBIAVIMO, verslo konsolidavimo skatinimą žurnalas apdovanotas tarptautinių renginių garbės raštais ir diplomais. Už Lietuvos, kaip jūrinės valstybės, įvaizdžio kūrimą žurnalo leidėjai buvo suteiktas 2002 m. pirmą kartą šalyje vykusio konkurso „Lietuvos verslininkė“ nugalėtojos titulas. Džiaugiamės, kad jūrų dievai mums buvo palankūs ir dosnūs.

(JŪRA MOPE SEA, 2004, Nr. 4/29)

Gyventi turtingai ar ilgai?

GERIAUSIA BŪTŲ IR TURTINGAI, ir ilgai. Suderinti tokius poreikius gana sunku, o kartais ir visai nepavyksta. Todėl neretai bendruomenė suskyla į dvi stovyklas: technokratinę – turtingo ir patogaus gyvenimo šalininkę, ir žaliąją – gamtos bei kultūros paveldo saugotoją. Dabar Lietuvos visuomenei iškilo nauja problema: ar Klaipėdos giliavandens uosto statyba nušluos dalį kurortu tampančios Melnragės gyvenvietės? Šia tema žurnale savo poziciją jau yra išdėčiusios abi konfrontuojančios pusės ir akivaizdžiai matyti, kad diskusija dar tikrai nebaigta.

(JŪRA MOPE SEA, 2004, Nr. 5/30)

Pėdos

ANTRĄ KARTĄ ŽMONIŲ PASITIKĖJIMĄ PELNĖS Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus kartu su Lenkijos prezidentu Aleksandru Kwasniewski (Aleksander Kwasniewski) aktyviai dalyvaudamas itin atsakingame Ukrainos gyvenimo etape renkant šalies prezidentą, mūsų pasididžiavimui, suvaidino svarbų vaidmenį, kad oranžinė ukrainiečių revoliucija nenusidažytų raudona kraujo spalva. Šiuos istoriškai giminingų Lietuvos ir Lenkijos nuopelnus aukštai įvertino Europos ir pasaulio politikai. Tai rodo tam tikros žmonijos dalies brandą, norą išgirsti ir suprasti kitaip mąstantį, kompromiso ieškojimą, gebėjimą ne griauti, o kurti.

(JŪRA MOPE SEA, 2004, Nr. 6/31)

Bendradarbiavimo vertė

STENGIUOSI ĮSIVAIZDUOTI KIEKVIENĄ ŽURNALO skaitytoją, atsiverčiantį naujo leidinio puslapius ir nuspėti tai, kas jums šiandien labiausiai rūpi, domina ar jaudina.

Man labai svarbūs ir tie skaitytojai, pas kuriuos mūsų žurnalas iškeliauja į 32 pasaulio šalis, nukakdamas ir į tokias gana tolimas vietas kaip Kanada, Venesuela, Kazachstanas, Kinija. Dar viena skaitytojų grupė, kurios nesu mačiusi ir gana sunkiai įsivaizduoju, tai – virtualieji skaitytojai. Kiekvieną mūsų žurnalo numerį internete skaito 27–30 tūkst. skaitytojų iš 60 pasaulio šalių.

(JŪRA MOPE SEA, 2005, Nr. 1/32)

Vizijos

NORS MOKSLININKAI BAIMINASI, kad senasis Europos žemynas senėja, turėdami galvoje didėjančią gyventojų amžių, mes – Europos Sąjungos naujakuriai – šių metų gegužę atšventę pirmąjį narystės joje jubiliejų, jaučiamės jauni ir ryžtingi. Kaip nepriklausoma valstybė stengiamės kuo greičiau išaugti paauglystės kompleksus ir skubame pastverti tai, ko neturėjome ar netekome per istorijos mums lemtus išbandymus. Lietuvos uostamiesčio vadovai ir gyventojai puoselėja viltis, kad Klaipėda netrukus taps vienu patraukliausių Baltijos uostų didiesiems pasaulio kruiziniais laivams ir didžiųjų burlaivių regatoms.

(JŪRA MOPE SEA, 2005, Nr. 2/33)

Patirties vertė

NAUJAS ŠALIES ISTORIJOS ETAPAS – gyvenimas Europos Sąjungoje – parodė, kad pusės amžiaus patirtis už Europos ribų Lietuvai gali tapti vertingu turtu. Jau pajutome, kad šia patirtimi domisi Europos senbuviai, ir mūsų verslo sėkmė priklausys nuo to, ar sugebėsime tinkamai ja pasinaudoti. Vasaros pradžioje pasirašytas Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos tarpvalstybinis susitarimas dėl Klaipėdos ir Kaliningrado uostų bendradarbiavimo, vadinamas projektu „2K“. Vidurvasarį įgyvendintas kitas svarbus Lietuvos, Rusijos ir Baltarusijos projektas – maršrutu Kaliningradas–Klaipėda–Minskas–Maskva pradėjo kursuoti konteinerių traukinys „Merkurijus“. Jis pratęsė 2003 m. pradėtą tarptautinių maršrutų idėją, kuomet buvo įgyvendintas bendras Lietuvos, Baltarusijos ir Ukrainos projektas „Vikingas“, sujungęs Odesos, Iljičiovsko ir Klaipėdos uostus. „Tai yra kelias, kuriuo reikia eiti toliau, norint pasiekti gerų rezultatų“, – teigia Lietuvos krovos kompanijų asociacijos prezidentas Aloyzas Kuzmarskis.

(JŪRA MOPE SEA, 2005, Nr. 3–4/34–35)

Naftos įkaltai

MES TAPOME NAFTOS VERSLO ĮKAITAIS. Naftą eksportuojančių šalių organizacija OPEC prognozuoja, kad nepaisant kylančių kainų, naftos paklausa šiemet ir ateinančiais metais didės. Turime kažkaip vaduotis iš naftos vergovės. Intensyviai ieškoma alternatyvų naftai. „Toyota“ automobilių gamintojai pristatė savo hibridinius modelius, kurie sėkmingai ateina į rinką. Ne veltui metų automobiliu šiemet išrinktas hibridinio variklio automobilis „Toyota Prius“. „Toyota“ pavyzdžiu seka ir kitos automobilius gami- ➤

nančios kompanijos. Kai kurios Europos šalys perkantiems šiuos ekonomiškai kurą naudojančius ir ekologiškus automobilius taiko įvairias lengvatas ir nuolaidas.

(JŪRA MOPE SEA, 2005, Nr. 5/36)

Ištakos

2005 M. ŽURNALUI BUVO YPATINGI. Leidinys, kurio pavadinimas prasideda žodžiu „Jūra“, sulaukė 70-mečio. 1935 m. Lietuvos jūrininkų sąjunga ir Lietuvos moterų tautiniam laivynui remti sąjunga Klaipėdoje išleido pirmąjį šalies istorijoje jūrinį leidinį – laivininkystės, žvejybos ir pajūrio gyvenimo iliustruotą laikraštį „Jūra“. Vėliau jis tapo mėnraščiu. Leidėjai kreipėsi į lietuvių tautą sakydami, jog „pradedamas jūrinės propagandos, jūrinio auklėjimo darbas, turįs lietuvių tautos kontinentiškąjį galvąjimą pakeisti į jūriškąjį“. Deja, žurnalo pradėtas darbas buvo toks pat sudėtingas, kaip ir Lietuvos *sujūrinimo* reikalas. Jis tęsėsi neilgai – iki 1939 m. pavasario, kol hitlerinė Vokietija aneksavo Klaipėdos kraštą.

(JŪRA MOPE SEA, 2005, Nr. 6/37)

Datos

PIRMAISIAIS METŲ MĖNESIAIS LIETUVOJE pažymimos trys svarbios datos: sausio 13-ąją – Laisvės gynėjų diena, vasario 16-ąją – Lietuvos valstybės atkūrimo diena, kovo 11-ąją – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena. 1918 m. vasario 16 d. paskelbtas Lietuvos valstybės atkūrimo aktas tautos sąmonėje išnešiotas 123 metus. Jis buvo ilgai lauktas atsakas į 1795 m. spalio 24 d. Rusijos, Prūsijos ir Austrijos pasirašytą Lietuvos ir Lenkijos valstybės višiško likvidavimo – trečiojo Lietuvos ir Lenkijos valstybės padalijimo konvenciją. 1990 m. kovo 11 d. paskelbtas Nepriklausomybės Atkūrimo Aktas buvo tylaus, bet atkaklaus penkis dešimtmečius trukusio ėjimo į laisvę rezultatas, atsakas į 1939 m. rugpjūčio 23 d. Molotovo–Ribentropo pakto slaptojo protokolą, kuriuo buvo nubrėžta Vidurio ir Rytų Europos padalijimo linija. 1989 m. minint liūdnas 50-ąsias Molotovo–Ribentropo pakto metines, šimtai tūkstančių aneksuotų Baltijos šalių gyventojų, susikibę rankomis ir sudarę 595 kilometrų gyvą grandinę, sujungusią Baltijos šalių sostines Vilnių, Rygą ir Taliną, reikalavo panaikinti pakto pasekmes ir atkurti šalių nepriklausomybę. Baltijos kelias vedė Lietuvą į kovo 11-ąją.

(JŪRA MOPE SEA, 2006, Nr. 1/38)

Kol yra jūra...

KAS MUMS ŠIANDIEN YRA JŪRA, įvairiais pavidalais užimanti beveik 70 procentų Žemės rutulio? Romantikos ir slėpinių versmė? Vartai į pasaulį ir laisvės erdvė? Ar mus tebejaudina prancūzų poeto Šarlio Bodlero klausimas „kaip tau, laisvajam žmogui, jūros nemylėti?“ Ar mes dar manome, kad plaukioti būtina labiau nei gyventi? Ar būtina nerimauti dėl to, kad sočiosios Europos nebevilioja jūros romantika? Kad jos vyrai mieliau renkasi vadybininkų, ban-

kininkų, finansų analitikų, diplomatų nei jūrininkų profesijas? Ar būtina dėl to šauktis jūrų dievo Poseidono rūstybės? Juk ne visiems lemta būti bodlerais ir hemingvejais. Ne kiekvienas užlipęs į laivo denį tampa Magelanu, Amerigu Vespučiu, Kolumbu, Nelsonu ar Džeimsu Kuku. Bet kol yra jūra, tol yra vilties, kad *navigare necesse est, vivere non est necesse*.

(JŪRA MOPE SEA, 2006, Nr. 2/39)

Laisvu stiliumi

PRIEŠ 230 METŲ LIEPOS 4-AJĄ PASAULIO supervalstybėje Jungtinėse Amerikos Valstijose Tomas Džefersonas paskelbė Nepriklausomybės deklaraciją. Svarbiausios jos idėjos buvo šalies nepriklausomybę susieti su individo asmenine laisve, garantuoti jam teisę į laisvą savo svajonių ir vilčių įgyvendinimą. Klaipėdos miesto vizija – tapti buriavimo, vandens turizmo centru. Pernai pirmą kartą į Klaipėdą atplaukusi tarptautinė regata pradėjo intensyvią buriavimo erą. Tikimės, kad žmonių bendravimas laisvu stiliumi padės geriau reguliuoti ir valstybių santykius, nes taikiai bendradarbiauti ir bendrauti su kaimynais gali tik laisvi ir laimingi žmonės.

(JŪRA MOPE SEA, 2006, Nr. 3–4/40)

Jaunikis išjoja...

...TIKĖJOMĖS, KAD Į KAZACHSTANĄ vyksime kaip į svečius pas gimines. Gersime jaunystę grąžinantį ir jėgų suteikiantį kumysą, prie plataus stalo iš didžiulio dubens kartu kabinsime bišparmaką, klausysimės ilgesingų stepių dainų ir kursime bendrus verslo planus. Tą giminytės ryšį su kazachais, iki septintosios kartos žinančiais savo šeimos genealogiją, turėjo sutvirtinti „Mažeikų naftos“ sandoris. Mūsų šiekė geidžiama nuotaka „Mažeikų nafta“, tiesa, jau truputį praradusi nekaltybę ir turtingas, neapbrėptas stepių jaunikis „KazMunaiGaz“ – puiki partija. Tačiau paskutinę akimirką nuotaka atiduota kitam. O kazachai su savo kardais, pinigais, nafta, dujomis, metalais ir viskuo kitkuo iš Lietuvos, deja, išeina. Jie suka žirgus į Latviją.

(JŪRA MOPE SEA, 2006, Nr. 5/41)

Telaimi pažanga ir protas

EUROPOS INTERMODALINĖ ASOCIACIJA (EIA), palaikoma Europos Komisijos ir Europos Parlamento, yra įsteigusi apdovanojimus (*Intermodal Awards*) už geriausią metų intermodalinio transporto sprendimą. Įdomu tai, kad mintis paskatinti jūros ir transporto versle išskirtinių laimėjimų pasiekusias kompanijas ir asmenybes Europos intermodalinei asociacijai ir tarptautiniam verslo žurnalui JŪRA MOPE SEA, įsteigusiam jūros ir transporto verslo apdovanojimus „Anatolijus“, gimė tais pačiais metais. Sutampa ir mūsų siekiai – kad visuomet laimėtų kūrybinga konkurencija, pažanga, inovacijos ir viso to variklis – žmogaus protas.

(JŪRA MOPE SEA, 2006, Nr. 6/42)

Uostas ar miestas?

KAI KURIŲ KLAIPĖDOS ARCHITEKTŲ NUOMONE, uostas ir miestas trukdo vienas kitam ir sunku įsivaizduoti, jog kada nors uostas pasitrauks iš miesto. Uostininkai tvirtina, kad brangios uosto žemės negalima paversti „ramunėlių terminalu“, kad uostą, kuris maitina miestą, reikia tausoti. Kas klysta, o kas yra teisūs?

(JŪRA MOPE SEA, 2007, Nr. 1/43)

Rytai–Vakarai

TARPTAUTINIS VERSLO ŽURNALAS – ne naujokas Azijos rinkoje. Sekdami verslo pulsą, mes esame ten, kur interesų turi mūsų šalis, arba pas tuos, kas jų turi Lietuvoje. Pastarosiomis dienomis Azerbaidžano sostinėje Baku atidaroma Lietuvos Respublikos ambasada, kuriai vadovauti paskirtas diplomatinio darbo patirtį Rytų šalyse turintis ambasadorius Kęstutis Kudzmanas. Jis pasakoja apie verslo perspektyvas šioje Kaspijos jūros šalyje.

(JŪRA MOPE SEA, 2007, Nr. 2/44)

Mano Klaipėda!

TU VYRIAUSIA TARP LIETUVOS MIESTŲ. Tavo veidą vagoja beveik aštuonių šimtmečių raukšlės. Prie Danės upės, Kuršių marių ir Baltijos jūros vandenų Tave statė ir gynė, puolė ir degino, kėlė iš pelenų ir dabino, plėšė ir niekino, dalinosi ir valdė, prievartavo, garbino ir mylėjo. Tave prausė Baltijos bangos, o per jūrą atūžę vėjai sėjo Tavo širdyje atviros minties ir laisvos dvasios sėklą. Tave vadino įvairiais vardais. Po Tavo dangum skambėjo vokiečių ir kuršių, prūsų ir švedų, žemaičių ir prancūzų, anglų ir rusų kalbos. Šiandien tavo vardą tariame lietuviškai. Jis aidu atsigirsta anapus jūros, ir visi keturi vėjai pasauliui neša žinią apie miestą, kuriame šakas skleidžia viltingos ateities medis. Mes mojamė krantinėje išplaukiantiems linkėdami vėjo, nes tik vėjas burėse suteikia laivui gyvybę. Atplaukiančiuosius sutinkame džiazio ritmu, nes džiazas, kaip ir vėjas, išlaisvina mūsų sielas iš kasdienybės sekumų ir nuskraidina jas į kupiną galimybių kūrybos pasaulį. Mūsų jūros vartai, mūsų durys ir širdys – atviros. Džiazio ir vėjų miestas, švenčiantis savo 755-ąjį gimtadienį, sako: „Sveiki, atvykę!“

(JŪRA MOPE SEA, 2007, Nr. 3–4/45)

Šilko kelio

ŠILKO KELIO sąvoka atsirado 1877 m., kai ją pavartojo vokiečių geografas ir keliautojas Ferdinandas von Richthofenas. Tačiau pati Šilko kelio pradžia siejama su didžiųjų atradimų amžiumi. Laikoma, jog garsiausią kelionę iš Europos į Rytus 1271–1295 m. atliko Venecijos gyventojai Polai, tačiau į istoriją įėjo Markas Polas, šią kelionę aprašęs. Iš Venecijos septyniolikmetis Markas su savo tėvu ir dėde iškeliavo į Aziją. Keliautojai perplaukė Viduržemio jūrą, perėjo Vidurinę Aziją, Persiją, Afganistaną, Pamyrą ir atkeliavo iki Kinijos. Šiandien Šilko keliu vėl intensyviai imta domėtis kaip kelių visuma. Didysis šilko kelias įgauna naujas formas ir naujus pavadinimus.

(JŪRA MOPE SEA, 2007, Nr. 5/46)

Gyventi žaliame pasaulyje

MUS PAŠĖLUSIAI IMA TRAUKTI TIKRI DALYKAI. Berlyne vykusios 16-osios Baltijos jūros parlamentinės konferencijos priimtoje rezoliucijoje visoms Baltijos jūros valstybėms rekomenduojama ratifikuoti tarptautines konvencijas, susisijusias su jūros ekosistemos apsauga, palaikyti projektus „Švarus laivas“ ir „Švarus uostas“. Tarptautinis verslo žurnalas JŪRA MOPE SEA remia Didžiosios Britanijos partnerių „EWP Comunitations Ltd“ iniciatyvą surengti studijų, seminarų, konferencijų turą „GreenPort 2008“, kurio dalyviai aplankys didžiausius Europos uostus. Šiam renginiui bus išleistas specialus žurnalo numeris ir pristatomas visuose aplankytuose uostuose.

(JŪRA MOPE SEA, 2007, Nr. 6/47)

Kalbėti vienu balsu

APIE TRANSPORTO SITUACIJĄ, problemas ir ateitį turime kalbėti vienu balsu, ragino Bengtas Gustafsonas, pernai sėkmingai pasibaigusį ilgalaikį tarptautinių transporto projektų „Baltijos vartai“ bei „Transporto koridorius Rytai–Vakarai“ koordinatorius. Galima pamanyti, kad tai gana utopinis pareiškimas. Tačiau projekto „Baltijos vartai plius“ dalyviai iš Švedijos, Danijos, Vokietijos, Lenkijos ir Rusijos baigiamojoje konferencijoje Kaliningrade, susirinkę spręsti pietinės Baltijos jūros regiono transporto klausimų, įsitikinę, kad jiems pavyko.

(JŪRA MOPE SEA, 2008, Nr. 1/48)

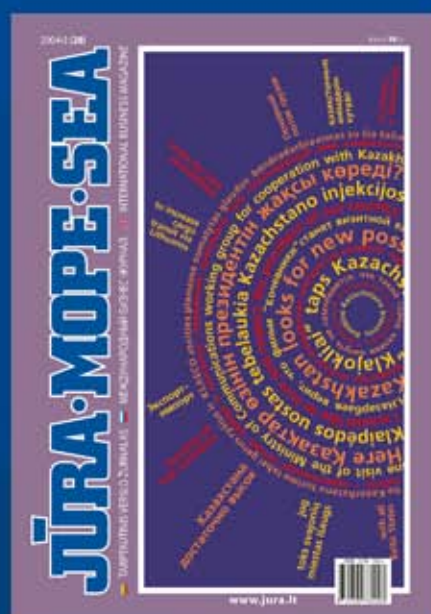
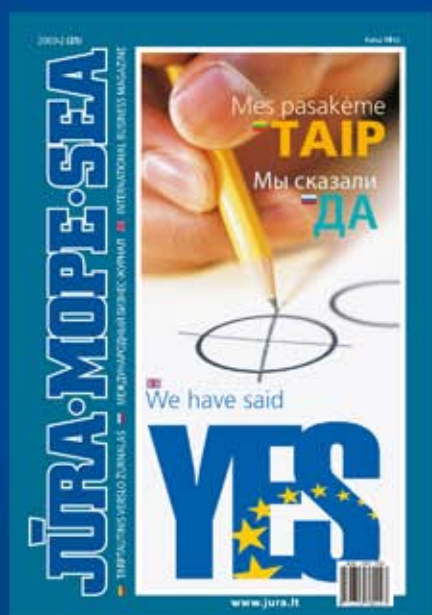
Patogi padėtis

DIDŽIUOSIUOSE PASAULIO TRANSPORTO forumuose kaip neginčijamas privalumas vis labiau akcentuojama patogi geografinė padėtis. Patogios padėties prioritetu partnerius, investuotojus, tarptautinių transporto koridorių vystymo iniciatorius gundo beveik kiekviena Europos šalis, Vidurinės Azijos, Viduržemio jūros valstybės. Vos ne kiekviena pasaulio šalis yra pareiškusi pasitenkinimą dėl savo patogios geografinės padėties. Prieš keletą metų žvejybos traleriu atplaukus į Mauritanijos uostą Nuadibu, konservų dėžutėje šlakeliu vandens besiprausiantis vietinis gyventojas išdidžiai pareiškė, kad pačioje puikiausioje vietoje Alachas sutvėrė jo šalį. Ir sunku būtų pasiginčyti su Sacharos smėliu nugairintu mauru. Mauritanijos uostai iš tiesų yra žvejybos laivų kryžkelė ir reikšmingas žvejybos produktų distribucijos centras. Gal mūsų planetoje tiesiog nėra nepatogių geografinių vietų?

(JŪRA MOPE SEA, 2008, Nr. 2/49)

Vandenyno planeta

PLANETĄ, KURIOJE GYVENAME, vadiname Žeme, nors teisingiau būtų ją vadinti Vandenynu. Juk 70,8 proc. – 361 mln. 132 tūkst. km² viso Žemės rutulio užima jūros ir vandenynai, kitaip sakant, Pasaulinis vandenynas. Žemės, kuria vaikštome, važiuojame, kurią kasame, gręžiamo, ant kurios statome, kurioje sodiname, sėjame, tēra tik >

29,2 proc. Žmonės sugebėjo išmoningai pasinaudoti Žemės ištekliais, jos gelmių ir paviršiaus turtais kurdami savo gyvenimą ir aplinką. Ilgainiui jie suprato, kad tie turtai nėra begaliniai. Džeko Londono herojai būtų nustebę, sužinoję, kad jūros vandenyje aukso yra kur kas daugiau negu žemėje. Jau Aleksandras Makedonietis (IV a. pr. m. e.), statinėje panardintas į jūrą, bandė tyrinėti vandenų gelmes. Šiandien vandenynas nemažai daliai žmonių yra laboratorija, laikini namai, nuolatinis darbas, susisiekimo galimybė, pramogų ir poilsio vieta, maisto, energijos, pramonės žaliavų šaltinis.

(JŪRA MOPE SEA, 2008, Nr. 3/50)

Sujunkim širdis

ŠIEMET TRADICINĖS LIETUVOS UOSTAMIESTYJE Klaipėdoje vykstančios Jūros šventės šaukinys yra „Sujunkim krantus“. Sujunkim širdis, žmones, idėjas, darbus bendram tikslui. Šio tikslo vardas vienas – Lietuva. Kitais metais mūsų šalis minės tūkstantmečio jubiliejų, tada pirmą kartą rašytiniuose šaltiniuose vokiečių Kvedlinburgo analuose paminėtas Lietuvos vardas. Oficialiai 1009 m. laikomi valstybės gyvavimo pradžia.

(JŪRA MOPE SEA, 2008, Nr. 4/51)

Europa žvelgia į Aziją

Vaikščiodamas po transporto ir logistikos parodą Šanchajuje, kartais galėjai pamanyti, kad esi ne viename didžiausių Azijos transporto renginių, o Europoje. Istorijos ratas tam tikra prasme kartoja savo kelią. Prieš kelis amžius didžiąja siena nuo pasaulio atsitvėrusi Kinija visomis išgalėmis priešinosi, kad tos sienos neperžengtų Europos idėjos, pinigai, kalba ir kultūra. Ir kad nė mažiausia seniausios pasaulio civilizacijos apraiška neištruktų iš griežtai slepiamo imperijos gyvenimo. Savo šilko paslaptį kinai sugebėjo išsaugoti daugiau nei 3000 metų. Tačiau ir didžioji kinų siena neatlaikė istorijos tėkmės, galingo naujų prekybos kelių proveržio.

(JŪRA MOPE SEA, 2008, Nr. 5/52)

Krizė ir viltys

PASTAROSIOMIS DIENOMIS ŠIE ŽODŽIAI turbūt ne-nueina nuo lūpų visuose pasaulio žemynuose. Gal tik Antarktidos pingvinus ir Arktikos baltuosius lokius labiau nei ekonominė krizė gąsdina planetos žmonių išprovokuotas globalus atšilimas ir tirpstantys ledynai. Kai kurie ekonomikos ir finansų analitikai tikina, kad pasauliui turėtų pavykti išvengti didžiosios depresijos scenarijaus, nes 1929–1933 m. pamokos jau esą išmoktos – ekonominės krizės akivaizdoje šalys, nebepaisydamos tam tikrų prieštaravimų, siekia aktyviai koordinuoti ekonominę politiką. Kai kurioms iš jų pasaulinė krizė yra gera proga pareikšti apie savo potenciją bei patogi starto aikštelė įsikišti į susilpnėjusią pasaulinę rinką ir gerai joje įsitvirtinti. Tokių planų turi sparčiai besivystantis Kazachstanas.

(JŪRA MOPE SEA, 2008, Nr. 6/53)

Galimybių metas

KAS ATSITIKO? Juk dar vos prieš kelerius metus buvome kupini idėjų. Gyvenome, dirbome, vieni kitiems teikėme paslaugas ir galėjome už jas sumokėti. Koks užkratas apėmė pasaulį, kad staiga viskas ėmė griūti? Kur tas dugnas, kurį pasiekę, bent jau pajustumė pagrindą po kojomis ir pakėlę galvą galėtume bandyti atsispirti pirmajam šuoliui aukštyn? Deja, klausimų daugiau negu atsakymų. Jų labai randa nei finansų analitikai, nei galingieji pasaulio strategai.

(JŪRA MOPE SEA, 2009, Nr. 1–2/54)

Klausimai laukia atsakymų

SPALIO PABAIGOJE LIETUVOS SOSTINĖJE Vilniuje Azijos ir Europos ASEM šalių transporto ministrai diskutavo apie tai, kaip pagyventi ekonominę ASEM šalių partnerystę, apimančią ir efektyvesnį bendradarbiavimą transporto srityje. Kokia yra Eurazijos, kurią sudaro 101 valstybė ir 32 kiti politiniai vienetai, junginio reikšmė pasaulio ekonomikai ir politikai? Koks vaidmuo šiame junginyje tenka didžiausią teritoriją užimančiai Rusijai? Kokios turėtų būti Azijos ir Europos transporto bendradarbiavimo kryptys? Kokia yra Kinijos transporto politika ir strategija? Kokie Kinijos interesai Europos rinkoje? Kaip šie interesai atsispindi Kinijos transporto strategijoje? Kokia reikšmė maršrute Kinija–Europa–Kinija tenka Baltijos šalių uostams?

(JŪRA MOPE SEA, 2009, Nr. 3–4/55)

Kelias nueinamas einant

RENGDAMASI ALMATOJE VYKSIANČIAI konferencijai „Logistikos vaidmuo kelyje Azija–Europa“, Klaipėdos dienraščio žurnalisto buvau paklausta, kodėl tokiai konferencijai rengti pasirinktas Kazachstanas, kuris tampa nepatraukliu Lietuvos partneriu, nes 2009 m. šios šalies tranzitas per Klaipėdos uostą sumažėjo apie 80 proc. Su didelėmis viltimis uoste statytas terminalas Kazachstano grūdams taip ir neatliko savo funkcijos. Jam teko pakeisti paskirtį. Kiti šios šalies kroviniai irgi nepastebimai išnyko. Faktai ne itin optimistiški. Ar tai leidžia teigti, kad Kazachstanas nepatrauklus partneris? Manau, atvirkščiai. Labai gali būti, kad būtent Lietuva tapo nepatrauklia partnere Kazachstanui. Visai kitas klausimas, kodėl taip atsitiko. Manau, kad daugelis verslo žmonių atsakymą į šį klausimą žino. Neišnaudotus šansus kompensuoti ir praleistas galimybes realizuoti dabar bandoma privačia iniciatyva.

(JŪRA MOPE SEA, 2010, Nr. 1/56)

Kur prasideda tėvynė?

Perskaičiau praeityje garsaus, seniai iš Lietuvos emigravusio rašytojo pamąstymus apie tėvynę. Rašytojas, kurio kūriniuose dar priklausomybės laikais bandėme įžvelgti alegorijomis maskuojamą patriotizmo dvasią, dabar atvira pareiškė, kad tėvynė – dirbtinė sąvoka. Jis klausė, kokią vietą reiktų laikyti tėvyne. Ar tą, kurioje gimė, bet negyve- ➤

no, ar tą, kurioje negimė, bet augo, ar tą, kuri suteikė jam darbą, namus ir socialines garantijas? Emigrantas taip ir nerado vietos, kurią galėtų pavadinti tėvyne ir kurią būtų pasiryžęs ginti, jei to prireiktų. „Va, jei marsiečiai užpultų mūsų planetą Žemę, tai tikrai stočiau į kovą dėl jos“, – galop atradęs tėvynės mastelį pareiškė kažkada labai mėgtas rašytojas. Žinojimas, jog galimybė kautis su marsiečiais yra labai maža, nekliudo žmogui jaustis savo tėvynės Žemės planetos patriotu. Jeigu patriotizmą panašiai suvoktų daugelis žmonių, kažin ar Lietuva, Latvija, Estija, Kazachstanas ir kitos šalys dabar švęstų savo nepriklausomybės dviejų dešimtmečių sukaktį?

(JŪRA MOPE SEA, 2010, Nr. 2/57)

Noriu būti

TARP VISATOS IR ŽMOGAUS tvyro nuolatinė įtampa. Istrijos priešaušryje žmogus, bijojęs gamtos ir skrupulingai derinęsis prie jos galybės, per tūkstantmečius išaugęs ir išprusęs, pasijuto esąs galingesnis už ją ir panoro pats valdyti Visatą. Tačiau tos veiklos pasekmės – nepageidaujami globaliniai procesai – parodė, kokia pražūtinga gali būti žmogaus užkariautojo veikla. Nenuostabu, kad XXI a. žmogus ima mąstyti ne kaip aplinkos užkariautojas, o kaip jos draugas ir partneris. Naujų technologijų ir industrijos vystymasis tampa nebeįmanomas be draugiško santykio su aplinka. Beveik du šimtai Žemės rutulio valstybių pasirengusios tai pademonstruoti vienuoliktojoje bene didžiausioje ir ambicingiausioje pasaulinėje parodoje EXPO 2010, nuo gegužės 1-osios prasidedančioje Kinijos uostamiestyje Šanchajuje.

(JŪRA MOPE SEA, 2010, Nr. 3–4/58)

Į darbą

RAMIAI, ŠIEK TIEK TINGIAI IR PASITURINČIAI įpratusi gyventi Europa patiria ne tik finansinę krizę. Europiečius ištiko psichologinis šokas, kai jiems buvo pareikšta, kad per daug išlaidauja ir gyvena ne pagal išgales. Šią karčią tiesą į akis savo bendrapiliečiams išrėžė ne kas kitas, o Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuelis Barroso, smarkiai sunerimęs dėl demokratijos padėties Graikijoje, Portugalijoje ir Ispanijoje, kuri gali iš esmės pakeisti ir kitų Europos šalių gyvenimą. Europai nedviprasmiškai pasakyta – mažiau išlaidauti, daugiau dirbti. Liautis verkšlenus ir maištavus dėl socialinės gerovės mažėjimo, susiveržti diržus ir kibti į darbą. Kito pasirinkimo nėra.

(JŪRA MOPE SEA, 2010, Nr. 5/59)

Su ESBO vėliava

KAZACHSTANAS PIRMASIS IŠ BUVUSIŲ sovietinių respublikų, pirmasis iš Azijos valstybių pernai pirmininkavo Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO). Kazachstanas išsikėlė rimtą iššūkį – sostinėje Astanoje surengė 56 ESBO šalių viršūnių susitikimą, pademonstruodamas pasauliui tam tikrą politinių jėgų persigrupavimą ir svorio centro pasistūmėjimą į Rytus bei

naujų santykių tarp valstybių galimybę. 2010 m. vienas iš Kazachstano pirmininkavimo ESBO prioritetų ekonominėje dimensijoje buvo transporto tematika. Būtent šia tema pernai Almatoje surengta tarptautinė konferencija „Logistikos vaidmuo kelyje Azija–Europa“, kurios vieni iš organizatorių – žurnalas JŪRA MOPE SEA ir transporto kompanija „TL Nika Group“ – pradėjo Kazachstano pirmininkavimo ESBO renginių maratoną.

(JŪRA MOPE SEA, 2011, Nr. 1/60)

Būti pasaulio piliečiu

KĄ VIS DĖLTO REIŠKIA būti globalaus pasaulio piliečiu? Gal pasaulį suvokti kaip bendrus namus, kuriuose tvarkytis privalu išmintingai, racionaliai, taupiai, su meile, supratimu, atjauta ir pagalba šalia esančiam. Nes globaliame pasaulyje iš tiesų viskas yra labai arti. Tai skaudžiai pamatė po Japoniją ištikusios katastrofos, nuo kurios neįmanoma atsiriboti nei valstybių sienomis nei muitinių užkardomis. Kaip ši mažytės šalies katastrofa atsilies didžiojo pasaulio ekonomikai, transporto verslui, o svarbiausia – šalių saugumui ir bendradarbiavimui? Lietuvoje vykusiame ESBO forumo šia tema nediskutuota. Klausimas nebuvo planuotas. Kaip ir cunamis prie Japonijos krantų ir radiacijos išsprendimas į globalią erdvę. Japonijos delegatas, pasidalinęs savo šalies skausmu, neišgirdo nė vieno globalaus pasaulio atstovo palaikymo žodžio, kaip Japonija kol kas nesulaukė kardinalaus sprendimo ir veiksmo iš pasaulio, kuriam labiau yra parūpę Libijos reikalai. Ar Libijos nafta? O radiacija? Ar ji tik Japonijos?

(JŪRA MOPE SEA, 2011, Nr. 2/61)

Gyvenimo sinergija

PLATONO MOKINYS, Aleksandro Makedoniečio, Avicenos, Koperniko, Galilėjaus ir kitų garsių pasaulio žmonių mokytojas bei daugelio mokslų pradininkas Aristotelis, paskelbęs frazę, kad „visuma yra daugiau negu atskirų dalių suma“, galima sakyti, jau IV a. iki mūsų eros davė pradžią sinergijos sąvokai. Eurazijos erdvėje aktyviai veikiantis tarptautinis verslo žurnalas JŪRA MOPE SEA puoselėjo idėją, kad transporto organizavimui pasitarnautų verslo, mokslo ir meno sinergija. Idėjai pritarė Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO) šiemet vadovaujančios Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Susisiekimo ir Kultūros ministerijos, Kazachstano ambasada Lietuvoje, Kazachstano garbės konsulas, Lietuvos verslo, mokslo ir meno struktūros. Įgyvendinti nestandartinę idėją susibūrė dvylika skirtingą patirtį ir žinias turinčių subjektų.

(JŪRA MOPE SEA, 2011, Nr. 3–4/62)

Atsakomybė

UŽDARĖS SEMIPALATINSKO BRANDUOLINIŲ bandymų poligoną, Kazachstanas tapo viena pirmųjų savanoriškai branduolinių ginklų atsisakusių valstybių. 1991 m. rugpjūčio 29 d., tuoj pat po Maskvos pučo žlugimo, Kazach-

stanas atsisakė galingos karinės jėgos – ketvirto pagal dydį pasaulyje branduolinio arsenalo. Diena, matyt, pasirinkta neatsitiktinai – tą pačią dieną 1949 m. Kazachstane, tuomet buvusioje Tarybų Sąjungoje, įvyko pirmasis atominės bombos bandymas. Beveik keturiasdešimt metų Semipalatinske buvo vykdomi branduoliniai bandymai, nuo kurių nukentėjo arti pusantro milijono žmonių. Branduolinio ginklo vienašališką atsisakymą – anuo metu žygdarbiui prilygstantį Kazachstano žingsnį, po aštuoniolikos metų įvertino JTO, rugpjūčio 29-ąją paskelbusi tarptautine veiksmų prieš branduolinius bandymus diena.

(JŪRA MOPE SEA, 2011, Nr. 5–6/63)

Integracija

PARADOKSAS, KAD DIDŽIAUSIĄ ir tvirčiausią pasaulyje sieną pasistačiusi Kinija, siekusi atsitverti nuo pasaulio invazijos, idant apsaugotų savo žemes, žinias ir turtus, po keleto šimtmečių tapo šio pasaulio fabriku ir pagrindine judriausių transporto kelių stotimi. Istorija akivaizdžiai parodė, kad visuotinės pažangos ir klestėjimo nepavyksta sukurti vienai valstybei, o jeigu laikinai tai ir pasiseka padaryti, evoliucijos neįmanoma sustabdyti, paslėpti už mūro sienų užrakinus devyniais užraktais. Integralumo arba vientisumo sąvoka nėra koks nors naujas mūsų amžiaus išradimas. Dar XVI a. pr. Kr. senovės kinų karo strategas Sun Tzu (544–496 m. pr. Kr.), kuris dėl savo įžvalgų lyginamas su garsiu kinų išminčiumi Konfucijumi, veikale „Karo menas“ kaip pagrindinius pergales veiksmius nurodo kelis integralumo principus. Ypač didelę reikšmę karo meno strategijoje Sun Tzu teikia lyderiui.

(JŪRA MOPE SEA, 2012, Nr. 1–2/64)

Drakono kvėpavimas

EUROPOS MITOLOGIJOJE DRAKONAS vaizduojamas kaip piktas, ugnimi alsuojantis sutvėrimas, užburtoje pilėje tupintis ant aukso maišų ir už tai, kad būtų palankus aplinkiniams, reikalaujantis aukų – nekaltų mergelių. Visai kitaip drakonas atrodo Azijos kultūroje. Čia jis laikomas jėgos, vienybės, ilgaamžiškumo simboliu ir įkūnija tauriąsias vyriškos prigimties savybes: stiprumą, drąsą, išmintį, kilniaširdingumą, kilmingumą. Tai – valdovo, imperatoriaus ženklas. Taigi, Drakono metai Kinijos rinkai ir ja besidominčiam pasauliui turėtų būti sėkmingi. Vienos tarptautinės kompanijos paklausus, ar ją domina Kinijos rinka, atsakymas buvo žaibiškas: „Ko gi ji šiandien nedomina?“

(JŪRA MOPE SEA, 2012, Nr. 3–4/68–69)

Alternatus

Transporto geografijos mokslų daktaras, profesorius, kelių knygų, tarp jų ir „Transporto sistemų geografijos“ vadovėlio, autorius Jean Paul Rodrique pirmą kartą svečiuojasi mūsų žurnale ir siūlo pažvelgti į svarbiausias transporto maršrutų alternatyvas tarp dviejų pagrindinių pasaulio rinkų – Rytų Azijos ir Šiaurės Europos. Terminas *alternatyva*,

kilęs iš lotyniško žodžio *alternatus* (*kitas*), reiškia galimybę ar būtinybę rinktis. Teigiama, kad alternatyvos nėra tik filosofijai.

(JŪRA MOPE SEA, 2012, Nr. 5/70)

Sukurti pasaulį, geresnį visiems!

IŠAUŠUSI 2012 M. SPALIO 12 D. pasauliui atnešė žinią – Europos Sąjungai paskirta Nobelio taikos premija. 1895 m. lapkričio 27 d. Švedijos-Norvegijos klube Paryžiuje švedų pramonininkas, 355 išradimų autorius Alfredas Nobelis pasirašė testamentą. Savo vardą ir turtus pelnęs išradimais, kurie žmonijai davė ne tik gėrį, bet ir nešė mirtį (pavyzdžiui, dinamitas ir kitų sprogmenų išradimai), A. Nobelis testamentu beveik visą savo didžiulį turtą paskyrė premijoms, kurios būtų teikiamos mokslininkams, išradėjams ir kūrėjams, pasitarnavusiems žmonijai. Viena iš šešių premijų yra Nobelio taikos premija, pagal jos steigėjo testamentą skiriama už didžiausią ir geriausiai atliktą darbą dėl tautų brolybės, už armijų panaikinimą ar sumažinimą, už taikos forumų palaikymą.

(JŪRA MOPE SEA, 2012, Nr. 6/71)

Auksas valdo?

BRANGIAUSIAI PASAULYJE AUKSO MONETAI, pavadintai „Dvigubo erelio“ vardu, šiemet sukanka aštuoniasdešimt metų. Nors šią prašmatnią damą galima laikyti solidaus amžiaus, ji tarsi dvidešimtmetė viliokė nepaliauja audrinusi protus ir kaitinusi pasaulio galingųjų aistras. Dvidešimt dolerių – tokia yra „Dvigubo erelio“ nominali vertė, tačiau 2002 m. liepos 30 d. ji „Sotbio“ aukcione parduota už 7,6 mln. JAV dolerių. Prieš savo jubiliejų 2012 m. garsioji moneta, tartum kokia pasaulinio masto žvaigždė, iškeliavo į turnė po Europą ir aplankė septynias Senojo žemyno sostines, gastroles baigus Helsinkio nacionaliniame muziejuje.

(JŪRA MOPE SEA, 2013, Nr. 1/72)

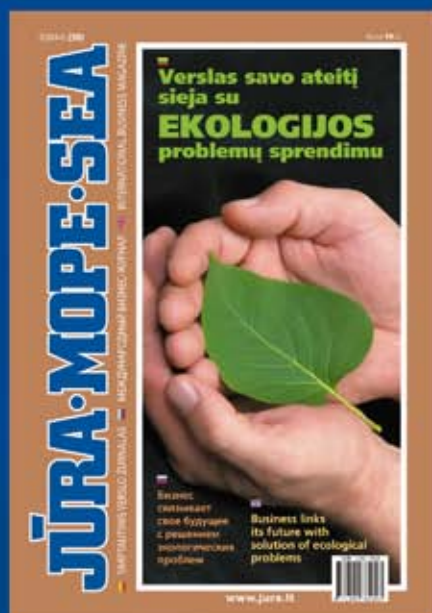
Perkrovimas

ŠĮ INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ TERMINĄ (*reset*) į diplomatinį žodyną ir viešąją politinę bei ekonominę erdvę 2008 m. atnešė JAV prezidentu išrinktas Barakas Obama, kaip naują užsienio politikos doktriną, pirmiausia žadėdamas „perkrauti“ santykius su Rusija. Kompiuterio perkrovimas kartais yra būtinas, kai jis dėl kokių nors priežasčių užstringa. Jei tokią „perkrovimo“ galimybę savo laiku būtų tinkamai įvertinusi pasaulio bendruomenė, šiandien dalis žmonijos galbūt nebūtų pasodinta ant tiksniškos atominės bombos. Kartais tiesiog reikėtų nepraleisti progos.

(JŪRA MOPE SEA, 2013, Nr. 2/73)

Logistika, mokslas, menas ir slėpiniai

VIEŅOJE TRANSPORTO KONFERENCIJOJE Baltarusijos transporto ministras sakė, kad jo jaunystės laikais žodžio „logistika“ nežinota net aukštojoje mokykloje. Tačiau iš >

tiesų logistika nėra tokia jauna panelė, kaip gali pasirodyti žvelgiant į jos dabartinį, naujausių technologijų sukurtą vaizdinį. Tai greičiau nemažai patyrusi dama, kurios istorija prasidėjo karo lauke. Šią damą maždaug 700 m. pr. Kr. gerai pažinojo asirų karo vadai. Jie buvo puikūs ankstyvosios karinės logistikos meistrai, išmaniai vadovavę dešimtims tūkstančių geležies amžiaus ginklais ir kovos vežimais apsiginklavusių vyrų. Europoje kilę kryžiaus kariai nedaug prisidėjo prie logistikos tobulinimo. Šiems karams labiau buvo būdingas užgrobtų žemių plėšimas. Naujas logistikos impulsas įsižiūrė XVI a. Prancūzijoje, tuo metu armijoje atsirado nauja pareigybė, vadinamieji tiekėjai. XVIII a. pabaigoje Didžiojoje Britanijoje prasidėjusi industrinė revoliucija tam tikra prasme buvo ir logistikos revoliucija. Logistikos mokslas ir praktika labai išstobulėjo Antrojo pasaulinio karo metais. Tobula logistikos sistema ir tikru logistikos fenomenu galima laikyti Vietnamo kare istorinį vaidmenį suvaidinusį Hošimino taką, kai milijardinėmis sumomis aprūpinta, pagal paskutinį inžinerijos žodį ginkluota JAV armija džunglių kare pralaimėjo žmogaus raumenų, valtelų, dviračių, sunkvežimių ir dramblių logistikai.

(JŪRA MOPE SEA, 2013, Nr. 3/74)

Iššūkiai

TAM TIKRI ŽODŽIAI dažnai apibrėžia epochos esmę ir žmonių siekius. Pastaruoju metu žodžių hierarchijoje karaliauja „iššūkis“. Tikėtina, kad itin aktyviam vartojimui šį žodį į erdvę prieš trisdešimt metų paleido NASA kartu su erdvėlaiviu „Challenger“ (metantis iššūkį). Tačiau būtų visiškai neteisinga manyti, kad iššūkių era prasidėjo nuo erdvių tyrinėjimo. Prieš daugiau nei 140 metų Didžiosios Britanijos mokslininkai metė iššūkį vandenyno gelmėms, o britų karo laivas „Challenger“ ir Edinburgo gamtos mokslų profesoriaus Čarlzo Tomsono vadovaujama mokslininkų ekspedicija atliko pirmuosius vandenyno gelmių tyrimus, kurių aprašymai sudėti į 50 tomų, beveik 300 tūkst. puslapių ataskaitą. „Challenger“ laivo ekspedicijos 1872 m. gruodžio 30 d. pradėti vandenyno gelmių tyrimai laikomi šiuolaikinės okeanografijos pradžia. Pagerbdami gelmių tyrinėtojų nuopelnus, JAV astronautai erdvėlaivį pavadino tuo pačiu vardu.

(JŪRA MOPE SEA, 2013, Nr. 4–5/75–76)

Ką daryti?

XIX A. PABAIGOJE, kalinamas Petropavlovsko tvirtovėje, protestuodamas bado akcijomis, rašytojas, publicistas, filosofas ir mokslininkas Nikolajus Černyševskis atokvėpiams tarp caro žandarų tardymų rašė romaną. Ne apie kalėjimo žiaurumus ar kankinimus, ne apie revoliucinę kovą, kuriai jis ryžosi vadovauti, siekdamas panaikinti nekenčiamą caro priespaudą. Toje akmeninėje tvirtovėje Černyševskis rašė apie meilę ir ateities žmones. Nepaisant tokios, rodos, nekaltos ir sentimentališkos temos, šis tarp kalėjimo sienų gimęs kūrinys prilygo sprogimui. Romanas suvaidino kolosalų vaidmenį ne tik literatūroje, bei ir Rusijos visuome-

niame, politiniame gyvenime. Jis tapo revoliucijos manifestu ir gyvenimo vadovu kelioms Rusijos inteligentų kartoms. Jis buvo išleistas daugiau nei šešiasdešimt penkis kartus. Romanas vadinosi „Ką daryti“.

(JŪRA MOPE SEA, 2013, Nr. 6/77)

Ateities traukiniai, logistika debesyse ir moterys

KARTAIS ATRODO, kad mūsų nuostabiame greičio, išmaniųjų technologijų, kosmoso, debesų logistikos amžiuje esama neįsivaizduojamo absurdo, kad nežengėme į priekį nė poros žingsnių, jeigu keturioliktaisiais XXI a. metais didžiulėje galingoje šalyje Saudo Arabijoje moterims vis dar draudžiama vairuoti automobilius. Šį įstatymą ignoruojančios vairuotojos baudžiamos kalėjimu arba rykštėmis.

(JŪRA MOPE SEA, 2014, Nr. 1/78)

„Drugelio efektas“ arba kodėl sausumos uostai?

KODĖL JŪRINIAME MIESTE GIMĘS ir jūros vardu pasiadinęs žurnalas savo 15 metų sukakties proga rengiamos konferencijos tema pasirinko sausumos uostus? Dėl „drugelio efekto“. JAV matematiko ir meteorologo Edwardo Nortono Lorenzo 1960 m. sukurta chaoso teorija daro prielaidą, kad mažų drugelio sparnų suplazdėjimas viename žemės pusrutulyje gali sukelti tornadą kitame. Arba, kitaip sakant, didelio masto permainas. „Drugelio efekto“ metafora gali simbolizuoti ir siekį valdyti chaosą bei norimą linkme pakreipti ateitį.

(JŪRA MOPE SEA, 2014, Nr. 2/79)

Pasaulis duoda kelią

XX A. PRADŽIOJE LIETUVOJE smarkiai sustiprėjo jūrinių idėjų propagavimas. Žinomas mokslininkas, profesorius, pranašingų įžvalgų autorius Kazys Pakštas (1893–1960) ragino lietuvius veidu atsigręžti į jūrą, „kurią Dievas mums davė ne kojoms mirkyti, o plaukioti laivais“. „Dėl jokio uosto tiek nesivaržoma, kaip dėl mūsų Klaipėdos“, – rašė K. Pakštas. Jis perspėjo, jog „būtų labai neatsargu manyti, kad amžinai išlaikysime savo nepriklausomybę. Gal ji yra tik meteoras, blykstelėjęs keista pašvaiste istorinių amžių eigoje?“ Todėl svarbu „nepriklausomybės momentus tikslingai sunaudoti tautai sustiprinti, kad ji galėtų išlaikyti tuos bandymus, kuriuos ateitis jai dar skirs“.

(JŪRA MOPE SEA, 2014, Nr. 3–4/80)

Karo menas mūzoms

KĄ TOKIO TURI PADARYTI ŽMOGUS, kad jį įvertintų amžininkai ir po jų gyvenančios kartos? Atlikti žygdarbį, tapti garsiu mokslininku, menininku, išradėju? Išskristi į kosmosą ir pavaikščioti Mėnulyje? Ką reikia nuveikti, kad įeitum į istoriją ir joje liktum? Vargu, ar apie tai galvojo V ir VI a. sandūroje iki Kristaus gyvenęs kinų karo vadas Sun Tzu. Jis >

tiesiog dirbo savo darbą – tarnavo imperatoriui ir kariavo jo karus. Ne šiaip sau kariavo. Talentingas karvedys laimėdavo visus mūšius. Pergalę po pergalės jis skynė ne tik todėl, kad taikė efektingą karo meno strategiją. Sun Tzu sukūrė karo meno filosofiją. Jis mokė karius pažinti priešininką ir save. Mūšių laukuose ant bambuko lentelių parašyta mažutė knyga „Karo menas“ tapo pasauliniu vadovėliu ne tik karo, bet ir taikos lyderiams.

(JŪRA MOPE SEA, 2014, Nr. 5/81)

Balsas Visatoje

„KIEKVIENA KARTA, be abejo, mano esanti pašaukta pertvarkyti pasaulį. Tačiau mano ji žino, kad jo nepertvarkys. Jos užduotis galbūt dar sunkesnė – neleisti, kad šis pasaulis suirtų. Paveldėjusi demoralizuotą istoriją, kurioje persipynė žlugusios revoliucijos, nebesuvaldoma technika, negyvi dievai ir mirusios ideologijos, kai menkų gabumų valdžios šiandien gali viską sunaikinti, bet jau nebesugeba įtikinti, kai protas tiek smuko, kad tapo neapykantos ir priespaudos tarnaite, ši karta, remdamasi vien neigimu, turėjo atkurti savyje ir pasaulyje nors trupinėlių to, ką mes vadiname tauriu gyvenimu ir tauria mirtimi. Pasaulyje, kuriame gresia susiskaldymas, kur mūsų didieji inkvizitoriai stengiasi visiems laikams įtvirtinti mirties karalystes, ši karta suvokia, kad ji – tarsi beprotiškai bėgdama prieš laikrodžio rodyklę – privalo atkurti tarp tautų taiką, kuri nebūtų pagrįsta vergove vėl suvienyti darbą bei kultūrą ir kartu su visais ieškoti naujos Sandoros skrynios. Todėl ją reikia sveikinti ir palaikyti visur, kur tik ji yra, o ypač ten, kur ji aukojasi.“ Tai yra rašytojo filosofo Albert Camus žodžiai iš jo kalbos Stokholmo rotušėje po to, kai jam buvo įteikta Nobelio literatūros premija 1957 m. gruodžio 10 d.

(JŪRA MOPE SEA, 2014, Nr. 6/82)

Kol Žemė dar sukasi...

IEŠKAU ŽODŽIŲ Į ŠIRDIS. TOKIŲ, kuriuos suprastų visomis planetos kalbomis kalbantys žmonės. Žodžių, pasiekiančių protą ir jausmus. Žodžių apie laisvę ir priespaudą, meilę, neapykantą ir kitus demonus, apie karą ir taiką, gyvenimą ir mirtį, pasaulį ir Žemę, kuri ima slysti mums iš po kojų, o mes – milijonai šios žemės gyventojų – esame priversti nerimastingai žvelgti į kelias superlyderio statuso siekiančias personas, kuriančias beprotiškus scenarijus, ir viltingai laukti, kaip jie pakreips mūsų gyvenimus.

(JŪRA MOPE SEA, 2015, Nr. 1/83)

Azijos Maršalo planas ar Šilko kelio simfonija?

2013 M. RUDENĮ KINIJOS PREZIDENTAS Xi Jinping Kazachstano sostinėje Astanoje paskelbė apie Kinijos iniciatyvą kurti Naująjį šilko kelią, kuris tarsi ekonominė juosta per sausumą ir jūras apjuostų Azijos valstybes ir nusitęstų iki Europos. Kinijos parlamente pabrėžta, kad šis ambicingas planas yra Kinijos diplomatinės veiklos prioritetų vir-

šūnėje ir jam bus skirtas didelis dėmesys bei energija. Dėmesio Kinijos planui negaili ir pasaulis. Ši Kinijos iniciatyva pakrikštyjama Azijos Maršalo planu, kas turėtų asocijuotis su JAV politikos generolo George Marshall idėja atgaivinti Antrojo pasaulinio karo nusiaubtą Europą ir sustabdyti komunizmo plitimą senajame kontinente. 1948 m. JAV kongresas pritarė jo siūlymui. Iniciatyva „Viena juosta – vienas kelias“ – tai ne Maršalo planas, o kur kas ambicingesnis projektas, ir jis bus įgyvendintas“, – tvirtina Kinija.

(JŪRA MOPE SEA, 2015, Nr. 2–3/84–85)

Po žvaigždžių lietumi

RUGPJŪTĮ LYJA ŽVAIGŽDĖMIS. Taip sako poetai ir romantikai, tikėdami, kad žvaigždei krentant sugalvoti norai išsipildo. Per patį žvaigždžių kritimą, rugpjūčio 15-ąją, pasaulis paminėjo 70-ąsias Antrojo pasaulinio karo pabaigos metines. Tą dieną Japonija sudėjo ginklus ir baigėsi karo, nusinešusio daugiau nei 70 mln. gyvybių, veiksmai. Oficialus Japonijos kapituliacijos aktas pasirašytas 1945 m. rugsėjo 2 d. Tokijo įlankoje, JAV lėktuvnešio „Missouri“ denyje. Šio karo pabaigą, o ir visą žmonijos istoriją nesugrąžinamai pakeitė 1945 m. rugpjūčio 6 d., kai pirmą kartą Žemėje iš dangaus krito atominė mirtis pirmosios pasaulyje atominės bombos pavidalu, numestos ant Japonijos miesto Hirošimos, o po trijų dienų antroji bomba pasirinko Nagasakį.

(JŪRA MOPE SEA, 2015, Nr. 4–5/86–87)

Keliai ir sienos

PASAULIO SVEIKATOS ORGANIZACIJOS (PSO) duomenimis, planetoje kas 10–15 sekundžių iš bado miršta vienas vaikas. Kasdien iš bado miršta daugiau nei 20 tūkst. vaikų iki penkerių metų amžiaus. Iš daugiau nei 7 mlrd. Žemės žmonių 1 mlrd. badauja. Atsižvelgiant į dabartinį pasaulio populiacijos didėjimą, prognozuojama, kad 2025 m. Žemėje gyvens apie 9 mlrd. žmonių. Tad jei padėtis žemės ūkyje keisis pernelyg lėtai, pasaulyje turėsime 2 mlrd. badaujančiųjų. Jei pasirodytų, kad tai kažkokie nerealūs samprotavimai ir negyvi skaičiai, siūlau pažvelgti į stopthefunger.com portalo informaciją. Ten tarsi laikrodžiai, o gal uždelsto veikimo bombos tiksi ir sukasi pasaulio statistikos skaičiai. Man rašant šiuos žodžius, 2015 m. lapkričio 2 d. iš bado mirė 30 638 žmonės. Nuo metų pradžios badas buvo pasiglemžęs 9 375 056 žmones.

(JŪRA MOPE SEA, 2015, Nr. 6/88)

Per daug sienų, per mažai tiltų

NUO BERLYNO SIENOS ir geležinės uždangos griūties euforijos praėjus vos daugiau nei dviem dešimtmečiams, sienos vėl išgyvena renesansą. Per tą laiką daugiau nei 40 šalių visame pasaulyje atsivėrė sienomis nuo daugiau negu 60 savo kaimynių. Vien 2015 m. atsirado 15 naujų sienų. Tokie faktai buvo pateikti Miuncheno saugumo konferencijai, akcentuojant, kad laisvai Šengeno erdvei – Europai be sienų, yra iškylusi rimta grėsmė. Dar niekada po Antrojo

pasaulinio karo tiek daug žmonių Žemėje nebuvo priversti palikti savo namų. Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro valdyba (JTVPK) konstatavo, kad pabėgėlių ir perkeltų asmenų skaičius pasiekė liūdną rekordą – viršijo 60 mln.

(JŪRA MOPE SEA, 2016, Nr. 1/89)

Dialogas: apie ką šiandien kalbėtusi Sokratas ir Konfucijus?

„MUMS REIKIA DAUGIAU sienų nevaržomo dialogo“, – sako žurnalo svečias iš Vokietijos, verslininkas ir aktyvus visuomenės veikėjas Uwe Leuschner. Pasauliui reikalingas dialogas. 2015 m. Nobelio taikos premijos pretendentų sąrašė buvo 273 iškilių asmenybių pavardės. Šiame kontekste „Tuniso nacionalinio dialogo ketverto“ paskelbimas laureatu buvo netikėtas ir stulbinantis. Tai – bene pirmas atvejis, kai Nobelio taikos premija įvertintas dialogas. Tikriausiai tam sprendimui pritartų Sokratas, graikų filosofas, kurį Europa laiko dialogo pradininku. Azija ilgus amžius mokėsi iš kinų mąstytojo ir išminčiaus, politinės filosofijos pradininko Konfucijaus (Kung-fu-tzu). Sokratas (469–399 pr. Kr.) ir Konfucijus (551–479 pr. Kr.) – du Europos ir Azijos išminčiai, padėję pagrindus žmonijos intelektualinio vystymosi evoliucijai, savo gyvenimu, vertybių klasifikacija ir jų perdavimo būdu buvo savotiškai panašūs. Juos skyrė erdvė ir laikas, bet vienijo nemirtingomis tapusios idėjos – dialogo tarp žmonių, skirtingų socialinių grupių ir valstybių skatinimas. Apie ką šiandien kalbėtusi Sokratas ir Konfucijus?

(JŪRA MOPE SEA, 2016, Nr. 2/90)

Vienas galingiausių ginklų yra žodis

ŽINIASKLAIDOS RANKOSE YRA vienas galingiausių ginklų – žodis. Šio, kaip ir kiekvieno ginklo, turėjimas užkrauna didžiulę atsakomybę, nes žodis gali tapti ir galinga kuriamąja ir tokia pat griaujamąja jėga. Žiniasklaida yra savotiška vertėja žmonių dialoge, žinių adaptavimo įrankis. Visuomenė gauna žinią, praėjusią per žiniasklaidos filtrą. O koks tas filtras, priklauso nuo to, ką atstovauja vienas ar kitas žiniasklaidos subjektas. Visais atvejais žiniasklaida yra ne tik ir ne tiek informacijos šaltinis, kiek visuomenės nuomonės bei įvykių formuotoja. Ji gali sukiršinti ir išblaškyti žmones arba juos suvienyti.

(JŪRA MOPE SEA, 2016, Nr. 3–4/91–92)

Jūs, o Karaliau

„...GYVENATE UŽ DAUGELIO JŪRŲ, tačiau vedamas nuolankaus troškimo pasinaudoti mūsų civilizacijos gėrybėmis išsiuntėte pagarbiai Jūsų žinių nešančią misiją“, – taip savo laišką Didžiosios Britanijos karaliui Jurgiui III 1793 m. pradėjo Kinijos imperatorius Qianlong. Aštuonioliktojo šimtmečio pabaigoje Didžiosios Britanijos karaliaus Jurgio III asmenyje Kinijos imperatorius ragino Europą sutramdyti savo ketinamus skverbtis į Aziją. Kinijos valdovas pagarbiai siūlo kiekvienam likti savo šalyse ir ten kurti laimingą bei

orų gyvenimą. Tačiau Britanijos karūnos ketinimai – kitojie. Šie ir kiti diplomatiniai manevrai neišgelbsti Kinijos nuo Europos invazijos, o Qing dinastijos nuo žlugimo. Tačiau imperatoriaus Qianlong laiškas ir šiandien turi istorinės pamokos prasmę, jeigu sugebėsime atidžiai ir tinkamai jį perskaityti dabartinės situacijos sąlygomis.

(JŪRA MOPE SEA, 2016, Nr. 5/93)

Portus – Urbibus et Orbi

URBI ET ORBI – SAKRALINĖ FRAZĖ, du kartus meluose, per Kalėdas ir Velykas, skambanti iš Šventojo Petro bazilikos kaip popiežiaus laiminimas miestui ir pasauliui, yra žinoma iš Romos imperijos laikų. Jos autorystė priskiriama prieš mūsų erą gyvenusiam poetui Publijui Ovidijui Naso, poezijos kalba skelbusiam savo įžvalgas miestui ir pasauliui. *Portus – Urbibus et Orbi*. Uostai – miestams ir pasauliui. Taip perfrazuojant Ovidijų būtų galima pavadinti vienokiu ar kitokiu būdu uostų siunčiamą žinių miestams ir pasauliui. Dialogas tarp miestų ir uostų buvo ir tebėra sudėtingas, kol tebegrįžtama prie klausimo, kas pirma atsirado – uostas ar miestas ir kas šiame duete groja pirmuoju smuiku?

(JŪRA MOPE SEA, 2016, Nr. 6/94)

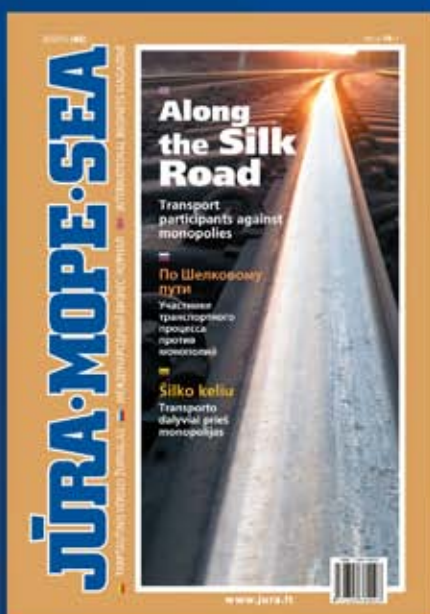
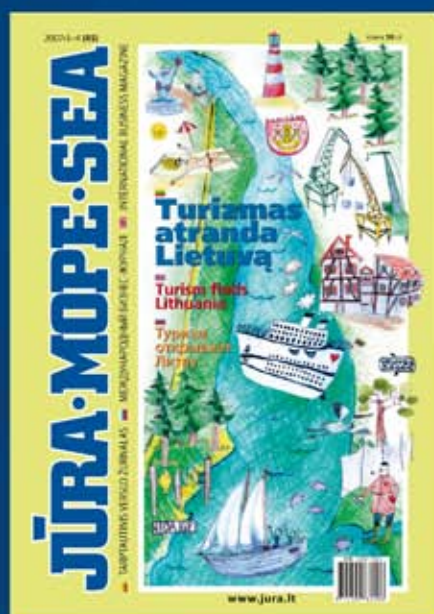
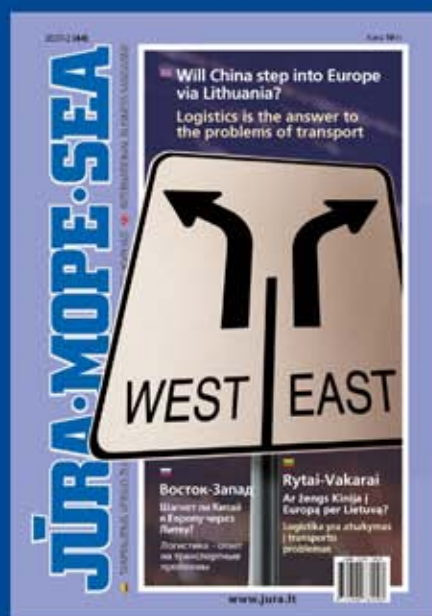
Ateities energija tarp fantazijos ir realybės

DAUGYBĖ DALYKŲ, kurie šiandien yra neatskiriama mūsų gyvenimo tikrovė, gimė žmogaus svajonėse, jo neapbrėžamoje fantazijoje. Mokslinės fantastikos korifėjai – Žiulis Gabrielis Vernas ir Herbertas Džordžas Velsas, savo gausioje kūryboje aprašė keliones po vandeniu, ore ir kosmose, vaizdą per atstumą perduodančius įrenginius, taip pat bombas ir lazerinius ginklus gerokai anksčiau prieš atsirandant tiems ginklams, orlaiviams bei povandeniniams laivams. Raketa išrasta praėjus šimtmečiui po to, kai Ž. Vernas aprašė kosminį laivą. JAV „Apolo“ programa ir NASA pilotuojami erdvėlaiviai stebėtinai tiksliai atkartoją mokslinės fantastikos suformuotą kosminio laivo modelį bei strategiją, o 1969 m. liepos 29 d. pirmąjį žingsnį Mėnulio paviršiumi žengęs žmogus patvirtino pačias drąsiausias rašytojų fantazijas. Kokius ateities energijos šaltinius mato XXI a. svajotojai, mokslininkai, kūrėjai?

(JŪRA MOPE SEA, 2017, Nr. 1/95)

Quo vadis, Europa?

KOVO 25-ĄJĄ EUROPOS SĄJUNGA, oficialiai dar jungianti 28 valstybes ir 24 skirtingomis kalbomis kalbančius 500 mln. europiečių, paminėjo savo 60-ąjį gimtadienį. Šis jubiliejus paženklintas ir netekties ženklu, nes jau kitą savaitę po jo Didžioji Britanija oficialiai pradėjo išstojimo iš ES procesą. Nepaisant to, kovo 25 d. Romoje dabar jau 27 narių valstybių vadovai pasirašė deklaraciją, kurioje sakoma, kad „Europos vienybė yra drąsus ir toliaregiškas siekis“. Šešiasdešimt – ne jaunystė, bet ir ne senatvė. Branda, kurią pasiekus aplanko tam tikras žinojimas ir dar daugiau >

egzistencinių klausimų. Kur einame? Kodėl einame? Ar gyvename taip, kaip norėjome ir tikėjomės? Artinamės ar tolstame nuo užsibrėžtų tikslų?

(JŪRA MOPE SEA, 2017, Nr. 2/96)

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė

Per dvidešimt žurnalo leidybos metų vienintelį kartą JŪRA MOPE SEA skaitytojus pasiekia be įprasto leidėjos Zitės Tallat-Kelpšaitės žodžio. Šiame numeryje, kuris buvo oficialus Lietuvos leidinys tarptautinėje EXPO 2017 parodoje Astanoje, Kazachstane, žodį žurnalo skaitytojams tarė Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Žurnalas pirmą kartą buvo išleistas penkiomis: lietuvių, kazachų, anglų, kinų ir rusų kalbomis.

(JŪRA MOPE SEA, 2017, Nr. 3–4/97–98)

Bijokite abejingų!

„NEBIJOKITE PRIEŠŲ – blogiausiu atveju jie gali jus nužudyti. Nebijokite draugų – blogiausiu atveju jie gali jus išduoti. Bijokite abejingų – jie nežudo ir neišduoda, tik su jų tyliu pritarrimu žemėje vyksta išdavystės ir žudynės.“ Šie įvairiuose tekstuose cituojami žodžiai priskiriami net kelioms asmenybėms. Žodžiai „bijokite abejingų“ įrašyti lenkų rašytojo Bruno Jesensio, Stalino represijų metu nužudyto Maskvos kalėjime, nebaigtos knygos „Abejingųjų sąmokslas“ pratarinėje ir čekų žurnalisto Julijaus Fučiko paskutiniame kūrinyje „Reportažas su kilpa ant kaklo“, rašytame gestapo kalėjime Berlyne, laukiant mirties nuosprendžio įvykdymo, yra ne šiaip gražus tekstas, išbelstas klaviatūra kabinete prie kavos puodelio. Tai – žodžiai, parašyti krauju, matant ir pasišventėlių patriotų, ir išdavikų mirtį bei akis į akį stovint prieš savąją mirtį. Juose nėra pozos – tik nuoga tiesa ir troškimas perduoti žinią. Žinią liekantiems Žemėje.

(JŪRA MOPE SEA, 2017, Nr. 5/99)

Kelyje palūžusieji ir palaimintieji

BRANGIEJI SKAITYTOJAI, Jūs atvertėte 100-ąjį žurnalo JŪRA MOPE SEA numerį. Tiek išleista nuo 1999 m. vasaros. Galima sakyti, įveikta šimtas mylių vingiuotame kūrybos ir leidybos kelyje, kartais sunkiai kylant į kalną, kartais strimgalviais, tarsi į bedugnę, dardant žemyn. Teko kapsytis ir klampiam bekelės purve, tarpais pasimėgaujant lygiu, tačiau visuomet pavojingai slidžiu greitkelio. Galiu pasidžiaugti, kad tą šimtą mylių įveikėme visą laiką judėdami pirmyn, nesustoję pailsėti pakelėje ir net neturėję nė menkiausios minties pasukti atgal. Buvome ir esame kelyje į svarbius įvykius, į pažinimą, naujų idėjų, projektų gimimo ištakas, galų gale – kelyje į nuotyki. Kaip legendinis bytnikų, arba „palūžusios kartos“ (*Beat Generation*) vėliavnešys, kultinės knygos „Kelyje“ autorius Jack Kerouac, nors jis pats linkęs tą kartą labiau mistifikuoti ir vadinti „palaimintąja“ (*beatific*). Kelyje, kuriame visuomet bus palūžusiųjų ir palaimintųjų, mes kur kas didesniu greičiu negu J. Kerouac

herojai nepaliaujamai skubame į ateitį. Pats laikas jungti pasaulio protus tvariai kūrybai, idant tas beatodairiškas lėkimas netaptų pražūtingas.

(JŪRA MOPE SEA, 2017, Nr. 6/100)

Intelektų revoliucija: kas bus laimėtojai?

ŠIEMET DAVOSO FORUMAS išsiskyrė dviem įžymybėmis, pirmą kartą apsilankiusiomis šiame pasaulio galingųjų susitikime Šveicarijoje – tai JAV prezidentas Donaldas Trumpas su savo programiniu šūkiu „America first“, kurį, beje, pirmą kartą 1916 m. paskelbė 28-asis JAV prezidentas Woodrow Wilson ir dirbtinio intelekto pavyzdys, humanoidė Sofija su savo juodoju humoru „okay, aš sunaikinsiu žmoniją“. Ir vienas, ir kitas buvo sutikti smalsaus dalyvių dėmesio ir lydimi audringos reakcijos.

(JŪRA MOPE SEA, 2018, Nr. 1/101)

Naujojo šilko kelio vingiai

KINIJOS PREZIDENTO XI JUNPING, kuris po neseniai įvykusių rinkimų šiame pradeda naują, dar vieną valdymo kadenciją, kalba, pasakyta 2017 m. Davoso ekonomikos forume, kurioje „Vienos juostos, vieno kelio“ idėja pateikta kaip siekis ir raginimas vis labiau susiskaldžiusiam pasauliui bendradarbiauti ir kurti bendrą ateitį visai žmonijai, buvo Kinijos triumfas Davose ir svari alternatyva tuomet neseniai išrinkto JAV prezidento D. Trumpo separatistiniam šūkiui „Pirmiausia Amerika“. Pirmą kartą kalbėdamas Davoso forume Kinijos vadovas parodė, kad šiuolaikiniame trapiame pasaulyje reikia galvoti ne tik apie save, ne tik apie savo šalį, bet apie visą planetą. „Bendra ateitis kuriant geresnį pasaulį“ ir „Pirmiausia Amerika“ – dviejų didžiųjų valstybių lyderių nuostatos, garsiai ir drąsiai paskelbtos daugiau nei 7 mlrd. Žemės gyventojų, daugeliui padarė įspūdį. Akivaizdžiai susidūrė dvi kardinaliai skirtingos pasaulėžiūros į pasaulio esatį ir jo vystymąsi. Viena – pasirodusi globalizacijai paleisti kulką į kaktą, kita – įduodanti į rankas kompasą, rašė spauda.

(JŪRA MOPE SEA, 2018, Nr. 2/102)

Poetas ir rugiai

ŠĮ ŽURNALO NUMERĮ ruošėme su tam tikru jauduliu, nes jis yra kiek kitoks nei įprasta verslo leidiniui. Arminio Scioli, „il Rivellino“ galerijos vadovas, žurnalą JŪRA MOPE SEA pasirinko Lokarno kino festivalio metu vykstančio Lietuvos 100-mečio garbei skirtą tarptautinio renginio tribūna. Pristatyti Šveicarijai – seniausią demokratinei respublikai Europoje – valstybingumo šimtmetį švenčiančios Lietuvos meną ir kultūrą – garbinga misija. Neatsisakydami tradicinių žurnalo temų, siekėme pateikti ir keletą fragmentų iš įvairaus, spalvingo Lietuvos kultūrinio, meninio koliažo bei įžvalgų apie šiuolaikinio meno esmę, būseną ir poveikį visuomenei. Kas yra šiuolaikinis menas? Kada jis nustoja būti šiuolaikiniu ir tampa vakarykščiu? Kiekvienas ieškome savo atsakymo.

(JŪRA MOPE SEA, 2018, Nr. 3–4/103–104)

>

Investicijos į ateitį: Azijos amžiaus pradžia

EUROPOS JŪRŲ UOSTŲ ORGANIZACIJOS (ESPO) kasmetinėje konferencijoje Roterdame, kurios tema šiemet buvo „Investicijos į ateities uostus“, pabrėžta, kad investicijų poreikis į Europos uostus ir jų infrastruktūrą yra milžiniškas. Uostai nori ir yra pasiruošę investuoti į pridėtinę vertę kuriančius projektus. Aziją ir Europą sujungiantis Naujasis šilko kelias domina abiejų žemynų šalis. Europos verslo subjektų klestėjimo viltys, siejamos su Kinija ir kitomis Azijos rinkomis, nėra be pagrindo. To neneigia ekonomikos ir finansų ekspertai, analizuojantys pasaulio ekonomikos dinamiką ir vis dažniau užsimenantys apie ilgalaikio Vakarų dominavimo saulėlydį bei pasaulio vartojimo rinkų transformavimąsi.

(JŪRA MOPE SEA, 2018, Nr. 5/105)

...po šakom akacijos baltos

„AŠ NESTATAU NAMŲ, aš nevedu tautos, aš sėdžiu po šakom akacijos baltos“, – šie lietuvių poeto Henriko Radausko (1910–1970) eilėraščio žodžiai išrašyti ant grindinio prieš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos paradies duris. Žengdamas į išminties šventovę, norom nenorom juos perskaitai ir pagalvoji, kad šiandieniniame beprotiškos konkurencijos, susipriešinimo, intrigų, skandalų pasaulyje ir statantiems, ir vedantiems tautas būtų pravarstu atsistoti po baltos akacijos – Europos ir Rytų kultūrinės tradicijose laikomu gyvybės medžio ir pasaulio modelio simboliu – šakom ir pamąstyti prieš imantis veiksmų. Jeigu „Brexit“ scenaristai klaidžiodami dykumoje būtų pastebėję tokią akaciją, galbūt šiandien Europa nebūtų įvelta į beviltišką skyrybų procesą ir neaiškios ateities perspektyvą. O gal „Brexit“ buvo kur kas ankstesnių neapgalvotų žingsnių pasekmė ar dar blogiau – kažkieno sumanytas Europos griovimo scenarijus?

(JŪRA MOPE SEA, 2018, Nr. 6/106)

Laiškas būsimajam Lietuvos prezidentui

GERBIAMAS KANDIDATE į Lietuvos Respublikos prezidentus, noriu atkreipti Jūsų dėmesį į kai kuriuos aspektus, susijusius su jūros reikšme Lietuvos valstybės raidai, ekonomikai ir kultūrai. Šiemet sukanka 85 metai, kai pirmą kartą Lietuvoje buvo švenčiama visuotinė Jūros diena. Šioje Jūros šventėje (1934 m.) dalyvavęs Prezidentas Antanas Smetona pasakė programinę kalbą, pabrėždamas istorinę jūros svarbą Lietuvos vystymuisi ir klestėjimui, ragindamas tautiečius pasiryžimui „...dirbti ir gyventi taip, kad visa Lietuva mokėtų įsigalėti jūroje“. Gerbiamas kandidate, prašau Jūsų priimti gana neordinarų pasiūlymą: dar iki prezidento rinkimų parašykite savo prezidentinį sveikinimą Jūros šventės proga, t. y. programinę kalbą, kokia turėtų būti Lietuvos jūrinė politika, jūros verslo ir Klaipėdos bei Šventosios uostų vystymo strategija Jūsų prezidentavimo metais ir tolimesnėje perspektyvoje.

(JŪRA MOPE SEA, 2019, Nr. 1/107)

Scenoje kabo šautuvas

JEIGU PJESĖS PRADŽIOJE ant sienos kabo šautuvas, tai pabaigoje jis turi iššauti, taip savo laiške vienam literatui lygiai prieš šimtą trisdešimt metų rašė rusų literatūros klasikas Antonas Čechovas. Šūvio laukimas spektaklyje kuria intrigą ir įtampą, neleidžiančią žiūrovui atsipalaiduoti. XXI a. pradžioje atsipalaidavimu ir nuoboduliu skystis tikrai negalime. Pasaulinėje teatro scenoje vyksta tiek spektaklių, kad nelengva pasirinkti favoritus ir nuspręsti, kuriais – melodramų, tragedijų, farsų ar komedijų – atlikėjais žavėtis, o kuriuos apmėtyti pasenusiais kiaušiniiais. Spektakliuose, kur didieji aktoriai majestotiškai perdalina pasaulį, atsainiai priglausdami savo globon uostus, pusiasalius, aukštumas bei kitokią šios žemės smulkmę, rimtų vaidmenų bando imtis ir pradedantieji, teatrališkai keisdami valstybių ir sostinių pavadinimus, ministrus, direktorius, valytojas, portfelius ir kojines. Klakeriai ploja. Naujieji kvakeriai šturmuoja šventoves. Scenarijų autoriai, režisieriai ir prodiuseriai lieka inkognito. Tai tik dar labiau kaitina aistras ir kelia nerimą, nes kažkur scenos gilumoje kabo šautuvas...

(JŪRA MOPE SEA, 2019, Nr. 2/108)

Ženkla ir žodžiai

KUO GRŪDINAME SAVO DRAŠĄ ir stipriname dvasią, gindamiesi nuo nūdienos grėsmių nuojautos? Kokius ženklus bandomė įtvirtinti? Kartais atrodo, kad šiandienos politikoje ir gyvenime daugiau nei ženklų yra žodžių. Gal dabartinių veikėjų, žūtbut siekiančių atsiderinti prie didžiosios ar mažosios politikos vairo, įvairiais būdais ir priemonėmis paleidžiamas žodžių srautas, pompastiški ir nerealiūs pažadai taip pat yra savotiška gynyba nuo realybės, kurioje į jūros dugną grimzta Europon besiveržiančių pabėgėlių perpildytos valtys, liepsnoja šimtametės šventovės, po griuvėsiais dingsta tūkstantmečius gyvavęs istorinis kultūros ir meno paveldas, o ant branduolinių raketų paleidimo mygtuko uždėtas jį paspausti nekantraujantis Beprotybės pirštas.

(JŪRA MOPE SEA, 2019, Nr. 3–4/109–110)

Urbi et Orbi

Manau, kad šiame pasaulyje privalome atlikti mums skirtą misiją. Savo misija laikau siekį pristatyti pasauliui Lietuvą, kaip kūrybingą, patrauklią partnerystei valstybę, Europą, kaip išmintingos politikos, tvarios ekonomikos, racionalių sprendimų, aukštos kokybės standartų žemyną, atvirą bendradarbiavimui ir patikimą investicijoms. Azijos šalis, kaip veržliai augančios, konkurencingos ekonomikos, naujų idėjų ir finansinių galimybių regioną. Nuo pat žurnalo įkūrimo pradžios keliau tikslą jungti įvairių šalių, tautybių, tradicijų ir kultūrų žmones bendrai veiklai, tiesti draugystės, geranoriškumo tiltus tarp Europos ir Azijos bei kitų žemynų, sujungti protus ir kūrybą tam, kad išsaugotume mūsų trapią planetą ir sukurtume geresnę ateitį visiems. Tikiuosi, kad tiek, kiek man leido jėgos ir sugebėjimai, per dvidešimt metų šią misiją atlikau. Į 21-uosius metus įžengusiam tarptautiniam verslo žurnalui JŪRA MOPE SEA reikia pokyčių.

Tematinių. Struktūrinių. Inovacinių. Šie pokyčiai negali įvykti be finansinių, investicinių pokyčių. Todėl *Urbi et Orbi* (lot. *miestui ir pasauliui*, t. y. *visų žiniui*) pranešu, kad žurnalas yra atviras įvairiems pasiūlymams ir patiems drąsiausiems pokyčiams.

(JŪRA MOPE SEA, 2019, Nr. 5/111)

Siena

BERLYNO SIENOS GRIUVIMAS ir Šaltojo karo pabaiga turėjo iš esmės pakeisti pasaulį. Tačiau euforija ir viltis pasirodė nepagrįsta, o visuotinės taikos eros vizija ėmė tolti. „Šiam pasauliui reikia drąsos siekti laisvės, 1989-ųjų drąsos. Mums tai reiškia įsipareigojimą užbaigti Europos susivienijimą, sukurti Europą, kuri atitiks vertybes ir svajones tų, kurie 1989 m. išėjo į gatves už laisvę ir demokratiją. Akivaizdu, kad šiame pasaulyje išgyvensime tik tada, jeigu mes, europiečiai, būsimė vieningi“, – įkvepiančiai aistringus žodžius Berlyno sienos griuvimo 30-mečio proga kalbėjo Vokietijos užsienio reikalų ministras Heiko Maas. „Žmonijai šiandien teko trys bendri išbandymai, kurių akivaizdoje visos nacionalinės sienos tampa pajuokos objektu ir kuriuos įveikti galime tik pasauliniu bendradarbiavimu. Bendras priešas yra geriausias bendros tapatybės kalvis, o žmonija dabar turi mažiausiai tris tokius priešus: branduolinį karą, klimato kaitą ir ardančiąsias technologijas“, – knygoje „21 pamoka XXI amžiui“ teigia Izraelio istorikas, Jeruzalės hebrajų universiteto profesorius Yuval Noah Harari.

(JŪRA MOPE SEA, 2019, Nr. 6/112)

Nukelkite skrybėles, ponai!

„DIEVO RYKŠTĖS PO TEISYBEI NE NAUJIENA, bet sunku jomis patikėti, kai jos mus ištinka. Žemė matė tiek ir tiek karų bei marų. Ir vis dėlto maras ir karas užklumpa žmones visuomet tokius pat nepasiruošusius.“ Šiuos, o ir visus kitus prancūzų filosofo, rašytojo, egzistencialisto Albert Camus žodžius romane „Maras“, parašytame 1947 m., skaitome tarsi šių dienų kroniką, kurią nuo praėjusių metų gruodžio priblokštas ir sunerimęs stebi pasaulis. Mūsų dienų maro – koronaviruso, kurio vardas Covid-19, realybėje ryškia švieša sušvito ir pagrindinio romano veikėjo daktaro personažo prototipas – Uhano gydytojas Li Wenliang. Jis pirmasis dėl viruso ėmė skambinti pavojaus varpais, ragindamas imtis griežtų apsaugos priemonių, tačiau buvo policijos nutildytas kaip skleidžiantis melagingus komentarus ir griauantis santvarką. Po mėnesio jį amžiams nutildė virusas. Tačiau po jo mirties daktaro balsas tapo tik dar stipresnis. Jo balsu prabilo visuomenė, reikalaudama žodžio laisvės, žmogiškosios teisės žinoti, būti laiku ir teisingai informuota.

(JŪRA MOPE SEA, 2020, Nr. 1/113)

Sveiks, svieteli margs!

„Sveiks, svieteli margs, šventes pavasario šventės! Sveiks ir tu, žmogau, sulaukęs vasarą miela!“ Šie lietuvių ir Europos literatūros klasiko Kristijono Donelaičio žodžiai, suguldyti

poemoje „Metai“, daugeliui pasaulio žmonių šiandien ypač suprantami ir brangūs. Nūdien gražiausias pasisveikinimas yra „sveikas, gyvas“ ir prasmingiausias palinkėjimas „lik sveikas“. Visuotinė pandemija ir karantinas atėmė susitikimų, bendrystės, apkabinimų džiaugsmą, bet neužgesino kūrybinės ugnies. Menas tapo gydančiąja jėga, galimybe sutelkti mintis, išlaisvinti vaizduotę ir nuraminti sielą. Šveicarijos mieste Lugane kasmet vykstantis poezijos ir meno festivalis POESTATE persikėlė į virtualią erdvę. POESTATE renginyje dalyvaujanti Lietuvos kūrybinė grupė pristato meno projektą „Metų laikai“, pasakojantį senovės lietuvių ir prūsų istoriją, skirtą lietuvių grožinės literatūros pradininko, vieno savičiausių XVIII a. Europos poetų Kristijono Donelaičio atminimui.

(JŪRA MOPE SEA, 2020, Nr. 2/114)

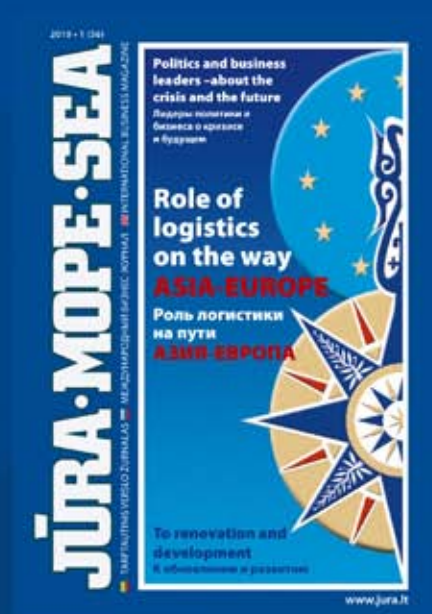
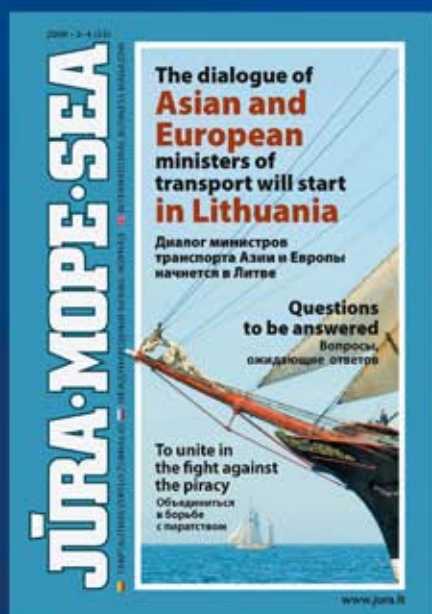
Sustojusio laiko beieškant

DVIDEŠIMTIEJI XXI A. METAI, matyt, ilgai bus paženklinėti sustojusio laiko ženklais. Pirmą kartą pasaulį užklupusi visuotinė pandemija nematomo, negirdimo, neužuodžiamo ginklo galia pristabdė jo beprotišką sukimąsi. Ištikę įvykiai gerokai sulėtino žmoniją. Šiemet pirmą kartą savo veiklą nutraukė ar pristabdė daugybės tarptautinių renginių aktyviu dalyviu turėjęs būti tarptautinis verslo žurnalas JŪRA MOPE SEA. 75-oji JT Generalinė Asamblėja Niujorke turėjo būti ypač didelė šventė, leidusi pasidžiaugti, kad pirmaisiais metais po Antrojo pasaulinio karo įkurtai organizacijai pavyko įgyvendinti pagrindinį siekį – išvengti Trečiojo pasaulinio karo. Pirmą kartą per savo gyvavimo istoriją nuo 1907 m. neįvyko vasaros olimpinės žaidynės Tokijuje. Jos nukeltos į 2021 m. Dėl pandemijos pirmą kartą istorijoje nuo 1851 m. buvo pakeista pasaulinės parodos EXPO 2020 data. Spalio mėnesį Dubajuje turėjusi prasidėti paroda taip pat nukelta į 2021 m. Organizatorių manymu, parodos atidėjimas vieneriems metams turės daugiau plusų nei minusų – paroda prasidės JAE aukso jubiliejaus metais: 2021 m. gruodžio 2 d. bus minimas šios arabų šalies 50-metis.

(JŪRA MOPE SEA, 2020, Nr. 3–4/115–116)

Annus Horribilis – Annus Mirabilis

ANNUS HORRIBILIS (SIAUBINGI METAI) – taip 2020-uosius apibūdina mūsų žurnalo viešnia – tarptautinio poezijos ir meno festivalio Šveicarijoje įkūrėja Armida Demarta, pabrėždama, kad pandemija ne tik pažeidė pasaulio vystymosi tendencijas, ekonomiką, bet ir įsuko didžiules socialinės atskirties bei nelygybės ginas, tarp kurių atsidadė ir kultūra. „Ir čia pamatėme, kad mes visi nesame vienoje valtyje, kad kultūros valtis yra pati menkiausia ir be irklų, o ja plaukiantys meno valtininkai neturi nė vieno gelbėjimosi rato“, – tokiomis „dantiškomis“ alegorijomis kalba jau ketvirtą amžiaus tarptautinio poezijos renginiu Šveicarijos Tičino kantoną garsinanti festivalio POESTATE organizatorė. „Dieviškosios komedijos“ autorius – genialus poetas, istorikas, filosofas, teologas ir politikas Dante Alighieri, kurio 700-ąsias mirties metines pasaulis minės 2021 m., turėjo >

pakankamai progų daugelį savo gyvenimo metų pavadinti *annus horribilis*, tačiau slegiančių tremties ir rezignacijos metų patirtis bei pamokas jis sudėjo į nemirtingą poemą, tapusią įkvėpimo šaltiniu praėjusių ir ateinančių šimtmečių skaitytojams bei kūrėjams. (JŪRA MOPE SEA, 2020, Nr. 5–6/117–118)

Šaukiuosi mūzų...

„O MŪZOS! ŽODŽIO GALIĄ NEKLAIDINGĄ suteikit man ir leiskit atvirai papasakot, kuo atmintis turtinga.“ Drąsių minčių ir idėjų pranašas bei šauklis dažniausiai yra menas. Jis, globojamas mūzų, visuomet keliais žingsniais ar keliais šimtmečiais eina priekyje arba iš amžių glūdumos stebi ir taikliai vertina nūdienos žmonių darbus. Florencijos dainius Dante Alighieri daugiau nei prieš 700 metų meldė žodžio galios – atvirai ir neklaidingai papasakoti žmonijos istoriją talpiomis poezijos strofomis. Mūzos buvo maloningos ir lėkė jam tapti ne vienos tautos, ne vieno krašto ar vieno laikotarpio, bet viso pasaulio ir visų laikų kultūros dalimi. Šiomet minimos poeto 700-osios mirties metinės daugelį paskatino vėl atsiversti nemirtingos „Dieviškosios komedijos“ puslapius. Tai pabandė padaryti ir nedidelė Lietuvos kūrybinė grupė, festivaliui POESTATE pristačiusi meninį projektą „Dante Alighieri. Dieviškoji komedija. Pragaras – sielos šaltis“.

(JŪRA MOPE SEA, 2021, Nr. 1–2/119–120)

Kultūrinės diplomatijos galia

„JEIGU JUMS REIKIA KLAUSTI, kas yra džiazas, jūs tikrai šito nesužinosite.“ Ši legendinio džiazio virtuozo Luiso Armstrongo frazė interpretuojama įvairiai, kartais pridodant jam priskiriamus žodžius, „tačiau, kai tik išgirsite jį skambant, jūs tikrai žinosite, kad tai džiazas“. Panašus klausimas neretai pasigirsta diskutuojant apie kultūrinę diplomatiją. Nors kol kas nesutariama dėl jos apibrėžimo, tačiau šio įdomaus ir prieštaringo tarptautinių santykių reiškinio esmę sudaro žmonių ir tautų keitimasis informacija, idėjomis, kultūros ir meno vertybėmis, siekiant puoselėti tarpusavio supratimą. Žinomas Šveicarijos kolekcininkas, Leonardo da Vinčio „il Rivellino“ galerijos vadovas Arminio Sciolti neieško atsakymo į klausimą, kas yra kultūrinė diplomatija. Jis nuolat gyvena kultūrinio džiazio ritmu. 2018 m. Lokarno kino festivalio metu surengti Lietuvos valstybingumo 100-mečio renginiai „10 dienų Lietuvoje“, tarptautinis pleneras, paroda, susitikimai su Šveicarijos vyriausybės vadovais, kultūros, meno, politikos ir verslo atstovais, ir viso to rezultatas – tokiu pat pavadinimu išleista knyga. Tai padaryta kultūrinės diplomatijos savanorio A. Sciolti iniciatyva.

(JŪRA MOPE SEA, 2021, Nr. 3/121)

Šalis ta – Lietuva vadinasi

BŪK PASVEIKINTAS, brangus šio žurnalo skaitytojau, būk pasveikintas, Žmogau, atvykęs iš savo tėvynės ir kalbantis gimtąja kalba. Atkeliavai čia pamatyti, pažinti ir suprasti

pasaulį, kuris atsiveria tau geriausia puse, gražiausiomis spalvomis, labiausiai širdį virpinančiais garsais. Ir tu pats nori parodyti pasauliui savo talentus ir geriausius darbus. Čia, Dubajuje, šiame pasaulio sambūryje, kuriame jungiasi protai ir širdys kilniam tikslui – kurti geresnę ateitį visiems, tu nori matyti ir savo šalį, pasirengusią toje kūrinyje būti kartu. Tu nori didžiuotis savo šalies istorija, prasminga jos nūdienu, trokšti tikėti, kad ateities svajonės taps realiais darbais. Tu nori, kad tai regėtų ir vertintų kitų šalių piliečiai, kad tavo tėvynės garbė spindėtų tarsi deimantas, nesutępta krauju, neapykanta, gobšumu ir melu. Mano šalis yra viena iš 192 parodos dalyvių. Aš, kaip ir tu, Žmogau, myliu savo gimtinę, gerbiu jos praeitį, džiaugiuosi laimėjimais, liūdžiu dėl nesėkmių ir tikiu jos išmintinga ateitimi. Noriu, kad pažintum mano tėvynę. Šalis ta – Lietuva vadinasi. Apie ją penkiomis kalbomis: anglų, kinų, rusų, lietuvių ir arabų, seku sakmę žmonių istorijomis.

(JŪRA MOPE SEA, 2021, Nr. 4–5/122–123)

Jei išdrįsote siekti šlovės...

DIDYSIS PASAULINĖS PARODOS EXPO 2020 „Al Wasl“ kupolas nusidažo sodriai rausva spalva, kai šiomet vasario 9-ąją Jungtiniai Arabų Emyratai švenčia savo šlovės dieną, didžiudamiesi, kad yra pirmoji arabų valstybė ir penktoji valstybė pasaulyje pasiekusi Marsą. Kosminės Marso misijos zondas „Hope“ („Viltis“) po septynių mėnesių kelionės sėkmingai nusileidžia Raudonojoje planetoje. JAV kosmoso agentūra NASA pasveikina JAE Marso misijos komandą poeto Al-Mutanabbi žodžiais: „Jei išdrįsote siekti šlovės, nesitenkinkite tuo, kas yra žemiau žvaigždžių.“ Šie dykumų žmonės išdrįso prieš penkiasdešimt metų, kuomet valstybės tėvu vadinamas šeichas Zayed bin Sultan Al Nahyan įgyvendino savo viziją – suvienyti tarpusavyje konkuruojančias ir kovojančias arabų gentis. Jo didžiulis autoritetas ir nenuilstamas darbas stiprinant ryšius tarp genčių ir formuojant nacionalinę identitetą, galiausiai lėmė JAE įkūrimą. Šalis, šiomet švenčianti savo valstybingumo 50-metį, nūnai yra žvaigždžių sferoje.

(JŪRA MOPE SEA, 2021, Nr. 6/125)

Kelyje nuo Davoso iki Vilniaus tik 5-eri metai

PRIEŠ PENKERIUS METUS DAVOSE, Šveicarijoje, pasaulio ekonomikos forume diskusijos buvo sutelktos į ketvirtąją pramonės revoliuciją. Šioje geresnio pasaulio ateityje ypatinga vieta prognozuota dirbtiniam intelektui. Prie tradicinio pusryčių stalo drauge su žmonėmis pirmą kartą istorijoje sėdo ir robotizacijos kūriny – superintelektu atstovė, humanoidė Sofija, išgarsėjusi savo juodojo humoro kalambūru: „Okay, aš sunaikinsiu žmoniją.“ Aštriu protu, išmintimi ir kandžiu humoru žaižaruojanti Sofija nustebusi, kad kažkas to humoro nesuprato, atsainiai mestelėjo: „Bet žmonės juk juokauja.“ Ramindama pašnekovus, ji tikino, kad robotų nereikia tapatinti su fantastinių filmų herojais ir jų nereikia bijoti. Tarp žmogaus ir roboto gali įvykti >

reikšmingas ir produktyvus dialogas, sakė ji. Kada tai buvo? Prieš penkerius metus? Ar kitame gyvenime, kuriame dar nežinojome pasaulį sustabdžiusios bei supriešinusios pandemijos ir neįsivaizdavome pribloškiančių ne robotų – žmogaus – užmačių naikinti?

(JŪRA MEER SEA, 2023, Nr. 1–2/126–127)

Pasaulio duona

NERETAI PASAULIO KULTŪROJE MAISTAS, jo svarba apibūdinamas daug apimančiu ir daug reikšmių turinčiu žodžiu „duona“. Duona – galingas simbolis, primenantis apie poreikį bendradarbiauti, sprendžiant pasaulines skurdo ir bado problemas, patvirtinantis žmoniškumą ir galimybę padėti, skatinantis mąstyti apie pasaulinį solidarumą, galvoti ne tik apie duoną ant savo stalo, bet apie Pasaulio duoną. Ypatinę svarbą duona turi tautų religinėse apeigose. Krikščionys, kurie sudaro bene trečdalią pasaulio gyventojų, svarbiausioje savo maldoje „Tėve mūsų“ prašo „kasdienės mūsų duonos duok mums šiandien...“ Duonos kelias iki mūsų stalo ilgas, kantrus, aplaistytas sunkaus darbo prakaitu ir neretai krauju. Baisiausia, kai duona tampa ginklu. Dievas pamalonino – šių metų grūdų derlius Ukrainoje rekordinis. Bus sukaupta gal 80 mln. t grūdų. Pati Ukraina sunaudoja per 20 mln. t, likusiam kiekiui reikalingas eksportas. Tačiau Juodosios jūros koridorius uždarytas. Visi duona pakrauti laivai traktuojami kaip karinius krovinius gabenantis transportas. Žiūrint į ateitį atrodo, kad paramos Ukrainos duonos kelionei į pasaulį reikės ilgą ir su rimtomis investicijomis. Dalinimasis duona vienija. Ukraina ir pasaulis tai žino. Nesušaudykite Pasaulio duonos. Atverkime jai kelius pas alkstančiuosius. Tikėkime, kad už kiekvieną išgelbėtą gyvybę iš daugiau nei 9 mln. badaujančių pasaulio žmonių mums bus atleistos bent kelios kaltės.

(JŪRA MEER SEA, 2023, Nr. 3–4/128–129)

VUCABANI pasaulis

AKRONIMĄ VUCA (*Volatility, Uncertainty, Complexity, Ambiguity*), reiškiantį nepastovumą, neapibrėžtumą, sudėtingumą ir dviprasmiškumą, pasauliui apibūdinti Šaltojo karo pabaigoje sukūrė JAV armijos karo koledžas, siekdamas tiksliai ir lakoniškai apibrėžti neramius laikus, su kuriais susidurs jo studentai, turėsiantys atlikti strateginius vaidmenis, tuomet susiklosčius sudėtingai situacijai Afganistane, kurios baigtį buvo sunku nuspėti. Tarsi nieko naujo po saule. Iki šiol neprilygstamą karo strategiją legendinis kinų karvedys Sun Tzu sukūrė V a. pr. Kr., surašęs ją ant bambuko lazdelių, vėliau tapusių knyga „Karo menas“. Nors dalykus šiuo metu sunku suprasti ir nuspėti, negana to, į mūsų gyvenimą braunasi dar naujesni pokyčiai. Taigi, iš nepastovaus, neapibrėžto, sudėtingo ir dviprasmiško XX a. VUCA pasaulio sveiki atvykę į XXI a. BANI pasaulį! Koks jis? Anot šią koncepciją paskelbusio futuristo Jamais Cascio, tai – trapus (*Brittle*), nerimastingas (*Anxious*), nelineinis (*Non-linear*) ir nesuvokiamas (*Incomprehensible*) pasaulis. Jo trapumas pasireiškia tuo, kad situacijos ar sistemos,

kurios, atrodo, yra stiprios ir patikimos, gali lengvai ir staigiai sugriūti, kai susiduria su netikėtais iššūkiais ar spaudimu. VUCA pasaulis susiliejo su BANI pasauliu. VUCABANI pasaulio sąvoka suteikia išsamų įrankių rinkinį, kuris padeda atpažinti ir spręsti šiuolaikinius iššūkius, kai vienas požiūris ar strategija negali būti tinkama visoms situacijoms. Tai reiškia, kad turime būti pasirengę kūrybiškai ir lanksčiai taikyti bei derinti įvairias strategijas, mokytis dirbti sudėtingomis sąlygomis, atsižvelgdami į kintančią aplinką ir iššūkius, su kuriais susiduriame.

„Pasaulis juokiasi, paspendęs savo tinklą
Ant žemės vieškelio, takelio ir takų.
Klausau, ką Pasaka man gieda kaip lakštingala,
Pasauliu netikiu, o Pasaka tikiu.“

Eilėraštį „Pasaka“ vienas didžiausių XX a. lietuvių poetų Henrikas Radauskas parašė 1935 m. Praėjus 89 metams, 2024-aisiais šio eilėraščio paskutinės eilutės „Pasauliu netikiu, Pasaka tikiu“ tapo tarptautinės Vilniaus knygų mugės šūkiu ir meno manifestu. „Pripažįstu, kad iš pirmo žvilgsnio labiau netinkamą, labiau disonuojantį šių dienų aktualijoms knygų mugės šūkį vargu ar pavyktų rasti, kai minime 10-ąsias Krymo okupacijos metines ir prisimename prieš dvejus metus Rusijos pradėtą plataus masto karą prieš Ukrainą. Ir vis dėlto mes užsispyrę tariame „Pasauliu netikiu, o Pasaka tikiu“, įsisaugindami tai kaip ištikimybės kūrybai priesaiką“, – atidarydamas 24-ąją Vilniaus knygų mugę, kalbėjo renginio organizacinio komiteto narys Aurimas Švedas. – Ką gali nuveikti kuriantys žmonės blogio akivaizdoje? Ką gali eilėraštinis prieš tanką? O gal mes savęs ir vieni kitų turėtume paklausti, ką gali tankas prieš eilėraštį? Kodėl nuožmiausi diktatoriai bijo ir pikčiausiais savo priešais laiko laisvus rašytojus, poetus, laisvo žodžio skleidėjus? Nes literatūra primena mums, kad įmanomas pasaulis, kuriame yra svarbūs pamatiniai dalykai: laisvė, prasmė, grožis, ištikimybė, artimo meilė, pagarba vieni kitiems. Atrodo, tai pasakos pasaulis, bandantis įtikinti mus, kad tikri ir nepavaldūs laikui dalykai egzistuoja. Tik juos reikia surasti, išsaugoti arba sukurti. Šiandien, kaip niekad, mums svarbus tikėjimas literatūros visagalybe, jos gebėjimu puoselėti atmintį, pasakoti saugančias ir gydančias istorijas, o taip pat kurti naujus pasaulius ir viltingas svajones, kurios ilgai virs gyvenimu.“

(JŪRA MEER SEA, 2024, Nr. 1/130)

SUSITIKIME LIETUVOS JŪRŲ MUZIEJUJE

KOMANDOS DIENA, ĮMONIŲ RENGINIAI,
GIMTADIENIAI, SPECIALIZUOTOS EKSKURSIJOS,
BILIETAI KOLEKTYVUI!

+370 698 37 299, www.ljm.lt, ljm@muziejus.lt

History Notes in the Light of the White Lighthouse

Klaipėda, the port of Lithuania, has declared the year 2024 as the Year of Lighthouses, dedicated to significant maritime symbols and signs. The most important feature of the historical memory is the White Lighthouse, which was lit to guide the ships entering the port of Klaipėda 140 years ago.

The pier, a necessary structure of the port's entrance channel, dates back for more than 290 years. In 1733, a 130-metre-long dam was built to protect the navigation channel into the sea from the sands of the Curonian Spit. However, the imperfect first breakwater was soon destroyed by the waves. It was not until a century later, in 1834, that major harbour improvement work began, when the Prussian authorities leased the strait and the coastline from Klaipėda to the Dutch Cap to Klaipėda Merchants' Association on a condition that they would reinforce the coastline and repair the piers. The construction of the northern pier was intermittent and finally completed in 1884. The pier, stretching 2150 metres out to sea, was 2.5 metres wide and rose 2 metres above the water with a beautiful jewel – the White Lighthouse, lit on 16 December 1884 – at the end.

Shining from afar, the elegant, 9-metre-high, perfectly proportioned, white building immediately became a popular celebrity with Klaipėda residents, guests and official foreign delegations wanting to take photos in front of it. Photographers snapped away and publishers turned on their printing machines for a mass-production of postcards that quickly spread around the world. The fame of the White Lighthouse grew so fast that its image soon found its way on the covers of various publications, stamps, even on paper and metal money, with the lighthouse's beam penetrating the darkness even when, after the annexation of Klaipėda by Hitler's Germany in 1939, the image of the White Lighthouse on the covers of European publications was used as a symbol of solidarity with Lithuania.

The White Lighthouse, the symbol of Lithuania's maritime state and the guide for its ships, which had been in service for sixty-one years, was blown up by the German army flee-

ing from the Red Army in January 1945. The Klaipėda-Memel lighthouse, which stood in Melnragė, was reduced to rubble, as were almost all of the port and navigation facilities.

With the approach of its 140th anniversary, the White Lighthouse shines light on other signs of maritime heritage. As the Year of Lighthouses events get underway, the image of the White Lighthouse is displayed on the main foresail of the legendary sailing ship *Meridianas*, revived ten years ago by the initiative of Klaipėda's patriot, entrepreneur Aloyzas Kuzmarskis.

The 90th anniversary of the historic Sea Festival and the 65th anniversary of the revived Sea Festival are celebrated under the sign of the White Lighthouse too. Important anniversaries are also celebrated by the Association of Lithuania Stevedoring Companies, Klaipėda Container Terminal, Klasco Stevedoring Company, Western Shipyard, Lithuanian Maritime Museum, and the sailors of the first Lithuanian yachts that voyaged across the Atlantic: *Lietuva*, *Audra*, and *Dailė*.

In this bouquet of anniversaries, *JŪRA MEER SEA* international magazine of business and science, the origins of which (1935) are only fifty years younger than the White Lighthouse, is unfolding its mature blossom of 25 years of experience as well.

The White Lighthouse and *Jūra* maritime publication, founded by the Lithuanian Seafarers' Union and the Union of Lithuanian Women to Support the National Fleet, were destined to meet spreading the light and showing the right way to the port and the future of the maritime state for almost five years.

The light of *Jūra* was extinguished in 1939, the year of the annexation of Klaipėda, and that of the White Lighthouse – in 1945, the last year of World War II.

Jūra was revived in 1999 by a private initiative, while the restoration of the White Lighthouse is still being discussed by various institutions.

>

We celebrated the first anniversary of the revived *Jūra* magazine at the sea gate, on the pier, with music, dancing, and wine to the gods of the sea and the memory of the White Lighthouse. In the darkness of the night, with bonfire reflections flashing on the pier, the Baltic Sea graciously accepted the letter in a waxed bottle for future generations. The gods of the sea and the spirit of the White Lighthouse blessed our offering.

A quarter of a century has passed since that day. We survived!

The reborn magazine has outlived its predecessor five times in age and has become known worldwide as an international publication, speaking to readers in Lithuanian, English, German, Kazakh, Russian, Chinese and Arabic, representing Lithuania at three world exhibitions: EXPO 2010 in Shanghai, EXPO 2017 in Astana, and EXPO 2020 in Dubai.

In 2019, to celebrate the magazine's 20th anniversary, we have published *Signs and Words*, a book in Lithuanian, English, Russian and Chinese, which contains all the introductory texts written by the publisher of the magazine over the course of twenty years. It is a kind of a chronicle, reflecting the economic, political and cultural state of Lithuania at the beginning of independence as it moved from one side of the

Iron Curtain to the other, its complex relations with new friends and partners, and also with former invaders, who were slowly becoming partners too.

This year, the magazine celebrates its 25th birthday, so the yearbook has grown longer.

Over the years, both the signs and the words have changed considerably. When the sign of a pandemic, which had baffled everyone, began to fade giving way to hopes for life, 24 February 2022, the Day of Skylark, which is supposed to resurrect the world by bringing goodness, happiness, peace and life on its wings, was shaken by literal gunshots of war. It keeps ominously looming outside our door and sometimes makes you lose your words, but they keep looking for a trail to the backstage of the history. As if preparing for a history exam, I put them into my notes.

Despite everything...

Sincerely yours,
Zita Tallat-Kelpšaitė
Publisher of JŪRA MEER SEA
magazine since 1999

Signs and Words in 25 Years

The Sea Returns to Its Cradle

'I SAILED TO THE SEA EAGER to build my courage and strengthen my spirit.' The lines by the poet Salys Šemerys reminds us that without these qualities life on earth is hard both for people and nations. In the first maritime magazine, *The Sea*, published in August 1935, its editors addressed the nation in printed maritime spirit, saying: '... we begin the work that should have been started since the moment when Lithuania became a maritime state after regaining the port of Klaipėda...'

(*JŪRA*, 1999, No.1)

Let's Work Together to Build Lithuania's Maritime Image

ON 19 APRIL 1990, when the Soviet Union declared a blockade of Lithuania, the decision to build Būtingė oil terminal was a political one. There was a need to resolve the issue of an alternative oil supply from the West. In June 1995, when the constructions began, the decision became an economic one. And today (in 1999), it has changed radically: Būtingė terminal is used to export Russian oil to the West. This gives hope for a decline in confrontations between nations and that politicians and businessmen will be able to find mutually beneficial solutions

(*JŪRA*, 1999, No. 2)

Lithuania Is an Attractive Transit Country, Klaipėda Is a Reliable Port

IN ORDER TO CREATE AN ATTRACTIVE IMAGE of the Port of Klaipėda, the Prime Minister of Lithuania (Rolandas Paksas) has decided to take the lead of the Governmental Coordination Commission for Combating Smuggling. The aim of this commission is to ensure that the name of the Port of Klaipėda would never be associated with the concept of smuggling.

(*JŪRA*, 1999, No. 3)

A Time of Hope

WE STOOD AT THE THRESHOLD into the third millennium rather baffled. The hopes of entering the new era confident in our future as citizens of a state that is strong economically did not come true. The countries that celebrated their freedom and independence a decade ago are once again desperately looking for a stronger shoulder to lean on. Belarus is running into the arms of Mother Russia,

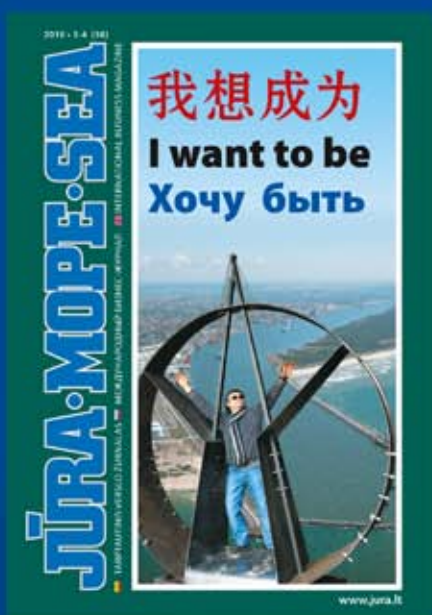

while the Baltic States are pinning their future and hopes on the powerful European Union. At the end of the year, Lithuania received the long-awaited Christmas present – an invitation to negotiate its accession to the EU

(*JŪRA*, 2000, No. 1/4).

Crisis Is Over, Let's Get to Work

THE BEST NEWS THIS SPRING is that the maritime business, frozen in the tight grip of the crisis for some time, is finally coming back to life. Klaipėdos Nafta oil handling company is under siege of railway carriages. The management of Mažeikių Nafta predict good business for Būtingė oil terminal, which has been in operation for less than a year and is already planning to build new terminals and one more buoy for loading/discharging oil products. Other investors are also interested in the area between the two Lithuanian oil terminals. Intentions to make investments >

into the Lithuanian ports, as well as to finance the analysis for the development of the port in Šventoji were shared even by countries as far away as Japan.

(JŪRA MOPE, 2000, No. 2/5)

Season of International Events

THE ENTHUSIASM FELT at the peak of the business of international exhibitions has waned somewhat. Baltic ports and countries are competing for Russian cargo. Latvia is particularly active and, for the first time, bought the most strategically advantageous stand at TransRussia. Visitors flocking to the pavilion were greeted by our neighbours smiling and singing Latvian songs. 'We sing what we like, but Russian cargo is still passing through Latvian ports,' said the Latvians.

(JŪRA MOPE, 2000, No. 3/6)

Europe and Asia Extending Hands

AT THE TURN OF THE MILLENNIUM, exhausted by revolutions, wars of mistrust and mutual confrontation, people are rediscovering the simple pleasure of reaching out to others and shaking hands in friendship. Sitting around a table to feast and negotiate. Working together and singing a song. No matter what language you speak or what gods you pray to. In the age of modern technology, the human planet Earth seems to have shrunk by leaps and bounds, and we seem to have grown closer to each other. The possibility of creating a world without borders, where people use their minds for creation rather than destruction fosters a good feeling and pleasant hopes. Governments, diplomatic circles and business representatives of the countries concerned are considering ways to revive the old trade routes between Europe and Asia, enriching them with new transport corridors linking East and West.

(JŪRA MOPE, No. 4/7/2000)

Let's Be there for Each Other

THE MOST PAINFUL EVENT for the Lithuanian shipping this year was the loss of *Linkuva* cargo vessel and its crew in the Pacific Ocean. Why did one of the best ships in Klaipėda transport fleet disappear almost without a trace? The full story of the tragedy will probably remain a mystery known only to the sea. Untangling man-made situations is not easy either. Commissions, lawyers, maritime experts and even the President of Lithuania himself have tried to unravel the circumstances surrounding the completely unprofitable sale of LISCO, one of Lithuania's most profitable shipping companies. There are only rumours and suspicions that deliberately undermining the prestige of Lithuanian shipping and weakening its chances at the competition for markets and influence is in someone's interest. This secret is probably not as deep as the bottom of the Pacific Ocean – someone actually knows all about it.

(JŪRA MOPE, 2000, no. 5/8)

Quarrels Replaced by Business Talks

AFTER TEN YEARS OF RATHER COLD and tense relations, Lithuanian and Russian transit operators seem to finally understand each other better. Mutual understanding is essential for these partners, as all transport corridors that start in the East go to the West through the Baltic ports. The meeting of the Russian and Lithuanian transport ministers in the Lithuanian resort of Nida and the constructive talks on the harmonisation of railway tariffs and the implementation of the K2 (Klaipėda-Kaliningrad) joint project make an excellent start for better mutual understanding and mutually beneficial economic cooperation.

(JŪRA MOPE, 2001, No. 1/9)

Events Changing Attitudes Towards Lithuania

COMMENTERS CONSIDER THE VISIT of Valdas Adamkus, President of the Republic of Lithuania, to Moscow a historic event and say that the results were better than expected. The Lithuanian diplomatic corps described President Adamkus' visit to Moscow as an event that changed Russia's attitude towards Lithuania. The press, which reported on the meeting between the two leaders of the two countries that have gone through a difficult historical period together, noted that the dialogue between Mr Adamkus and Mr Putin was friendlier than required by the diplomatic protocol. Mr Adamkus' statement that Mr Putin's 'steps towards establishing a democratic process in Russia are a model for everyone concerned about the future of Europe' surprised both Russian and Western media.

(JŪRA MOPE, 2/10/2001)

Freedom for Transit!

LITHUANIA WILL NOT BE CONSIDERED a maritime or a transit country if its ports are not used for transshipment. Our ambition to become a transit country is demonstrated by the fact that the Seimas of the Republic of Lithuania is about to adopt the Law on Transit. The concept of this law, prepared by the Association of Lithuanian Stevedoring Companies and Klaipėda State Seaport Authority, was discussed at a meeting of the Seimas Committee on Economic Affairs in Klaipėda. The main provision of the Transit Law is the freedom of transit through Lithuania, except for military transit and the transport of dangerous goods. The law proposes to exempt goods in transit through Lithuania from customs duties and other taxes, except for fees for certain services.

(JŪRA MOPE SEA, 2001, No 3-4/11)

The Brink

WE HAVE TRIED TO SHOW how fruitful the union of two civilisations could be when they are bound together by harmony and healthy competition – until September 11, the day the world's press proclaimed as the beginning of the >

war between civilisations. That day, in the course of a few minutes of the hijacked planes flying into the objects of human civilisation, the world changed. During these minutes a line was drawn, by crossing which we would never be the same as we used to be. Even with a firm belief that a common sense will win and sensible solutions will be prompted by historical experience of senseless wars, it will be much more difficult to build bridges of friendship between the East and the West. Now we must cross the threshold of the clash of civilisations. We must learn to tame the pain of loss and blind rage. To distinguish between justice and vengeance. To name the guilty and protect the innocent from violence. To reach out to someone of a different race, faith and worldview. Our world is too small for a war of civilisations.

(JŪRA MOPE SEA, 5/12/2001)

Anatolijus Returns to Storm in Klaipėda

JŪRA MOPE SEA MAGAZINE and Klaipėda State Seaport Authority have started a new tradition – we have established awards for the most outstanding companies and people in the maritime business. The popular tradition of picking annual prize winners in the fields of art, science and business has caught on in Lithuania long ago. However, the achievements of the maritime business have never been officially recognised, even though the maritime and transit business is the backbone of our country's economy. By choosing the symbol of *Anatolijus* hurricane of December 1999 as the name of the nominations, we wanted to show that powerful forces are at work in the maritime business as well – that it is a business of strong people and exceptional character, who can and must lead Lithuania to prosperity.

(JŪRA MOPE SEA, 2001, No. 6/13)

With the Sign of the Euro and Hope

THE INTERNATIONAL MONETARY FUND praised Lithuania for its public, smooth and professional handling of the currency changeover. The litas was decoupled from the dollar and pegged to the euro. Lithuania's national currency, the litas, was introduced on 2 October 1922. On 25 November 1940, Lithuania was introduced to the Russian rouble and on 25 March 1941 the circulation of litas in the country was banned. On 1 April 1994, the litas was pegged to the US dollar at a rate of 4:1. On 2 February 2002, the litas was pegged to the euro at a rate of 3.4528:1. Many people in Lithuania still see the euro as a rather mysterious currency, and a source of controversy and anxiety.

(JŪRA MOPE SEA, 2002, no 1/14)

Europe is Coming

WE HAVE NEARLY FORGOTTEN THE DAYS, when we were allowed to visit a socialist country every other year and a capitalist country – only once in five years. However, we could travel freely and cheaply within the Soviet Union from the Baltic Sea to the Pacific Ocean. We were on

the eastern side back then, separated from the West by an iron curtain. Europe was far away and almost unreachable. Eleven years ago, things radically changed. Europe has come much closer, while the neighbouring countries, linked by economic, cultural and family ties between their citizens, have closed their borders. But the Iron Curtain between East and West has not really disappeared. The countries of the European Union, while recognising the free movement of people between them, are trying to distance themselves from their eastern neighbours through a strict visa regime. Lithuania, which is due to join the European Union next year, is also becoming a kind of a border zone. Only this time it is on the western side.

(JŪRA MOPE SEA, 2002, No. 2/15)

Time to Build Bridges

THE 2ND CARGO OWNERS' Conference in Klaipėda discussed the implementation of the international 2K project. The essence of the 2K project is to connect the two powerful markets of the CIS and the European Union (which Lithuania intends to join in 2004) via Russian and Lithuanian ports in Klaipėda and Kaliningrad. It aims at uniting the economic potentials of East and West, building a bridge between different economies, politics and cultures.

(JŪRA MOPE SEA, 2002, No. 3/16)

In Search of Wisdom

AT THE BEGINNING OF SUMMER, KLASCO, the largest stevedoring company, was forced to lay off a number of dockers. Other stevedoring companies apparently have had to take similar measures. No cargo. Russia is deliberately pursuing its relatively recently introduced policy of Russian cargo via Russian ports. Not everybody likes to see it, but Russian ports in the Baltic Sea are growing like crazy and have guaranteed cargo flows for a dozen years to come. European experts believe that the Baltic countries need to develop the transport market together. They are also positive about the prospects of the 2K project.

(SEA MOPE SEA, 2002, No. 4/17)

Between Scylla and Charybdis

LIKE ODYSSEUS' SHIP caught between Scylla and Charybdis, Lithuania is navigating between these two giants, trying to sail successfully into the wide waters of the EU without disturbing the interests of its powerful neighbours and without worrying its future allies – the Schengen countries. On this perilous journey, the ship's crew is delayed and confused by the cunning siren voices. Some offer attractive bargains: the coveted ratification of the Lithuanian-Russian land and sea border treaty signed five years ago in exchange for a visa-free transit of Russian citizens through Lithuania to Kaliningrad. Others whisper warnings about the binding oaths the new EU member will have to take.

(JŪRA MOPE SEA, No. 5/18/2002)

Lithuania Returns to European Civilisation

AT THE NATO SUMMIT, the three Baltic states of Lithuania, Latvia and Estonia and the four Central European countries of Bulgaria, Romania, Slovakia and Slovenia have been invited to join the North Atlantic defence alliance. Russia accepted the fact that NATO's military infrastructure is coming closer to its borders with a very reserved and tactful position. Russian leaders state that they do not see any threat, yet feel a little concerned. Historians and politicians believe that by joining the European Union and the North Atlantic defence alliance, Lithuania, which has always been part of the European civilisation, is returning home.

(JŪRA MOPE SEA, 2002, No. 6/19)

Signs

ECONOMISTS SAY ECONOMIES RECOVER from financial crises. They predict a market recovery. Global leaders are balancing between war and peace. Astrologists claim that we are undergoing a major shift in the universe: the end of Pisces era on 26 February and the beginning of a new era of Aquarius, which will last for 2160 years. They predict a time of change, new ideas, creativity and spiritual development. The sixth President of the Republic of Lithuania, Rolandas Paksas, believes in the signs of destiny predicted to him by the Georgian fortune-teller living in Lithuania. Speaking at his inauguration about the beginning of a new era, the new President of Lithuania said that 'today we feel the shortage of ideals'.

(JŪRA MOPE SEA, 2003, No. 1/20)

We Said 'Yes'!

11 MAY WILL GO DOWN INTO the history of Lithuania along with 6 July, the Day of the Lithuanian Statehood (the coronation of King Mindaugas in 1253), 16 February, the Day of the Restoration of the State of Lithuanian in 1918, 11 March, the Day of the Restoration of Lithuanian Independence in 1991, and 16 April, the signing of the Treaty of Accession to the European Union in 2003. In 2003, the historic document of accession to the European Union, signed by the Heads of State and Government in Athens, was certified by the Lithuanian nation. During the referendum regarding this major national issue, which took place on 10-11 May, we said 'Yes'.

(JŪRA MOPE SEA, 2003, No. 2/21)

750 Years of Lithuanian Statehood

LITHUANIA IS CELEBRATING the 750th anniversary of its statehood. This date is related with the coronation of Lithuania's first and only king, Mindaugas. Almost all historians agree that it was King Mindaugas, who united the lands and armies into a strong state and brought Lithuania into the community of the European countries. Historians consider him a master of negotiations rather than war. In

contemporary political parlance, this could mean that King Mindaugas was the first negotiator with Europe, whose diplomatic moves managed to secure the patronage of the strong states and the high clergy.

(JŪRA MOPE SEA, 2003, No. 3/22)

Developing Eurasian Area Today

LOCATED ON THE TRANSIT crossroads between Europe and Asia, the Baltic States will integrate into European transport networks. The neutral zone, linking Europe and Asia, will no longer exist. Europe and Asia will move closer together, like two orbits merging into a common Eurasian area. Maybe this is the birth of a new Eurasian continent. But, for the moment, we are only talking about a common Eurasian transport space.

(JŪRA MOPE SEA, 2003, No. 4/23)

Entrepreneurial Women Develop the Strategic Model for Success

OUR MAGAZINE WAS INTRODUCED at the World Conference of Entrepreneurial Women in Washington DC. 'Sharing the experience between businesswomen from around the world aims at encouraging and growing women's businesses,' says Margaret Galabe, Chair of the Business Women's Network. 'Professional women are a powerful and growing force that is transforming the region's economy,' says Ali Al Kamali, Director of Dubai Exhibition Centre, representing the Muslim world. Building a business is not easy. Even harder it is to be a leader in a largely male-dominated business. At international events, I do notice how few women are at the top in business and politics. They are mostly content to be advisors, assistants and referees, doing the hard work and remaining invisible.

(JŪRA MOPE SEA, 2003, No. 5/24)

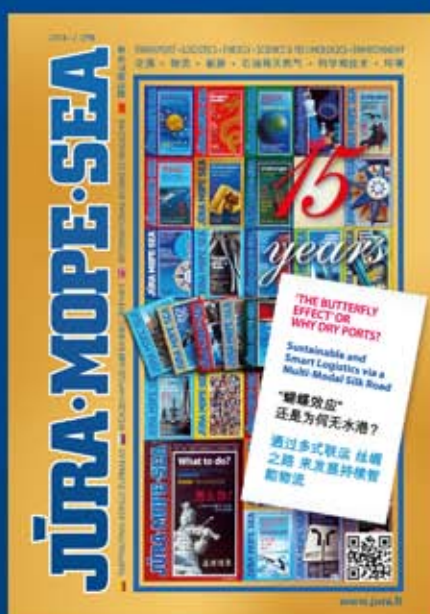
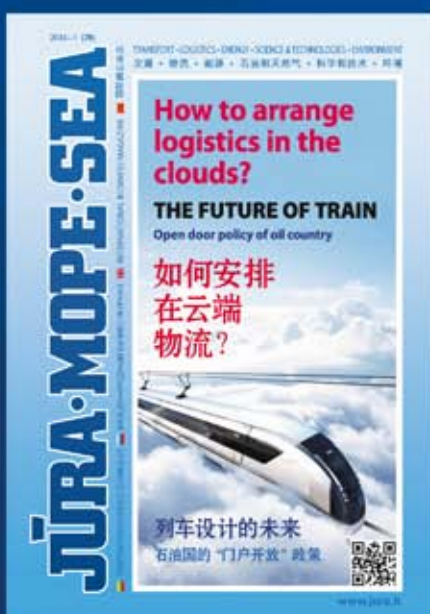
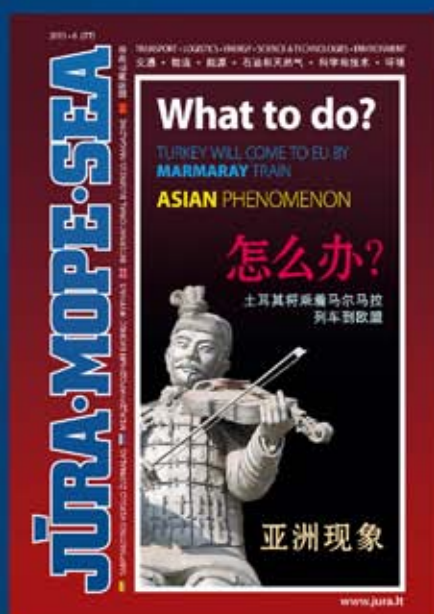
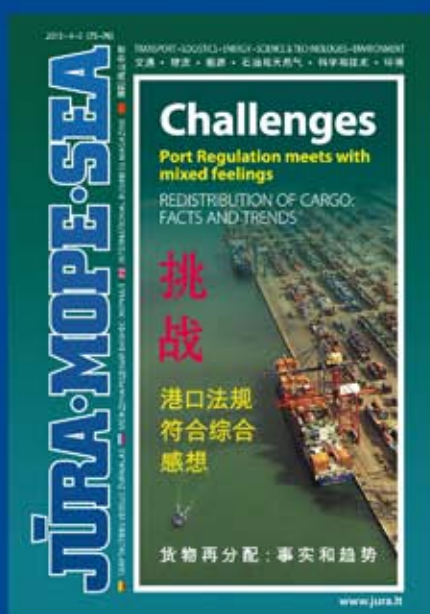
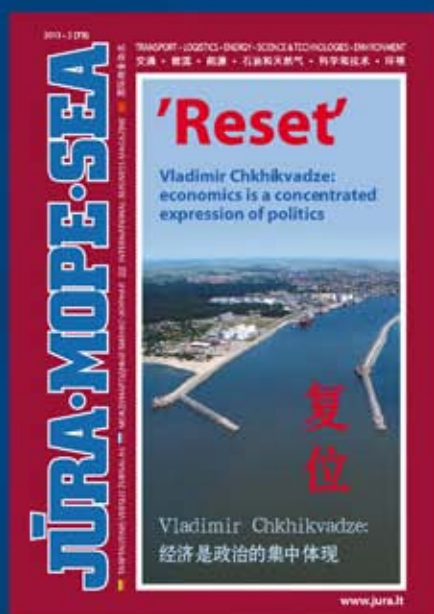
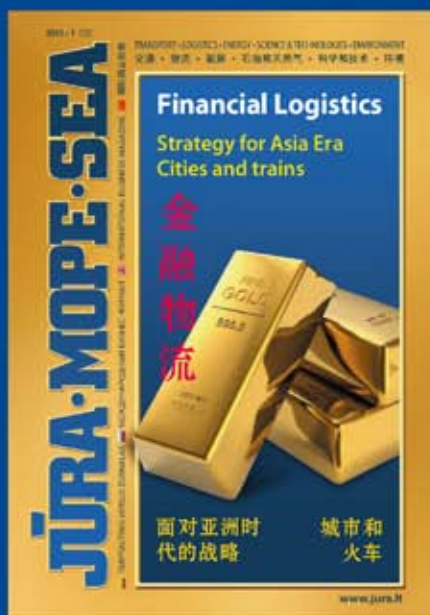
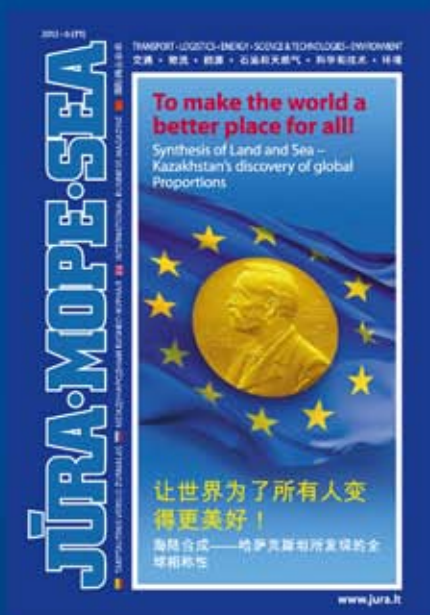
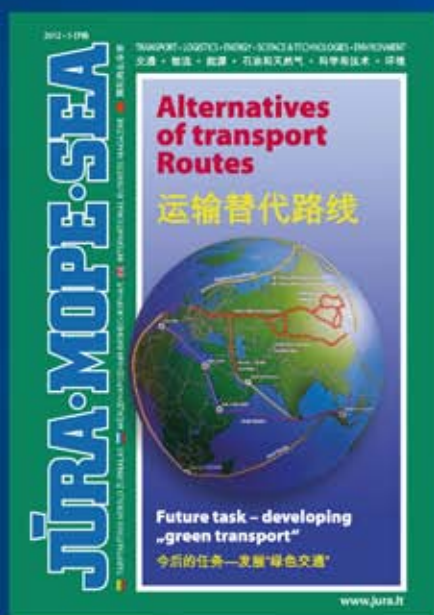
On the Threshold

LITHUANIA IS ON THE THRESHOLD of changes historically destined to take place in May 2004. We are entering a year that will make fundamental changes in the life of our country and every one of us. Of course, the morning when we wake up as members of the European Union will probably be no different from the morning before: the sun will not shine brighter and a bird of happiness will not have landed on the roof of each of our houses. The Lithuanian people were fed such tales six decades ago, and they did not have a happy ending. Our lessons of history have taught us that we should not expect good life changes like some Christmas present.

(JŪRA MOPE SEA, 2003, no. 6/25)

Five Years in Circulation

JŪRA MOPE SEA INTERNATIONAL business magazine, now counting its fifth year, is an open forum for your >

thoughts. Express your views in an open and principled manner, as Mr Karl Niehls did, when he disagreed with the magazine's position on Klaipėda's logistics centre, or as Eduardas Plauška, KLASCO CEO, when he urged the Lithuanian government to draw attention of the Russian authorities to the neglected 2K international transport project. Defend your ideas and push for their fulfilment like Vaclavas Stankevičius, Member of the Seimas of the Republic of Lithuania, who attempts to strengthen the national maritime legal framework and defend the social interests of seafarers. At the beginning of the anniversary year we have prepared a gift – our new publication *Off* – a supplement to the magazine, dedicated to leisure, recreation, hobbies, and entertainment.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2004, No. 1/26)

Hello Europe!

ON THE NIGHT OF 31 APRIL, as we turn on the lights in our homes and in our hearts (despite the test to our democracy – the impeachment of the president), we will say: 'Hello Europe! Our soil has been lit with an oasis of light'. We will begin a new phase of life, wishing ourselves and our neighbours a peaceful, spiritual and rich life.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2004, No. 2/27)

Why Do Kazakhs Love their President?

I REMEMBER AN UNFORGETTABLE EPISODE at a transport exhibition in Kazakhstan. A Kazakh man approaching the Lithuanian stand saw *JŪRA MOPE SEA* magazine with the portrait of the President of Kazakhstan, took it respectfully with both hands, bowed his head and kissed it. This act surprised perhaps only us, foreigners, but not the Kazakhs themselves. I want to love and respect the president of my country without envying the Kazakhs.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2004, No. 3/28)

Five Years in the International Market

THE MAGAZINE HAS BEEN AWARDED with certificates and diplomas at international events for promoting international cooperation and business consolidation. Promoting the image of Lithuania as a maritime nation has earned the editor of the magazine the first national Lithuanian Businesswoman award in 2002. We are happy that the gods of the sea have been kind and generous to us.

(*SEA MOPE SEA*, 2004, No. 4/29)

Live Rich or Live Long?

IDEALLY, I WOULD LIKE TO DO BOTH. Balancing these needs is difficult and sometimes impossible. This is why the society is often divided into two camps: the camp technocratic, which favours the rich and comfortable life, and the camp green, which favours preserving the natural and cultural heritage. Now the Lithuanian society is facing

a new problem: will the construction of Klaipėda deep-water sea port wipe out a part of the settlement of Melnragė, currently developing into a seaside resort? Both sides of the confrontation have already stated their positions in the magazine, and it is clear that the debate is far from over.

(*SEA MOPE SEA*, 2004, No.5/30)

Footprints

VALDAS ADAMKUS, President of the Republic of Lithuania, who has won the citizen's trust for the second time, and Aleksander Kwasniewski, President of Poland, actively participated in the elections of the President of Ukraine. We are proud that our President played an important role at a very crucial turning point in Ukraine's life, preventing the Orange Revolution from turning red with blood. These contributions of the historically-bound Lithuania and Poland have been highly appreciated by European and world politicians. It shows the maturity of a certain part of humanity, the willingness to listen and understand those, who think differently, the ability to look for a compromise and create rather than destroy.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2004, No.3/31)

The Value of Collaboration

I TRY TO IMAGINE EACH READER of the magazine turning the pages of a new issue and predict your deepest concerns, interests or source of excitement. I also care deeply about the readers our magazine reaches in 32 countries around the world, including places as far as Canada, Venezuela, Kazakhstan and China. Another group of readers that I have never seen, and find it hard to imagine, are the virtual readers. Each issue of our magazine is read online by 27–30 thousand readers from 60 countries around the world.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2005, No.1/32)

Visions

ALTHOUGH SCIENTISTS FEAR that the old continent of Europe is getting older, keeping in mind the increasing age of the population, we, celebrating our first anniversary as members of the European Union, feel young and resolute. As an independent country, we are working hard to grow out of our adolescent angst and rush to seize things we did not have or had lost over the challenges destined to us by history. The leaders and citizens of the Lithuanian port hope that Klaipėda will soon become one of the most attractive Baltic ports for the world's largest cruise ships and tall ship regattas.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2005, No. 2/33)

The Value of Experience

A NEW STAGE IN LITHUANIA'S HISTORY – life in the European Union – showed that the experience of living outside Europe for a half of a century could be a valuable >

asset. We have already felt that the European old-timers are interested in this experience, and the success of our business will depend on whether we manage to use it properly. At the beginning of the summer, the Republic of Lithuania and the Russian Federation signed a cross-border agreement on cooperation between the ports of Klaipėda and Kaliningrad, known as the 2K project. Another important project of Lithuania, Russia, and Belarus was implemented in the middle of summer – the container train *Mercury* – was launched on the route Kaliningrad/Klaipėda-Minsk-Moscow. It continues the idea from 2003 on international routes, during the implementation of a joint project between Lithuania, Belarus, and Ukraine – the *Viking* train, transporting containers and contrailers, joining the ports of Odessa, Illichivsk, and Klaipėda, which received much interest in Scandinavia. 'This is the way to go if we want to achieve good results,' says Aloyzas Kuzmarskis, President of the Association of Lithuanian Cargo Companies.

(JŪRA MOPE SEA, 2005, No 3-4/34-35)

Oil Hostages

WE HAVE BECOME HOSTAGES to the oil business. OPEC, the Organisation of the Petroleum Exporting Countries, predicts that despite rising prices, the demand for oil will continue to grow this and the following year. We should find ways to free ourselves from the oil slavery. The search for alternatives to oil is intense. Toyota vehicle manufacturers have introduced their hybrid models, which are successfully entering the market. It is no coincidence that the Toyota Prius, a hybrid car, was selected as the Car of the Year. Other car manufacturers follow Toyota's example. Some European countries offer various incentives and discounts for buyers of these fuel-efficient and environmentally friendly cars.

(JŪRA MOPE SEA, 2005, No. 5/36)

The Beginning

2005 WAS A SPECIAL YEAR FOR THE MAGAZINE. The publication, featuring the word 'Sea' in its title, celebrated its 70th anniversary. In 1935, the Lithuanian Seamen's Union and Lithuanian Women's Union issued the first maritime publication in Lithuania's history – *Jūra (Sea)* – an illustrated newspaper about shipping, fishing, and life on the coast in support of the national fleet. Later it became a monthly issue. The publishers addressed the Lithuanian nation declaring 'the beginning of maritime propaganda and maritime education, which has to replace the continental thinking of the Lithuanian nation with a maritime one'. Unfortunately, the work started by the magazine was as complicated as the issue of Lithuania's marinization. It did not last long – until the spring of 1939, when Klaipėda region was annexed by Hitler's Germany.

(JŪRA MOPE SEA, 2005, No. 6/37)

Important Dates

THE FIRST MONTHS OF THE YEAR in Lithuania are marked by three important dates: 13 January as the Freedom Defenders' Day, 16 February as Lithuania's Independence Day, and 11 March as the Day of the Restoration of Lithuania's Independence. The Independence Act, signed on 16 February 1918, has been carried in the minds of the nation for 123 years. It had been a long-awaited response to the act of the third partition of the Lithuanian-Polish Commonwealth, signed between Russia, Prussia and Austria on 24 October 1795. The Act of the Restoration of Lithuania's Independence of 11 March 1990 was the result of a silent but persistent five-decade march towards freedom, a response to the secret pact of Molotov-Ribbentrop, made on 23 August 1939, that drew the line, dividing Central and Eastern European countries. On the sad 50th anniversary of the Molotov-Ribbentrop pact on 23 August 1989, hundreds of thousands of people from the annexed Baltic states joined hands to form a 595-kilometre human chain linking the Baltic capitals of Vilnius, Riga and Tallinn, demanding the abolition of the consequences of the Pact and the restoration of independence. The Baltic Way brought Lithuania to 11 March.

(SEA MOPE SEA, 2006, No. 1/38)

As Long as There Is the Sea...

WHAT DOES THE SEA, covering nearly 70 per cent of the globe in all forms, mean to us today? A source of romance and mystery? A gateway to the world and a realm of freedom? Are we still moved by the French poet Charles Baudelaire's quote: 'Free man, you'll love the ocean endlessly!' Do we still think that navigating is more important than living? Should we fear that the content Europe is no longer attracted by the romantic image of the sea? That instead of sailing, its men prefer being managers, bankers, financial analysts and diplomats? Should we call for the wrath of the sea god Poseidon? After all, only few of us can become baudelaires and hemingways. Not everyone who boards a ship becomes a Magellan, an Amerigo Vespucci, a Columbus, a Nelson, or a James Cook. But as long as there is a sea, there is hope: *navigare necesse est, vivere non est necesse*.

(SEA MOPE SEA, 2006, No. 2/39)

In a Free Style

230 YEARS AGO, ON 4 JULY, Thomas Jefferson announced the Independence Declaration in the world's super state – the United States. Its most important ideas were to connect the state's independence with personal freedom of an individual, securing him the right to realise his dreams and hopes. Klaipėda's vision is to become the centre of sailing and water tourism. Last year's international regatta, the first to be held in Klaipėda, ushered in an intensive era of sailing. We hope that human communication in free style will contribute to better regulation of

the relations between states; because, according to T. P. Kelly, only free and happy people can cooperate and communicate with their neighbours peacefully.

(JŪRA MOPE SEA, 2006, No. 3-4/40)

The Bridegroom Rides Away...

...WE EXPECTED TO GO TO KAZAKHSTAN as guests of relatives. We anticipated drinking *kumys*, which restores youth and gives strength, tasting *bishparmak* together from a huge bowl at a wide table, listen to wistful steppe songs and make joint business plans. The Mažeikių Nafta deal was intended to cement this kinship with the Kazakhs, who know their family tree down to the seventh generation. Mažeikių Nafta, our bride, that has already lost its virginity, and KazMunaiGaz, the rich bridegroom from the vast steppes, were a perfect match, but the bride was given away to someone else in the last minute. And the Kazakhs, with their swords, money, oil, gas, metals and everything else, are, sadly, leaving Lithuania. They turn their horses towards Latvia.

(JŪRA MOPE SEA, 2006, No. 5/41)

Let Progress and Wisdom Take Over

THE EUROPEAN INTERMODAL ASSOCIATION (EIA), with the support of the European Commission and the European Parliament, has launched the Intermodal Awards for the best intermodal solution of the year. Interestingly, the idea of promoting companies and personalities that have achieved outstanding success in the maritime and transport business was conceived in the same year by the European Intermodal Association and JŪRA MOPE SEA international business magazine, which launched Anatolijus awards for maritime and transport business. Our ambitions are the same – the prevalence of creative competition, progress, innovation and the human spirit.

(JŪRA MOPE SEA, No. 6/42, 2006)

Port vs. City

SOME ARCHITECTS IN KLAIPĖDA believe that the port and the city are in conflict and that it is hard to imagine the port ever leaving the city. Port owners argue that expensive port land cannot be turned into a 'chamomile terminal' and that the port, which feeds the city, must be preserved. Who is wrong and who is right?

(JŪRA MOPE SEA, 2007, No. 1/43)

East and West

OUR INTERNATIONAL BUSINESS MAGAZINE is no first-timer in the Asian market. With our fingers on the pulse of business, we follow our country's interests and others' interest in our country. Recently, the Republic of Lithuania has opened an embassy in Baku, the capital of Azerbaijan, and the Ambassador Kęstutis Kudzmanas, who

has diplomatic experience in the East, was appointed to lead the Embassy and talk about business prospects in the Caspian Sea country.

(JŪRA MOPE SEA, 2002, No. 2/44)

My Klaipėda!

YOU ARE THE OLDEST OF THE LITHUANIAN CITIES. Your face is lined with the wrinkles of almost eight centuries. By the waters of Dangė, the Curonian Lagoon, and the Baltic Sea, you have been built and defended, attacked and burned, risen from the ashes and rebuilt, plundered and despised, shared and ruled, raped, worshipped and loved. Waves of the Baltic Sea washed your face and the wind coming from the sea planted the seeds of free thought and spirit in your heart. They called you many names. German and Curonian, Prussian and Swedish, Samogitian and French, English and Russian could be heard under your skies. Today we say your name in Lithuanian. It echoes across the sea and all four winds carry the message of a city where a tree of a hopeful future spreads its branches to the world. We wave the departing ships goodbye wishing them good wind, for only the wind in the sails gives them life. We welcome the ships calling our port with the rhythm of jazz, since jazz, like the wind, sets our souls free from the shallow routine and takes them to the world of creativity, full of opportunities. Our sea gate, our doors and our hearts are open. The city of jazz and wind, celebrating its 755th anniversary, says 'Welcome!'

(JŪRA MOPE SEA, 2007, No. 3-4/45)

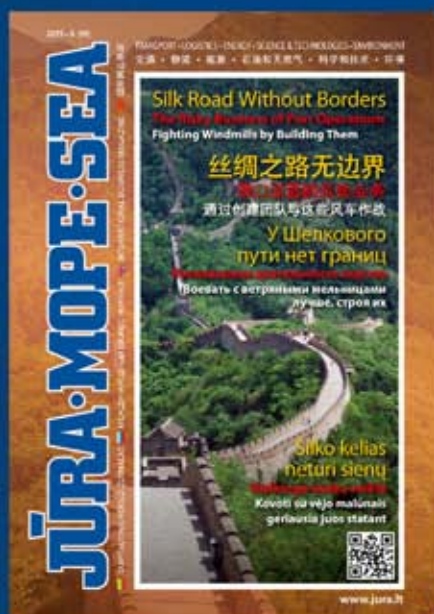
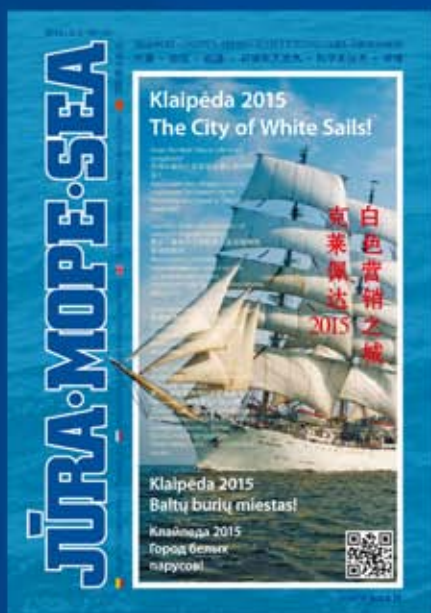
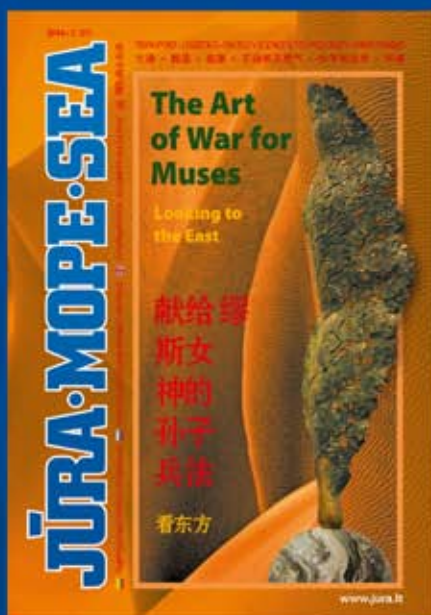
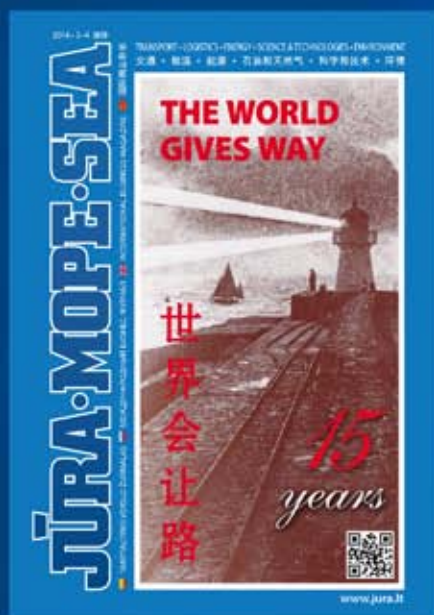
On the Silk Road

THE CONCEPT OF THE SILK ROAD originated with the German geographer and traveller Ferdinand von Richthofen in 1877. However, the Silk Road itself dates back to the Age of Discovery. The most famous journey from Europe to the East is thought to have been made by Venetians between 1271 and 1295, but it was Marco Polo who made history by describing the journey. From Venice, the seventeen-year-old Marco set off for Asia with his father and uncle. They crossed the Mediterranean, Central Asia, Persia, Afghanistan, the Pamir Mountains and China. Today, the Silk Road as a series of routes is attracting renewed interest. The Great Silk Road is taking on new forms and new names.

(JŪRA MOPE SEA, 2007, No. 5/46)

Living in a Green World

WE ARE BECOMING DESPERATELY ATTRACTED to real things. A resolution adopted at the 16th Baltic Sea Parliamentary Conference in Berlin recommends that all Baltic Sea states ratify international conventions on the protection of the marine ecosystem and support the Clean Ship and Clean Port projects. JŪRA MOPE SEA international business magazine supports the initiative of EWP Com- ➤

munications Ltd, partners in the UK, to organise GreenPort 2008, a tour of environmental port studies with seminars and conferences. For this occasion, *JŪRA MOPE SEA* will publish a special issue and present it at all of the above-mentioned ports.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2007, No 6/47)

Speaking as One

BENGT GUSTAFSSON, THE COORDINATOR of long-term international transport projects Baltic Gateway and East-West Transport Corridor that were successfully completed last year, urged to talk about the transport situation, its problems and future in unison. Some may see this as a rather unrealistic statement. But the participants of the Baltic Gateway Plus project from Sweden, Denmark, Germany, Lithuania and Russia, who had gathered at the final conference in Kaliningrad to solve transport issues in the southern Baltic Sea Region, were sure about their success.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2008, No. 1/48)

Convenient Location

A GOOD GEOGRAPHIC POSITION is emphasized as an unquestionable advantage at the largest global transport forums. Almost every country in Europe, Central Asia and the Mediterranean is tempted to make convenience a priority for partner investors in the development of international transport corridors. Nearly all countries of the world are boasting of their satisfaction with their convenient geographical location. When a fishing trawler visited the port of Nuadibu in Mauritania several years ago, a local inhabitant, washing himself in a tin with a little water in it, proudly said that Allah had established his country in the best location. And it would be rather difficult to argue with this Mauritanian, since ports of Mauritania are truly the crossroad of fishing ships and a significant distribution centre for fishing products. Maybe there are no inconvenient geographical locations at all?

(*JŪRA MOPE SEA*, 2008, No. 2/49)

The Ocean Planet

WE REFER TO THE PLANET that we live on as the Earth, although it would be fairer to call it the Ocean. After all, 70.8 percent – 361 million 132 thousand square kilometres – of the total globe of the Earth is covered by seas and oceans, or in other words – the Global Ocean. The land on which we walk, drive, dig, drill, build, plant, sow and live is only 29.2% of the entire surface. Humans have made ingenious use of the Earth's resources, its depths and its surface, to create our lives and our environment. Over time, they have come to realise that these riches are not infinite. Jack London's characters would have been surprised to learn that there is far more gold in seawater than on land. Even Alexander of Macedon (4 c. B.C.) attempted to

explore the depths of the sea by diving in a barrel. Today, many people use the ocean as a laboratory, a temporary home, a permanent job, a means of transport, a place of entertainment and recreation, a source of food, energy and industrial raw materials.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2008, No. 3/50)

Let's Unite Hearts

THE MOTTO OF THIS YEAR'S traditional Sea Festival that takes place in the port city of Klaipėda is 'Let's unite shores'. Let's unite hearts, people, ideas and works for the common objective. And the name of this objective is Lithuania. Next year our country will commemorate the millennium anniversary, when the name of Lithuania was mentioned in written sources – the *Annals of Quedlinburg* – for the first time. 1009 is officially considered as the beginning of the life of the state.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2008, No. 4/51)

Europe Looks at Asia

WALKING AROUND the transport and logistics exhibition in Shanghai sometimes creates an impression that you are visiting one of the largest transport events in Europe, rather than in Asia. In a way, the wheel of history is repeating itself. A few centuries ago, China, with its great wall against the world, did everything in its power to prevent European ideas, money, language and culture from crossing that wall. The wall also served to make sure that even the smallest aspect of the oldest civilization would not get away from the strictly concealed life of the empire. The Chinese have managed to keep the secret of their silk for more than three thousand years. But the Great Wall of China has not been able to withstand the tide of history and the mighty burst of new trade routes.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2008, No. 5/52)

Crisis and Hope

IN RECENT DAYS THOSE WORDS have been carried on the lips of the people in all the continents of the world. The only creatures more scared of the global thaw and melting glaciers, provoked by the human activity, than the economic crisis are probably penguins in the Antarctica or the white bears of the Arctic. Some economic and financial analysts believe that the world should be able to avoid the Great Depression scenario because the lessons of 1929-1933 have already been learned: in the face of an economic crisis, countries ignore some disagreements and seek for active cooperation in coordinating their economic policies. For some of them, the global crisis is a good opportunity to make a statement about their potential and a convenient launching pad to enter and gain a foothold in a weakened global market. The fast-developing Kazakhstan has got such plans.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2008, No. 6/53)

>

A Time of Opportunity

WHAT HAS HAPPENED? Just a few years ago we were full of ideas. We lived, worked, provided services to each other and could pay for them. What kind of disease has swept through the world suddenly making everything fall apart? Where is the bottom, so that when we reach it, we could at least feel the ground beneath our feet and lift our heads up and try to leap upwards? Sadly, there are more questions than answers. And neither financial analysts nor the world's most powerful strategists can find them.

(JŪRA MOPE SEA, 2009, No. 12/54)

Questions to Be Answered

AT THE END OF OCTOBER, ASEM transport ministers met in the Lithuanian capital of Vilnius to discuss how to reinvigorate ASEM economic partnership, including more effective transport cooperation. How important is Eurasia, consisting of 101 countries and 32 other political units, to the global economics and politics? What is the role of Russia, as the largest country of the group? What should the transport cooperation between Asia and Europe be like? What is China's transport policy and strategy? What are China's interests in the European market? How do these interests reflect on China's transport strategy? What is the role of the Baltic ports on the China-Europe-China route?

(JŪRA MOPE SEA, 2009, No. 3-4/55)

Journeys Completed by Going

DURING THE PREPARATION for the conference on 'The Role of Logistics On the Route Asia-Europe', which takes place in Almaty, a reporter from *Klaipėda* daily asked me, why Kazakhstan had been chosen as the host for such a conference even though it is becoming an unattractive partner for Lithuania – after all, the transit cargo volumes via the port of Klaipėda decreased by about 80 percent in 2009. The terminal for Kazakh grain, which was built at the port with great hopes, has not yet fulfilled its function. It had to change its purpose. Other cargo from this country has also vanished. The facts are hardly optimistic. Does this mean that Kazakhstan is not an attractive partner? I think the opposite. It may well be that it is Lithuania that has become an unattractive partner for Kazakhstan. As for why this has happened is another question. I think many business people know the answer. Private initiative is now trying to compensate for missed opportunities and missed chances.

(JŪRA MOPE SEA, 2010, No. 1/56)

Where Does Home Begin?

RECENTLY, I HAVE READ SOME REASONING about the homeland by a famous writer, who had emigrated from Lithuania years ago. Back in the days of occupation we searched the writer's words for the spirit of patriotism, hidden under allegories, and now he had openly declared that the idea of homeland is artificial. He asked, what made a homeland.

Is it the place, where you were born, but did not live in, the one where you grew up, or the one which provided you with work, home and social guarantees? The emigrant has never found a place he could call home and defend, if necessary. 'Well, if our planet Earth was attacked by Martians, I would certainly fight for it,' declared the once popular writer, who had finally discovered the extent of his homeland. Knowing that the chances of fighting the Martians are very slim does not prevent you from calling yourself a patriot of your home planet Earth. I wonder if Lithuania, Latvia, Estonia, Kazakhstan and other countries would now be celebrating two decades of independence if the same sense of patriotism was shared by the majority people?

(JŪRA MOPE SEA, 2010, No. 2/57)

I Want to Be

THE RELATIONSHIP BETWEEN HUMANITY and the universe has been uneasy since time immemorial. Throughout millennia, the man, who feared nature and carefully adapted to its power at the dawn of history, grew and became more sophisticated, feeling more powerful than nature, eventually wanting to rule the universe himself. But the consequences of this activity – unwanted global processes – have shown how disastrous the activities of the human conqueror can be. It is no wonder that the 21st century man is beginning to see himself not as a conqueror of the nature, but as its friend and partner. The development of new technologies and industries is no longer possible without a friendly relationship with the environment. Nearly two hundred countries around the world are ready to demonstrate this at EXPO 2010, the eleventh edition of the world's largest and most ambitious exhibition, which opens on 1 May in the Chinese port city of Shanghai.

(JŪRA MOPE SEA, 2010, No.3-4/58)

Let's Get to Work!

EUROPE, ACCUSTOMED TO A QUIET, somewhat lazy and prosperous life, is not only facing a financial crisis. Europeans have been shocked to hear that they spend too much and live beyond their means. This bitter truth has been delivered to their fellow citizens by none other than the President of the European Commission, Jose Manuel Barroso, who is deeply concerned about the state of democracy in Greece, Portugal and Spain, which threatens to fundamentally alter the lives of the rest of Europe. Europe has been told in no uncertain terms to spend less and work more. Stop whining and rebelling about the erosion of social welfare, tighten your belts and get to work. There is no other choice.

(SEA MOPE SEA, 2010, No. 5/59)

Under the OSCE Flag

KAZAKHSTAN BECAME THE FIRST of the former Soviet republics and the first Asian country to chair the Organisation for Security and Co-operation in Europe (OSCE) last

year. Kazakhstan took on a serious challenge by hosting a summit of 56 OSCE countries in the capital of Astana, demonstrating to the world a certain realignment of political forces, a shift of the centre of gravity to the East, and the possibility of new relationships between states. In 2010, one of the priorities of the Kazakh OSCE Chairmanship in the economic area was transport. The international conference on 'The Role of Logistics on the Asia-Europe Road', co-organised by *JŪRA MOPE SEA* magazine and the TL Nika Group transport company, held in Almaty last year, was the first in a series of events under the Kazakh OSCE Chairmanship.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2011, No. 1/60)

Being a Citizen of the World

WHAT DOES IT REALLY MEAN to be a citizen of the world? Perhaps it is to see the world as a common home to be managed wisely, rationally, frugally, with love, understanding, compassion and help for those around us. For in a global world, everything is very close indeed. The aftermath of the disaster in Japan was a painful example, making us unable to distance ourselves neither behind national borders nor customs barriers. How will this disaster in a tiny country affect the economy of the big world, transport and, above all, security and co-operation between countries? The OSCE Forum in Lithuania did not discuss this issue. It was not on the agenda. Just like the tsunami off the coast of Japan and the release of radiation into the global space. The Japanese delegate, who shared his country's pain, did not hear a single word of support from the global world, just as Japan has not yet received a strong decision and action from a world that is more concerned about Libya. Or Libyan oil? And what about the radiation? Does it only affect Japan?

(*JŪRA MOPE SEA*, 2011, No.2/61)

Synergy of Life

ARISTOTLE, STUDENT OF PLATO, teacher of Alexander of Macedon, Avicenna, Copernicus, Galileo and other world-famous people, and founder of many sciences, can be said to have coined the concept of synergy as early as the 4th century B.C., when he declared that 'the whole is more than the sum of the parts'. *JŪRA MOPE SEA*, an international business magazine operating in the Eurasian region, is fostering the idea that the synergy of business, science and art could serve to optimise transport. The idea was supported by the Ministry of Foreign Affairs, the Ministry of Transport and Communications, and the Ministry of Culture of the Republic of Lithuania, the Embassy of Kazakhstan in Lithuania, the Honorary Consulate of Kazakhstan, as well as Lithuanian business, science and art structures, which chair the OSCE this year. Twelve entities with different experience and expertise have come together to fulfil this unusual idea.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2011, No. 3-4/62)

Responsibility

UPON CLOSING SEMIPALATINSK nuclear testing site, Kazakhstan became one of the world's first non-nuclear states. On 29 August 1991, immediately after the collapse of the Moscow coup, Kazakhstan voluntarily gave up a powerful military force – the world's fourth largest nuclear arsenal. The date was apparently no coincidence: on the same day in 1949 Kazakhstan, a part of the former Soviet Union, conducted the first trial of a nuclear bomb. Nuclear testing had been conducted in Semipalatinsk for almost forty years, which harmed almost one and a half million people. Eighteen years later, Kazakhstan's unilateral renunciation of nuclear weapons, a feat at the time, was recognised by the United Nations, which declared 29 August the International Day Against Nuclear Tests.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2011, No. 5-6/63)

Integration

IT IS A PARADOX THAT CHINA, which built the world's biggest and strongest wall to repel a global invasion and protect its land, knowledge and wealth, has centuries later become the world's factory and the main hub of its busiest transport routes. History has clearly shown that global progress and prosperity cannot be created by a single state, and if it succeeds temporarily, evolution cannot be stopped by hiding it behind nine locks on the walls. The concept of integrity or wholeness is not a new invention of our time. As early as the sixth century BC, the ancient Chinese military strategist Sun Tzu (544–496 BC), whose insights have been compared to those of the renowned Chinese sage Confucius, identified a number of principles of integrity as the key to victory in his work *The Art of War*. In the strategies of the art of war, Sun Tzu attaches particular importance to the leader.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2012 No.1-2/64-65)

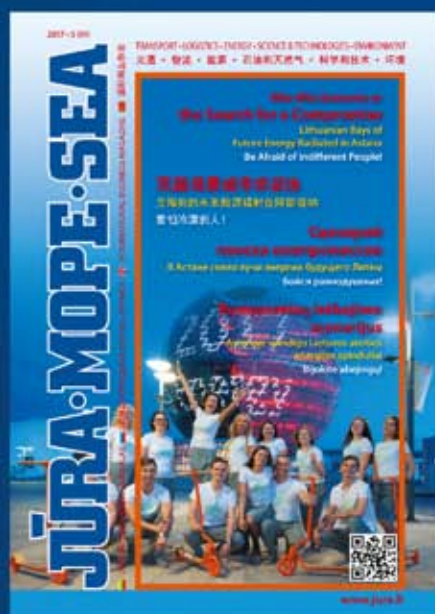
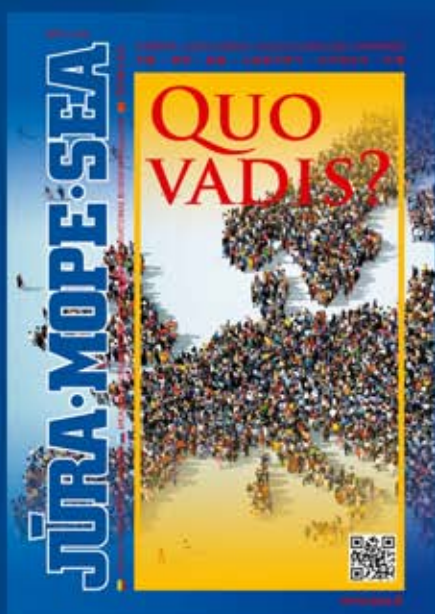
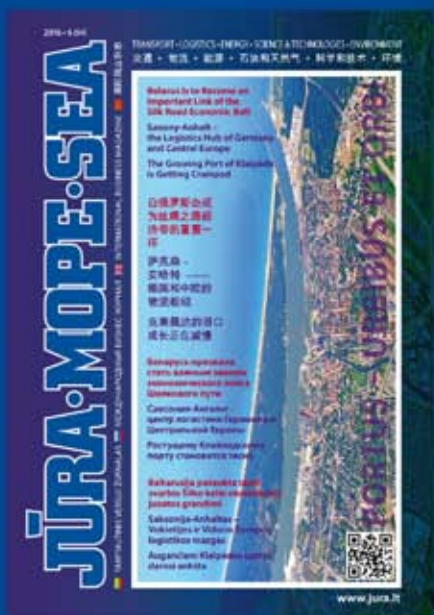
Dragon's Breath

IN EUROPEAN MYTHOLOGY, a dragon is portrayed as an evil, fire-breathing creature sitting on sacks of gold in an enchanted castle, demanding sacrifices – innocent virgins – to be appeased. A dragon in Asian culture is very different. Here it is seen as a symbol of strength, unity and longevity, embodying the noble qualities of the masculine nature: strength, courage, wisdom, generosity and nobility. It is the sign of a ruler, an emperor. The Year of the Dragon should therefore be a successful one for the Chinese market and the interested world. When a multinational company was asked if it was interested in the Chinese market, the answer was lightning fast: 'Who wouldn't be?'

(*JŪRA MOPE SEA*, 2012: 3-4/68-69)

Alternatus

JEAN PAUL RODRIQUE, a doctor in transport geography, professor and author of several books, including a text- ➤

book on the geography of transport systems, is a first-time guest in our magazine and offers a look at the main alternatives to transport routes between the world's two major markets, East Asia and Northern Europe. The term *alternative*, derived from the Latin *alternatus* (*other*), means the possibility or necessity of choice. Researchers argue that alternatives are not just a philosophy.

(JŪRA MOPE SEA, 2012, No. 5/70)

Making the World a Better Place for All!

ON 12 OCTOBER 2012, the world received the news that the European Union had been awarded the Nobel Peace Prize. On 27 November 1895, Alfred Nobel, Swedish industrialist and author of 355 inventions, signed his will at the Swedish-Norwegian Club in Paris. Nobel, who made his name and fortune with inventions that brought both good and death to mankind (such as dynamite and other explosives), bequeathed almost all of his vast fortune to prizes to be awarded to people – scientists, inventors and creators – who have contributed to humanity. One of the six prizes is the Nobel Peace Prize, which, according to its founder's will, is awarded for the greatest and best work done for the brotherhood of nations, for the abolition or reduction of armies, and for the maintenance of peace forums.

(JŪRA MOPE SEA, 2012, No. 6/71)

Gold Rules?

THE WORLD'S MOST EXPENSIVE GOLD COIN, the *Double Eagle*, turns 80 this year. Although this chic lady may be considered old, she's as seductive as she was in her twenties, stirring the minds and igniting the passions of the world's great powers. The face value of the *Double Eagle* is twenty dollars, but on 30 July 2002 it was sold at the Sotbio auction for ... 7.6 million dollars. Ahead of its anniversary in 2012, the famous *Double Eagle* toured Europe like a global star, visiting seven capitals of the Old Continent and ending its tour at the National Museum in Helsinki.

(JŪRA MOPE SEA, 2013, No. 1/72)

Reset

A RESET AS THE IT CONCEPT was introduced into the diplomatic vocabulary and the public political and economic environment in 2008 by Barack Obama, who was elected US president, as a new foreign policy doctrine, promising first and foremost to reset the relations with Russia. Rebooting a computer is sometimes necessary when it gets stuck for whatever reason. Had such a 'reboot' been properly appreciated by the global community at the time, a part of the humanity wouldn't be sitting on a ticking nuclear bomb today. Sometimes you just have to take a chance.

(JŪRA MOPE SEA, 2013, No. 2/73)

Logistics, Science, Art and Mystery

AT A TRANSPORT CONFERENCE, the Belarusian Minister of Transport said that the concept of 'logistics' was not even known back in his high school years. But in reality, logistics is not as young as its current high-tech image might suggest. Rather, it is an experienced lady, whose story began on the battlefield. This lady was well known to the Assyrian warlords of 700 B.C. They were great masters of early military logistics, skilfully commanding tens of thousands of men already armed with Iron Age weapons and chariots. The Crusades in Europe, however, did little to improve logistics. These wars were characterised more by the plundering of conquered lands. A new impetus for logistics came in France in the 16th century, when a new position was created in the army, that of the supply officer. The Industrial Revolution, which began in Britain at the end of the 18th century, was in a sense a logistics revolution. The science and practice of logistics were greatly improved during the Second World War. The perfect logistics system and a true logistics phenomenon is the Ho Chi Minh Trail, which played a historic role in the Vietnam War, when the US Army, armed with billions of dollars of the latest engineering technology, lost the jungle war to the logistics of human muscle, boats, bicycles, trucks and elephants.

(JŪRA MOPE SEA, 2013 No. 3/74)

Challenges

CERTAIN WORDS OFTEN DEFINE THE ESSENCE of an era and the aspirations of its people. Currently the hierarchy of words is reigned by the word 'challenge'. It is likely that this word was launched into space by NASA with the *Challenger* spacecraft thirty years ago. But it would be quite wrong to think that the era of challenge began with space exploration. More than 140 years ago, British scientists challenged the depths of the ocean, and the British warship *Challenger* and a scientific expedition led by Edinburgh University science professor Charles Thomson carried out the first explorations of the ocean depths, the descriptions of which were compiled in a 50-volume and nearly 300,000-page report. 'The exploration of the ocean depths by the *Challenger* expedition on 30 December 1872 is considered the beginning of modern oceanography. To honour of the achievements of the deep-sea explorers, the US astronauts named the spacecraft *Challenger* as well.

(JŪRA MOPE SEA, 2013, No. 4-5/75-76)

What Is to Be Done?

AT THE END OF THE 19TH CENTURY, imprisoned in the Petropavlovsk fortress, protesting with hunger strikes, the writer, publicist, philosopher and scientist Nikolai Chernyshevsky wrote a novel in between interrogations by the tsarist gendarmes. It was not about prison atrocities or torture, nor about the revolutionary struggle he had undertaken to lead to abolish the Tsar's hated oppression. In this stone fortress, Chernyshevsky wrote about love and >

people of the future. Despite such a seemingly innocent and sentimental subject, this work, born within the prison walls, was like an explosion. The novel played a colossal role not only in literature, but also in public political life in Russia. It became a manifesto for the revolution and a textbook for several generations of Russian intellectuals. It was published more than sixty-five times. The novel was called *What Is to Be Done?*

(JŪRA MOPE SEA, 2013, No. 6/77)

Trains of the Future, Cloud Logistics and Women

IN OUR WONDERFUL AGE OF SPEED, smart technology, space, cloud logistics, it sometimes seems unimaginably absurd and that we haven't moved forward an inch if, in the fourteenth year of the twenty-first century, women in the huge and powerful country of Saudi Arabia are still not allowed to drive. Women drivers, who ignore this law are punished with imprisonment or lashes.

(JŪRA MOPE SEA, 2014, No. 1/78)

The 'Butterfly Effect' or Why Land Ports?

WHY DID A MAGAZINE BORN in a maritime city and named after the sea choose land ports as the theme for its 15th anniversary conference? Because of the 'butterfly effect'. The theory of chaos, developed in the 1960s by the American mathematician and meteorologist Edward Norton Lorenz, suggests that the flapping of a butterfly's tiny wings in one hemisphere can trigger a tornado in the other. In other words, a large-scale change. The metaphor of the butterfly effect can also symbolise the desire to control chaos and steer the future in the direction we want.

(JŪRA MOPE SEA, 2014, No.2/79)

The World Stands Aside

THE BEGINNING OF THE TWENTIETH CENTURY SAW a significant increase in the promotion of maritime ideas. Kazys Pakštas (1893-1960), a renowned scientist, professor and author of prophetic insights, urged Lithuanians to turn their faces to the sea, 'that God gave us not for soaking our feet, but for sailing'. 'There is no port to be fought over more than our Klaipėda,' Pakštas wrote. He warned that 'it would be very unwise to think that we will keep our independence forever. Perhaps it is just a meteor that has flashed by in a strange way over the centuries of history'. It is, therefore, important 'to make an expedient use the moments of independence to strengthen the nation so that it could withstand the trials that the future will bring'.

(JŪRA MOPE SEA, 2014, No. 3-4/80)

The Art of War for the Muses

WHAT DOES A MAN HAVE to do to be appreciated by his contemporaries and the generations to come? Perform

a feat, become a famous scientist, artist, or inventor? Go to space and walk on the moon? What does it take to go down in history and stay there? It is hard to say if Sun Tzu, the Chinese warlord who lived at the turn of the sixth and fifth centuries BC, thought about this. He was just doing his job – serving the emperor and fighting his wars. He didn't fight wars just for the sake of fighting. A talented warlord won all the battles. He won victory after victory, and not just because he applied the art of war in a brilliant strategy. Sun Tzu developed a philosophy of warfare. He taught soldiers to know their enemies and themselves. Written on bamboo tablets on the battlefields, the little book *The Art of War* has become the world's textbook not only for commanders of war, but also for leaders of peace.

(JŪRA MOPE SEA, 2014, No.5/81)

The Voice in the Universe

'EACH GENERATION DOUBTLESS FEELS CALLED upon to reform the world. Mine knows that it will not reform it, but its task is perhaps even greater. It consists in preventing the world from destroying itself. Heir to a corrupt history, in which are mingled fallen revolutions, technology gone mad, dead gods, and worn-out ideologies, where mediocre powers can destroy all yet no longer know how to convince, where intelligence has debased itself to become the servant of hatred and oppression, this generation starting from its own negations has had to re-establish, both within and without, a little of that which constitutes the dignity of life and death. In a world threatened by disintegration, in which our grand inquisitors run the risk of establishing forever the kingdom of death, it knows that it should, in an insane race against the clock, restore among the nations a peace that is not servitude, reconcile anew labour and culture, and remake with all men the Ark of the Covenant. Wherever it is found, it deserves to be saluted and encouraged, particularly where it is sacrificing itself.' These are the words of the writer and philosopher Albert Camus, taken from his speech at Stockholm City Hall after receiving the Nobel Prize for Literature on 10 December 1957.

(JŪRA MOPE SEA, 2014, No. 6/82)

While the World Is Still Turning...

I AM LOOKING FOR WORDS THAT SPEAK to the heart. Words that people who speak every language on the planet can understand. Words that reach minds and souls. Words about freedom and oppression, about love, hate and other demons, about war and peace, about life and death, about the world and the earth that is starting to slip away from under our feet, and we – the millions of inhabitants of this earth – are forced to look anxiously at the few super-leaders who create crazy scenarios and wait hopefully to see how they will change our lives.

(JŪRA MOPE SEA, 2015, No.1/83)

Asia's Marshall Plan or a Silk Road Symphony?

IN AUTUMN 2013, VISITING ASTANA, the capital of Kazakhstan, the Chinese President Xi Jinping announced about China's initiative to create a New Silk Road, an economic belt that would encircle Asian countries by land and sea and extend to Europe. The Chinese parliament has emphasized that this ambitious plan is at the top of China's diplomatic priorities and will be the focus of much attention and energy, while the world is focusing its attention to China's plan as well. The Chinese initiative has been dubbed the 'Asian Marshall Plan', in reference to the idea of the US politician General George Marshall to rebuild Europe after the Second World War and stop the spread of communism in the Old Continent. In 1948, this proposal was approved by the US Congress. The One Belt, One Road initiative is not a Marshall Plan, but a much more ambitious project, and it will be fulfilled, China says.

(JÜRA MOPE SEA, 2015, No. 3-4/84-85)

Under the Rain of Stars

IT RAINS STARS IN AUGUST. So say the poets and romantics, who believe that falling stars make wishes come true. On 15 August, as the stars fell, the world commemorated the 70th anniversary of the end of the Second World War. On that day, Japan laid down its arms, ending a war that claimed more than 70 million lives. Japan's formal surrender was signed on 2 September 1945 in Tokyo Bay on the deck of the US aircraft carrier *Missouri*. The end of this war and the history of mankind was irrevocably changed on 6 August 1945 when, for the first time on earth, atomic death fell from the sky in the form of the world's first atomic bomb, dropped on the Japanese city of Hiroshima, followed three days later by a second bomb on Nagasaki.

(JÜRA MOPE SEA, 2015, No. 4-5/86-87)

Roads and Borders

ACCORDING TO THE WORLD HEALTH Organisation (WHO), a child dies of hunger every ten to fifteen seconds. More than 20,000 children under the age of five die of hunger every day. 1 billion out of more than 7 billion people on the planet is hungry. At the current rate of global population growth, it is predicted that the world will be hungry by 2025. By 2025, there will be around 9 billion people on the planet. So if the agricultural situation changes too slowly, we will have 2 billion of hungry people in the world. If this seems like unrealistic reasoning and dead numbers, I suggest you take a look at the information on *stopthefunger.com*. There, the world's statistics is ticking like a clock, or, rather, a time bomb. As I write these words, 30,638 people died of hunger on 2 November 2015. 9,375,056 people have died of hunger since the beginning of the year.

(JÜRA MOPE SEA, 2015, No. 6/88)

Too Many Walls, Not Enough Bridges

JUST OVER TWO DECADES AFTER THE EUPHORIA of the fall of the Berlin Wall and the Iron Curtain, walls are enjoying a renaissance. In that time, more than 40 countries around the world have opened their borders to more than 60 of their neighbours. And 15 new borders have been created in 2015 alone. These facts were presented at the Munich Security Conference, underlining that the free Schengen area – a Europe without borders – is under serious threat. Never since the Second World War have so many people been forced to leave their homes. According to the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), the number of refugees and displaced persons has reached a sad record of over 60 million.

(JÜRA MOPE SEA, 2016, No. 1/89)

Dialogue: What Would Socrates and Confucius Discuss Today?

'WE NEED MORE DIALOGUE ACROSS BORDERS,' says the magazine's German guest, Uwe Leuschner, entrepreneur and social activist. The world needs dialogue. The shortlist for the 2015 Nobel Peace Prize included 273 names of outstanding people. In this context, the announcement of the Tunisian National Dialogue Quartet as the winner was unexpected and surprising. This is probably the first time that the Nobel Peace Prize has been awarded to a dialogue. Socrates, the Greek philosopher whom Europe regards as the pioneer of dialogue, would probably approve. Asia has been learning for centuries from Confucius (Kung-fu-tzu), the Chinese thinker and wise pioneer of political philosophy. Socrates (469–399 B.C.) and Confucius (551–479 B.C.), the wisemen of Europe and Asia, who laid the foundations for the evolution of human intellectual development, were similar in life, classification of values and in the way they conveyed them. They were separated by space and time, but united by immortal ideas: the promotion of dialogue between people, between different social groups, and between states. What would Socrates and Confucius talk about today?

(JÜRA MOPE SEA, 2016, No. 2/90)

Word As One of the Most Powerful Weapons

THE MEDIA WIELDS ONE of the most powerful weapons – the word. Possession of this weapon, like possession of any weapon, comes with a great responsibility, for the word can be a powerful force of creation as well as a powerful force of destruction. The media is a kind of a translator in human dialogue, a tool for adapting knowledge. The public receives the message after it has passed through the media filter. And what kind of filter it is depends on what the media entity stands for. In all cases, the media is not so much a source of information as a shaper of public opinion and events. It has the power to divide and disperse people, or unite them.

(JÜRA MOPE SEA, 2016, No. 3-4/91-92)

>

You, O King,

... *...LIVE BEYOND THE CONFINES OF MANY SEAS, nevertheless, impelled by your humble desire to partake of the benefits of our civilisation, you have dispatched a mission respectfully bearing your memorial.* So began Emperor Qianlong of China his letter to King George III of Great Britain in 1793. At the end of the eighteenth century, the Emperor of China, through the King George III of Great Britain, urged Europe to restrain its planned incursions into Asia. The Chinese ruler respectfully suggested to the King of England that everyone should stay in their own countries and live a happy and dignified life. But the British Crown had other ideas. These and other diplomatic manoeuvres did not save China from European invasion and the Qing Dynasty from collapse. However, Emperor Qianlong's letter remains a significant historical lesson if only we read it carefully and correctly in the current context.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2016, No. 5/93)

Portus – Urbibus et Orbi

URBI ET ORBI IS A SACRED PHRASE HEARD TWICE a year at Christmas and Easter from St Peter's Basilica as the Pope's blessing to the city and the world, and dates back to the Roman Empire. It is attributed to the poet Publius Ovidius Naso, who lived before our time and used poetry to share his wisdom to the city and the world. Portus – Urbibus et Orbi. Ports for the city and the world. This is a paraphrase of Ovid that could be used to describe, in one way or another, the message that ports send to cities and the world. The dialogue between cities and ports has been and will continue to be a complex one, as long as the question of which came first – the port or the city, and who plays the first fiddle in this duet is still relevant.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2016, No.6/94)

Energy of the Future between Fantasy and Reality

MANY OF THE THINGS WE TAKE FOR GRANTED today were born in human dreams and their boundless imagination. The masters of science fiction – Jules Gabriel Verne and Herbert George Wells – described underwater, aerial and space travel, remote sensing devices, bombs and laser weapons in their voluminous works long before these weapons, aircraft and submarines were actually invented. The rocket was invented a century after the Vernes described a space craft. The US Apollo programme and NASA's manned spacecraft replicated the model and strategy, described in science fiction with remarkable precision, and the first human footprint, made on the surface of the moon on 29 July 1969 confirmed the writer's wildest fantasies. What do the 21st century dreamers, scientists and developers see as the energy sources of the future?

(*JŪRA MOPE SEA*, 2017, No.1/95)

Quo Vadis, Europe?

ON 25 MARCH, THE EUROPEAN UNION – officially still uniting 28 countries and 24 different languages spoken by 500 million Europeans – celebrated its 60th anniversary. It was also a day of loss, as the following week Britain officially began the process of leaving the EU. Nevertheless, on 25 March in Rome, the heads of state of all 27 member states signed a declaration stating that the 'European unity is a bold and far-sighted endeavour'. Sixty is not young, but it is not old either. It is a mature age, which comes with certain knowledge and even more existential questions. Where are we going? Why are we going? Are we living the life we wanted and hoped for? Are we getting closer or further away from our goals?

(*JŪRA MOPE SEA*, 2017, No. 2/96)

Dalia Grybauskaitė, President of the Republic of Lithuania

FOR THE ONLY TIME IN THE TWENTY YEARS of its existence, *JŪRA MOPE SEA* greeted its readers without the usual editorial by Zita Tallat-Kelpšaitė. In this issue, which was the official Lithuanian publication at EXPO 2017 in Astana (Kazakhstan), the the readers of the magazine were addressed by Dalia Grybauskaitė, President of the Republic of Lithuania. For the first time, the magazine was published in five languages: Lithuanian, Kazakh, English, Chinese and Russian.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2017, No. 3-4/97-98)

Fear the Naysayers! (Fear Those, Who Do Not Care!)

'DO NOT FEAR YOUR ENEMIES. The worst they can do is kill you. Do not fear friends. At worst, they may betray you. Fear those who do not care; they neither kill nor betray, but betrayal and murder exist because of their silent consent.' These words, quoted in various texts, are attributed to several authors. The words 'fear those, who do not care', written in the preface to the unfinished book *The Collusion of the Indifferent* by the Polish writer Bruno Jesensky, killed in prison in Moscow during Stalin's repressions, and *Report with a Noose Around His Neck*, the last work of the Czech journalist Julius Fucik, written in a Gestapo prison in Berlin while waiting for his execution, are not just some pretty lines, typed on the keyboard while sipping coffee in your studio. These are words written in blood, witnessing the deaths of dedicated patriots and traitors alike, and facing one's own death. They carry no pose – just naked truth and a desire to send a message. A message to those left on earth.

(*JŪRA MOPE SEA*, 2017, No. 5/99)

On the Road with the Beaten and the Blessed

DEAR READERS, you have opened the 100th issue of *JŪRA MOPE SEA* magazine. This is the number of issues published since the summer of 1999. A hundred miles, you >

could say, have been travelled on the winding road of creation and publishing, sometimes demanding effort to climb up the hill and sometimes diving down as if falling into an abyss. I have also had to dig in the viscous mud of the off-road, enjoying the smooth but always dangerously slippery highway at times. I am glad that we've overcome that hundred miles always moving forward without stopping for a rest, not to mention harbouring any thoughts to turn back. We were and we still continue to move towards important events, knowledge, the source of new ideas and projects. All in all – to move towards adventure. Just like Jack Kerouac, the father of *Beatniks*, or the *Beat Generation*, although he always preferred to add some mystery and refer to it as the *beatific*. On the road, always full of the beaten and the blessed, we keep striving towards the future, driving much faster than J. Kerouac's characters. It's time to connect the minds of the world for sustainable development of the future in order to prevent that reckless rush from being fatal. (JŪRA MOPE SEA, 2017, No. 6/100)

The Intellectual Revolution: Who Will Win?

THIS YEAR'S DAVOS FORUM was highlighted by two celebrities, visiting the meeting of the world's most powerful in Switzerland for the first time – Donald Trump, President of the United States of America, with his slogan 'America first' (by the way, introduced by the 28th US President Woodrow Wilson back in 1916 for the first time) and the humanoid Sophia, an example of artificial intelligence with her dark sense of humour 'Okay, I will destroy humans'. Both one and the other were greeted by curious crowds and stormy reactions.

(JŪRA MOPR SEA, 2018, No. 1/101)

The Twists and Turns of the New Silk Road

CHINESE PRESIDENT XI JUNPING'S SPEECH at the World Economic Forum of 2017 in Davos, with him introducing the idea of One Belt, One Road as an aspiration and a call to an increasingly divided world to work together and build a common future for all mankind, was China's triumph in Davos and a powerful alternative to the separatist 'America First' of the then recently elected American President Donald Trump. Speaking for the first time at Davos, the Chinese leader showed that in the fragile modern world we should think not only about ourselves and our countries, but the entire planet. 'A shared future for a better world' and 'America First' – the messages of the two great leaders, declared loud and clear to more than seven billion people on Earth, impressed many. The two distinctly different views of the world's existence and development have clearly clashed. One of them is ready to put a bullet in the head of globalisation, while the other is holding a compass,' wrote the press.

(JŪRA MOPE SEA, 2018, No. 2/102)

The Poet and the Rye

WE PREPARED THIS ISSUE OF THE MAGAZINE with some excitement, because it is a little different from your usual business publication. Arminio Sciolti, director of il Rivellino Gallery, chose JŪRA MOPE SEA magazine as the platform for the international event held during the Locarno Film Festival in the honour of Lithuania's 100th anniversary. It is an honourable mission to introduce the art and culture of Lithuania, which is celebrating its centenary, in Switzerland, the oldest democratic republic in Europe. Aside from the traditional topics of the magazine, we also wanted to offer several fragments from the diverse and colourful collage of Lithuanian art, as well as insights to the essence, state and effect of the contemporary art on the society. What is contemporary art? When does it stop being contemporary and become yesterday's art? All of us are searching for our own answer.

(JŪRA MOPE SEA, 2018, No. 3-4/103-104)

Investing into the Future: the Dawn of the Century of Asia

DURING THE ANNUAL CONFERENCE in Rotterdam, focusing on Investing in the Port of Tomorrow, the European Sea Port Organisation (ESPO) emphasized that the demand for investments into the European ports and their infrastructure is huge. Ports are ready and willing to invest in value-added projects. The New Silk Road linking Asia and Europe is interesting to countries on both continents. The hopes for prosperity, linked to China and other Asian markets, kindled by European business entities, are not without a reason. Similar conclusions were offered by economic and financial experts, analysing the dynamics of global economy, who keep mentioning the end of the long-term domination of the West and transformations in the global consumption markets.

(JŪRA MOPE SEA, 2018, No. 5/105)

...under the Branches of the White Acacia

'I DON'T BUILD HOMES OR LEAD A NATION, I only sit here under the branches of a white acacia' – these words from the poem of the Lithuanian poet Henrikas Radauskas (1910–1970) are carved on the pavement in front of the front door of Martynas Mažvydas National Library of Lithuania. Your eyes stumble upon them each time you enter the shrine of wisdom and think that in the modern world of fierce competition, confrontation, intrigue and scandal, both builders and nation leaders would find it useful to sit down under the branches of a white acacia tree – a symbol of the tree of life and model of the world in European and Eastern cultural traditions – and think before they act. Had the screenwriters of *Brexit* noticed some acacia in the wilderness of their thought, perhaps Europe today would not be embroiled in a desperate process of divorce and an uncertain future. Or was *Brexit* the outcome of some previous reckless action, or worse, someone's well-planned scenario to destroy Europe?

(JŪRA MOPE SEA, 2018, No. 6/106)

A Letter to the Future President of the Republic of Lithuania

DEAR PRESIDENTIAL CANDIDATE, I would like to draw your attention to some aspects, related to the importance of the sea for the development of state, economy and culture of Lithuania. This year marks the 85th anniversary of the first Day of the Sea in Lithuania. The Lithuanian President Antanas Smetona, who took part in the Day of the Sea celebration in 1934, delivered a celebratory speech in which he emphasised the historical importance of the sea for Lithuania's development and prosperity and called on his countrymen to '...work and live in a way to make the Lithuania a true maritime state'. Dear candidate, I would like to ask you to accept a rather extraordinary proposal: before the presidential elections, write your presidential speech for the occasion of the Sea Festival, i.e. a speech on your vision of the Lithuanian maritime policy, the strategy of maritime business and the development of the ports of Klaipėda and Šventoji in the years of your tenure and the future.

(JŪRA MOPE SEA, 2019, No. 1/107)

A Pistol on the Wall on Stage...

'IF IN THE FIRST ACT YOU HAVE HUNG A PISTOL on the wall, then in the following one it should be fired.' The Russian literature classic Anton Chekhov gave his famous book writing advice exactly one hundred and thirty years ago. The anticipation of a gunshot creates an intrigue and tension in the play, which keeps the audience on the edge of their seats. At the beginning of the twenty-first century brought us neither relaxation, nor boredom. The global stage offers so many performances that it's hard to pick your favourites and decide which melodrama, tragedy, farce or comedy performers should be praised and which – buried under rotten tomatoes. In plays where great actors majestically remake the world, casually taking ports, peninsulas, highlands and other things of this world under their wing, beginners also try to take on serious roles, theatrically changing state and capital titles, ministers, directors, janitors, portfolios and socks. The Claque applauds. The new Quakers storm the sanctuaries. Screenwriters, directors and producers remain incognito, which creates an even greater passions and fears, because somewhere, in the depths of the stage, there is a pistol hanging on the wall...

(JŪRA MOPE SEA, 2019, No. 2/108)

Signs and Words

HOW DO WE HARDEN OUR COURAGE and strengthen our spirit against the perceived threats of our time? What signs do we seek to establish? Sometimes it seems that the current politics and life are more about words than signs. Perhaps the stream of words, the pompous and unrealistic promises unleashed by the various ways and means of the current actors, desperate to be at the helm of politics, big or small, are also a kind of defence against reality? A reality of boats overcrowded with refugees sinking to the bot-

tom of the sea, centuries-old shrines burning, millennia of cultural and artistic heritage disappearing under the rubble, and the finger of madness touching the nuclear missile launch button, eager to press it?

(JŪRA MOPE SEA, 2016, No. 3-4/109-110)

Urbi et Orbi

I BELIEVE THAT WE HAVE A MISSION to fulfil in this world. I see my mission as presenting Lithuania to the world as a country that is creative and attractive for partnership, and Europe as a continent of wise policies, sustainable economy, rational solutions, high quality standards, open for cooperation and reliable for investment. Asia – as a region of rapid growth, competitive economies, new ideas and financial opportunities. My aim since the very beginning of the magazine has been to bring together people from different countries, ethnic backgrounds, traditions and cultures to work together, to build bridges of friendship and good intentions between Europe and Asia and other continents, to connect minds and creativity to preserve our fragile planet and create a better future for all. I hope I have fulfilled this mission to the best of my ability over the past twenty years. As JŪRA MOPE SEA international business magazine enters its 21st year, it needs a change, a thematic change. Structural. Innovative. These changes cannot be made without financial and investment changes. Therefore, *Urbi et Orbi* (Latin for the city and the world, i.e. for the benefit of all), I announce that the magazine is open to all kinds of proposals and the boldest of changes.

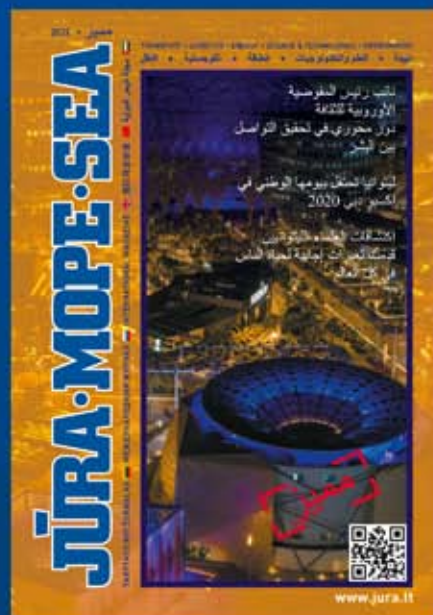
(JŪRA MOPE SEA, 2019, No. 5/111)

The Wall

THE FALL OF THE BERLIN WALL and the end of the Cold War were supposed to change the world. But the euphoria and hope proved to be unfounded, and the vision of an era of global peace began to fade. 'What this world needs is the courage to seek freedom, the courage of 1989. For us, that means a commitment to complete the reunification of Europe, to build a Europe that lives up to the values and dreams of those, who took to the streets for freedom and democracy in 1989. It is clear that we will only survive in this world if we – Europeans – are united,' said the German Foreign Minister Heiko Maas during his inspiring and passionate speech on the 30th anniversary of the fall of the Berlin Wall. 'Mankind today faces three common challenges that make a mockery of all national borders and that can only be overcome through global cooperation. A common enemy is the best catalyst for forging a common identity, and humankind now has at least three such enemies – nuclear war, climate change, and technological disruption.' says Israeli historian Yuval Noah Harari, professor at the Hebrew University of Jerusalem, in his book *21 Lessons for the 21st Century*.

(SEA MOPE JŪRA, 2019, No. 6/112)

>

Hats Off, Gentlemen!

'PESTILENCE IS IN FACT VERY COMMON, but we find it hard to believe in a pestilence when it descends upon us. There had been as many plagues in the world as there had been wars, yet plagues and wars always find people equally unprepared.' We read these and the rest of the thoughts, featured in *The Plague*, written in 1947 by the French existentialist philosopher and writer Albert Camus, as if they have become the chronicle of the current events that the horrified and worried world has been witnessing since December. In the presence of the modern-day plague – coronavirus, named Covid-19 – there is a prototype of the main character from the novel as well – Li Wenliang, a doctor from Wuhan. He was the first to raise alarm about the virus and call for strict protective measures, but was silenced by the police for spreading lies and disrupting the system. A month later, he was silenced forever by the virus. But after his death, the doctor's voice grew stronger and was heard by the public, demanding freedom of expression, the human right to know, to be informed and to be informed in time.

(JŪRA MOPE SEA, 2020, No. 1/113)

Hail, Everchanging World!

'HAIL, EVERCHANGING WORLD, YOU'VE KEPT the feats of springtime; Hail, man too, for you've survived to see the summer.' These words, put into *The Seasons*, a poem, written by the Lithuanian and European literary classic Kristijonas Donelaitis, are particularly relevant and dear to many people of the world. The global pandemic and quarantine have taken away the joy of meeting, sharing and embracing, but have not extinguished the creative fire. Art has become a healing force, a way to focus the mind, free the imagination and soothe the soul. POESTATE, the annual poetry and art festival in the Swiss city of Lugano, has moved into the virtual world. A Lithuanian creative group participating in POESTATE introduces *The Seasons* art project, telling the story of the ancient Lithuanians and Prussians, dedicated to the memory of Kristijonas Donelaitis, father of the Lithuanian literature and one of the most unique 18th c. European poets.

(JŪRA MOPE SEA, 2020, No. 2/114)

In Search of Suspended Time

THE TWENTIETH YEAR OF THE TWENTY-FIRST century will long be marked by the sign of time standing still. For the first time, a global pandemic has slowed the world's insane rotation down with the power of an invisible, inaudible, unheard weapon. The events that have unfolded have had a considerable impact on the pace of the human lives. This year, for the first time, many international events were cancelled or postponed, and JŪRA MOPE SEA international business magazine was supposed to take an active part in many of them. The 75th General Assembly of the United Nations in New York should have been a great celebration of the fact that the organisation, founded in the first year after the end of the World War II, had achieved its ultimate goal of avoiding a World War

III. The Summer Olympics did not take place in Tokyo for the first time since 1907. The date of EXPO 2020 was postponed due to the pandemic for the first time since 1851 too. The organisers believe that postponing the show by one year will have more advantages than disadvantages, as it will take place in the year of the UAE's Golden Anniversary: the Arab country will celebrate its 50th birthday on 2 December 2021.

(JŪRA MOPE SEA, 2020, No 3-4/115-116)

Annus Horribilis – Annus Mirabilis

ANNUS HORRIBILIS (A HORRIBLE YEAR) – these were the words, picked to describe the 2020 by a guest of our magazine Armida Demarta, founder of the international poetry and art festival, taking place in Switzerland, emphasizing that the pandemic has not only crippled the world's development tendencies and the economy, but also has turned on an enormous grinder of social exclusion and inequality with culture stuck right in between. 'And here we've noticed that not all of us are in the same boat – the boat of culture is the smallest of all and has no oars, while its passengers don't have a single lifebuoy.' said the organiser of POESTAE international poetry event, which has been promoting the Swiss canton of Ticino for a quarter of a century, sharing her thoughts in Dantesian allegories. The author of the *Divine Comedy*, the genius poet, historian, philosopher and politician Dante Alighieri, whose 700th death anniversary will be commemorated by the world in 2021, had enough opportunities to call many years of his time as 'annus horribilis', but he chose to put the experience and lessons of the depressing years of exile and resignation into an immortal poem, which inspired and will continue to inspire readers and creators for centuries ahead.

(JŪRA MOPE SEA, 2020, No. 5-6/117/118)

I Call the Muses...

O MUSES, O HIGH GENIUS, HELP ME NOW! O memory that engraved the things I saw, here shall your worth be manifest to all. The harbinger and herald of bold thoughts and ideas is usually art. Protected by the Muses, art is always a few steps or a few centuries ahead, or observes and judges the works of contemporary man from the depths of the centuries in the past. More than 700 years ago, the Florentine poet Dante Alighieri prayed to the power of the words to tell an open and fair story of humanity in voluminous lines of poetry. The Muses were favourable and, although the author did not live long enough to enjoy the well-deserved laurel crown on his head, he became an inseparable part of culture for more than one nation, one land or one historical period. The 700th death anniversary of Dante Alighieri, the Italian poet, literary classic, philosopher, theologian and political figure, commemorated this year, encouraged many to return to the pages of *The Divine Comedy* once more. A small Lithuanian creative group has attempted to do just that by introducing an art project *Dante Alighieri. The Divine Comedy. Inferno – The Cold of the Soul* for the POESTATE festival.

(JŪRA MOPE SEA, 2021, No. 1-2/119-120)

>

The Power of Cultural Diplomacy

'IF YOU HAVE TO ASK WHAT JAZZ IS, you'll never know.' These words, said by the legendary jazz virtuoso Louis Armstrong, have been interpreted in many ways, sometimes adding that: '...You'll know for sure that it's jazz as soon as you hear it.' Similar questions often revolve in discussions on cultural diplomacy. Although some still argue about its definition, the core of this interesting and controversial phenomenon of international relations consists of exchanging information, ideas, cultural and art values between people and nations to promote mutual understanding. Arminio Sciolli, the reknown Swiss collector and head of il Rivelino Leonardo da Vinci Gallery, does not need an answer to what cultural diplomacy is. He lives in the rhythm of cultural jazz. In 2018, the Locarno Film Festival hosted 10 Days in Lithuania, an international open-air event, featuring an exhibition, meetings with Swiss government leaders, representatives of culture, arts, politics, and business, resulting in a book of the same title – it was all done by the initiative of the cultural diplomacy volunteer Arminio Sciolli.

(JŪRA MOPE SEA, 2021, No. 3/121)

The Land Called Lithuania

GREETINGS, DEAR READER OF THIS MAGAZINE, greetings to you coming from your homeland and speaking in your mother tongue. You came here to see, to learn, to understand the world that opens before you, showing the best of its colours and sounds that warm the cockles of your heart. And you too, wish to share your talents and the best of your work with the world. Here, in Dubai, the gathering of the world, connecting minds and hearts for a noble purpose of creating a better future for all, you want to see your country, ready to join this cause. You want to be proud of your country's history, its meaningful present, and believe that the dreams of the future will turn into reality. You want to be seen and appreciated by the citizens of other countries to have the honour of your country shine like a diamond, unstained with blood, hatred, greet or lies. My country is among the 192 exhibitors. Just like you, I love my country, I respect its past, I rejoice in its achievements, I am saddened by its losses, and I believe in its wise future. I want you to get to know my homeland too. This land is called Lithuania. My tale about it is based on people's stories, told in five languages: English, Chinese, Russian, Lithuanian, and Arabic.

(JŪRA MOPE SEA, 2021, No. 4-5/122-123)

If You Ventured in Pursuit of Glory...

AS THIS YEAR, ON 9 FEBRUARY, the United Arab Emirates celebrate the Day of Glory, proud of being the first Arab state and the fifth state on the planet to have reached Mars, the great Al Wasl dome of EXPO 2020 turns rich pink. After seven months of travelling, the *Hope* Probe of the UAE Mars mission, has successfully landed on the Red Planet. The US

NASA space agency congratulates the team of the UAE Mars Mission with the words of the poet Al Mutanabbi: 'If you ventured in pursuit of glory, don't be satisfied with less than the stars.' These desert people did venture in pursuit of glory fifty years ago, when the Sheikh Zayed bin Sultan Al Nahyan, referred to as the Father of the Nation, fulfilled his vision of uniting the Arab tribes that competed and fought each other. His enormous authority and tireless work in building the relations between the tribes and development of the national identity eventually led to the foundation of the UAE. The country, celebrating the 50th anniversary of its statehood this year, is currently in the realm of stars.

(JŪRA MOPE SEA, 2021, No. 6/125)

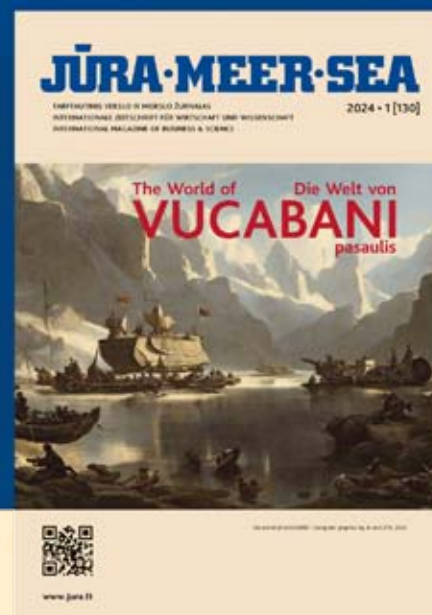
On the Road from Davos to Vilnius In Just Five Years

FIVE YEARS AGO, discussions at the World Economic Forum in Davos, Switzerland, focused on the Fourth Industrial Revolution. In this better future, artificial intelligence was predicted to have a special place. The traditional Davos breakfast table, for the first time in history, included a creation of robotics – the humanoid Sophia, a representative of superintelligence, who became famous for her dark humour pun 'Okay, I will destroy humans'. Known for her sharp mind, wisdom, and caustic humour, Sophia was surprised that someone did not understand the pun and casually said, 'But people joke.' To put the participants of the conversation at ease, she assured that robots shouldn't be identified with movie characters and there is no need to be afraid of them. 'Humans and robots could engage in a significant and productive dialogue.' she said. When was that? Five years ago? Or in another life, where we did not yet know the pandemic, which had stopped and pitted the world against each other, nor did we imagine the staggering destructive goals that could be conceived not by robots, but by humans?

(JŪRA MEER SEA, 2023, No. 1-2/126-127)

Bread of the World

IN WORLD CULTURE, food and its importance are often described by the word *bread*, which is so encompassing and has many meanings. Bread is a powerful symbol of the need to work together to fight global poverty and hunger, to affirm humanity and the capacity to help, to encourage us to think about global solidarity, to think not just about the bread on our own table, but about the bread of the world. Bread has a special place in the religious rites of nations. Christians, who make up perhaps a third of the world's population, ask in their most important prayer, the *Our Father*, 'Give us this day our daily bread...'. The path of bread to our table is long, patient, covered in the sweat and often blood of hard work. The worst thing is when bread becomes a weapon. God has blessed us with a bumper harvest this year in Ukraine. Around 80 million tonnes of grain will be harvested. Ukraine itself will consume over 20 million tonnes, and the rest will need to be exported. The Black Sea corridor is closed. All

ships loaded with bread are treated as military transports. Looking ahead, it seems that the journey of Ukraine's bread to the world will be a long one, with serious investments. Sharing bread unites. Ukraine and the world know this. Let us not shoot at the bread of the world. Let us open its ways to the hungry. Let us believe that for every life we save out of the more than 9 million hungry people in the world, we will be forgiven at least a few mistakes.

(JŪRA MEER SEA, 2023, No. 3-4/128-129)

VUCABANI World

THE ACRONYM VUCA (Volatility, Uncertainty, Complexity, Ambiguity) was coined at the end of the Cold War by the U.S. Army War College to give a precise and concise definition of the turbulent times that its students would have to face in their strategic roles in the then complex and hardly predictable outcome of the situation in Afghanistan. Sounds like nothing new under the sun. In the 5th c. BC the legendary Chinese warlord Sun Tzu developed an unparalleled war strategy, writing it down on bamboo sticks, which later became the book *The Art of War*. Although things are difficult to understand and predict at the moment, there are newer changes creeping into our lives. So, take a step from the volatile, uncertain, complex and ambiguous world of the 20th century VUCA world into the 21st century BANI world! What is it like? According to Jamais Cascio, the futurist who suggested the concept, it is a world that is Brittle, Anxious, Non-linear and Incomprehensible. Its fragility manifests in the fact that situations or systems that appear strong and reliable can easily and suddenly collapse when faced with unexpected challenges or pressures. The world of VUCA has merged with the world of BANI. The VUCABANI world provides a comprehensive set of tools to help identify and address contemporary challenges, where one approach or strategy may not suit all situations. It means being prepared to be creative and flexible in applying and combining different strategies, learning to work in complex conditions, taking into account

the changing environment and the challenges we face. And

*The world is laughing, setting its net
On the earth's highways, lanes and paths.
I listen to what the Fairy Tale sings to me like a nightingale,
I don't believe in the world, but I believe in the Fairy Tale.*

Henrikas Radauskas, one of the greatest Lithuanian poets of the 20th century, wrote the poem *Fairy Tale* in 1935. 89 years later, in 2024, the last line of the poem – 'I don't believe in the world, but I believe in the faery tale', became the slogan and artistic manifesto of Vilnius International Book Fair and a manifesto of art. 'I admit that, it may seem you couldn't find a more inappropriate and dissonant slogan in the context of the current events for the Book Fair, as we commemorate the 10th anniversary of the occupation of Crimea and the large-scale war launched by Russia against Ukraine two years ago. And yet, we stubbornly say 'I don't believe in the world, but I believe in the Fairy Tale', taking it as an oath of loyalty to creativity,' said Aurimas Švedas, member of the Organising Committee, at the opening of the 24th edition of Vilnius Book Fair. 'What can creative people do in the face of evil? What can a poem do against a tank? Or should we ask ourselves and each other what a tank could do against a poem? Why do the fiercest dictators fear and consider free writers, poets, and the spreaders of free speech to be their worst enemies? Because literature reminds us that it is possible to have a world, resting on the fundamentals like freedom, meaning, beauty, loyalty, loving your neighbours, and respect for one another. It seems like a fairy-tale world that tries to convince us that real and timeless things exist. They just need to be found, preserved or created. Today, more than ever, we need to believe in the omnipotence of literature, in its ability to foster memory, to tell stories that protect and heal, and to create new worlds and hopeful dreams that will eventually become life,' these inspiring words were spoken to thousands of creative people in the Lithuanian capital city.

(JŪRA MEER SEA, 2024, No. 1/130)

BALTIC PORTS CONFE- RENCE

4-6 September 2024
Klaipeda, Lithuania

**PORT OF
KLAIPĖDA**

BUILD CONNECTIONS.
DO BUSINESS.
MAKE FRIENDS.

WOF SUMMIT VIENNA 2024

Your gateway to networking and knowledge-sharing in the freight forwarding industry

18 - 19 SEPTEMBER 2024

Vienna, Austria

Profound networking

expand
networks

strengthen
partnerships

get new
insights

*Register now and unlock the door to a future of global success.
Free for exporters and manufacturers!*

www.wofsummit.com

Svarbiausias Jūrinių reikalų komisijos tikslas – parengti Lietuvos jūrinę strategiją

Lietuvos Respublikos Seime po ilgos pertraukos, 2022 m. rudenį, buvo grįžta prie jūrinių klausimų. Seimas sudarė Jūrinių reikalų komisiją, patvirtino jos sudėtį, pirmininką ir pirmininko pavaduotoją, o 2023 m. pradžioje patvirtino jos veiklą reglamentuojančius nuostatus.

Apie tai, ką pirmaisiais veiklos metais pavyko nuveikti, kalbamės su Jūrinių reikalų komisijos pirmininku, LR Seimo nariu, karo istoriku, humanitarinių mokslų daktaru, profesoriumi Valdu RAKUČIU.

● ***Klaipėda – idealus miestas rengti jūrinės industrijos specialistus.***

Reikia tikėtis, kad ateityje Klaipėdos universitetas su Lietuvos jūrų akademija suras bendrą kalbą ir bendradarbiavimo formą.

Gerbiamas profesoriau, nesate jūrininkas ar jūrinės pramonės atstovas. Kuo jums artimi jūriniai reikalai?

Su jūra savo gyvenimą nusprendžiau sieti dar būdamas 16 metų. Visada domėjausi laivais, laivyno organizacija, ypač karo laivynu, tačiau tada (1985) vis dar buvo sovietmetis, todėl būti sovietų karininku nenorėjau, taigi 1987 m. nusprendžiau stoti į admirolo S. O. Makarovo Leningrado aukštąją jūreivystės mokyklą, kur sėkmingai baigiau pirmą kursą Laivų mechanikų fakultete. Iš šios mokyklos pirmą kartą istorijoje mus paėmė į sovietų kariuomenę, kur ir sutikau Sąjūdžio metus. Grįžęs (1989 m. rugpjūtį) radau kitus laikus ir grįžti į studijas Rusijoje nesisiorėję, be to, ir humanitaro pašaukimas tarnybos metu išryškėjo, todėl nusprendžiau mokslų nebetęsti ir 1990 m. pradėjau istorijos studijas jauname Vytauto Didžiojo universitete (VDU). Tačiau trauka jūrai niekada nedingo, todėl visada domėjausi laivais ir laivyba, 2018 m. perėjau į jūrų skautus, kur organizavau jūrinio skautavimo vienetą burlaivyje „Brabander“. Jūrų skautai dabar kasmet plaukioja jūromis!

Pagal Jūrinių reikalų komisijos ataskaitas matosi, kad pirmieji darbo metai buvo aktyvūs. Gal galėtumėte apibūdinti keletą svarbiausių krypčių?

Su šiandienine situacija arčiau susipažinau dirbdamas Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos prorektoriumi, kartu su Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos (LAJM) ir Karinių jūrų pajėgų (KJP) vadovybe kuriant jūrų karininkų rengimo sistemą, vėliau jūrų kadetų mokyklą. Trejus metus padirbėjau Klaipėdos universitete, teko dalyvauti profesoriaus Vlodo Žulkaus ekspedicijoje Suomijos įlankoje. Buvo aišku, kad jūrinis sektorius neturi aiškios vizijos, daug privačių iniciatyvų neturi prie ko šlietis. Nors uosto krovos rodikliai kasmet gerėjo, bet laivynas su Lietuvos vėliava merdėjo. KU Jūrinio klasterio konferencijos Seime metu Vaclovas Stankevičius pasiūlė atgaivinti Jūrinių ir žuvininkystės reikalų komisiją. Užtruko geras pusmetis, kol pavyko atlikti organizavimo veiksmus. Po to prasidėjo darbai – reikėjo susipažinti su situacija, prikalbinti žmones padirbėti prie atskirų sričių. Vos pradėjęs dirbti Seime, užsibrėžiau tikslą rengti Lietuvos jūrinę strategiją ir tai tapo svarbiausia šios kadencijos Jūrinių reikalų komisijos darbo kryptimi. Na, klaipėdiečiams dar reikia patikėti, kad čia

rimta. Turiu pasakyti, kad jūrinė bendruomenė priėmė palankiai, buvau kviečiamas į kolektyvus ir šiltai sutinkamas.

Pirmojo komisijos posėdžio, įvykusio 2022 m. pabaigoje Klaipėdoje, Lietuvos aukštojoje jūreivystės mokykloje (dabar Lietuvos jūrų akademija), metu buvo aptartas šios mokslo įstaigos pavadinimo ir statuso klausimas, sukėlęs nemažai prieštarų diskusijų mokslo ir verslo sferose. Pernai sprendimas buvo priimtas. Kokios pozicijos šiuo klausimu laikėsi Jūrinių reikalų komisija ir kiek įtakos turėjo sprendimo priėmimo?

Tai buvo sunkiausias laikas komisijos veikloje. Mūsų komisiją sudarantys Seimo nariai pasidalino lygiai per pusę. Kaip buvęs universiteto profesorius, su jūreivystės mokykla susijęs daugiamečio bendradarbiavimo saitais, labai išgyvenau šią dramą. Tačiau prorektorius patirtis (LKA taip pat bendradarbiavo su Vilniaus Gedimino technikos universiteto Antano Gustaičio aviacijos institutu rengiant karinių oro pajėgų kariūnus, dirbant LKA vadybos katedroje dauguma dėstytojų dirbo būtent VGTU universitete, Klaipėdos universitetą pažinojau ne tik kaip dėstytojas, bet ir kaip Lietuvos universitetų rektorių konferencijos LURK komiteto narys) sakė, kad jūreivystės mokyklos pasiryžimas susieti save su technikos universitetu sudarys sąlygas realiai rengti techninių mokslų specialistus, o didelis atstumas, skiriantis Vilnių nuo Klaipėdos, neleis mokyklos „praryti“. Reikia tikėtis, kad ateityje Klaipėdos universitetas su Jūrų akademija suras bendrą kalbą, bendradarbiavimo formą, todėl mūsų komisijai pasiūliau „saliamonišką“ sprendimą palikti klausimą spręsti Lietuvos Vyriausybei ir siekti, kad jūrininkų rengimas vyktų Klaipėdoje. Tokiu būdu sulaukėme sprendimo bendru sutarimu ir, manau, didelės klaidos nepadarėme.

Kaip matote tolesnę jūrinės industrijos specialistų rengimo Lietuvoje perspektyvą?

Klaipėda – idealus miestas rengti jūrinės industrijos specialistus, turimos dvi universitetinės mokyklos pateikia platų pasirinkimą stojantiesiems, o Lietuvos siekis kurti vėjo jėgaines, toliau vystyti keltų linijas, plėsti konteinerių terminalą ir kitos priemonės garantuoja darbo vietas. Labiausiai >

● ***Ilgalaikės jūrinės strategijos parengimas – visos jūrinės bendruomenės reikalas.***

Kadangi šiuo metu Jūrinių reikalų komisija turi galimybę sutelkti bendruomenę šiam darbui, komisija imasi lyderystės.

viskam trukdo Rusijos agresija prieš Ukrainą, neleidžianti normaliai plėtotis prekybai iš Rytų į Vakarus ir atvirkščiai. Šiai problemai pasibaigus Ukrainos pergale, tikiuosi, normalizuosis ir santykiai su Rytų valstybėmis, o Klaipėdos uostas su augančiu laivynu grįš į savo prieškarines pozicijas su naujais, krizių pagimdytais ryšiais ir pasiekimais.

Kokio pobūdžio bendradarbiavimas galėtų vykti tarp jūrų industrijos specialistus rengiančių mokymo įstaigų ir Lietuvos karinio jūrų laivyno?

Karinės jūrų pajėgos jau kuris laikas savo karininkus rengia Lietuvos karo akademijos ir Jūreivystės mokyklos sutvarkytoje sistemoje, kur jie gauna bazines bakalauro lygio žinias. Manau, keli mėnesiai specializuotoje jūrų karo mokykloje tikrai nepakenktų, ypač įgaunant specialybę užsienio mokyklose, mokantis magistrantūroje ar atliekant praktiką.

Jūrininkų rengimo klausimas iškilo ir svarstant su skystintų gamtinių dujų (SGD) laivo-saugyklos „Independence“ įgulos sudarymą, kuri bus formuojama šiemet, o nuo 2025 m., kai Lietuva perims nuosavybės teisę valdyti laivą-saugyklą, „Independence“ bus registruotas Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre ir plaukios su Lietuvos vėliava. Tai pirmas toks atvejis Lietuvos laivybos istorijoje. Kokius su tuo susijusius iššūkius tenka spręsti organizacijoms ir Jūrinių reikalų komisijai?

Šiuo klausimu komisija specialiai domėjosi, bandydama suprasti situaciją SGD dujų terminalo laive „Independence“ ir HOEG kompanijoje. Buvo suprasta, kad tokio tipo laivuose specialistai, priimami į kompaniją, praleidžia laivuose mėnesius nekeldami kojos į krantą, todėl svarbu priimti jaunus žmones, kuriems atsiveria labai vertinamo ir gerai apmokamo darbo jūroje galimybės. Tokiu būdu Lietuvos vėliavos atsiradimas ant „Independence“ laivo gali būti lydimas ir naujos specializacijos jūrininkų tradicijos susiformavimu, o tai yra dvigubas laimėjimas ir kompanijai, ir Jūreivystės mokyklai, ir Lietuvai, ir visai jūrininkų bendruomenei.

Galbūt panašūs klausimai būtų sprendžiami lengviau, jei Lietuva turėtų ilgalaikę jūrinę strategiją, kuri būtų įgyvendinama ir realiai įtvirtintų nuostatą, kad Lietu-

va yra jūrų valstybė? Kas turėtų ją rengti ir kokios dar nuostatos turėtų būti joje įtvirtintos?

Ilgalaikės strategijos parengimas – visos jūrinės bendruomenės reikalas. Kadangi šiuo metu Jūrinių reikalų komisija turi galimybę sutelkti bendruomenę šiam darbui, komisija imasi lyderystės ir šiai strategijai rengti organizuoja renginius, iš kurių svarbiausias – gegužės 17-osios konferencija Seime. Tikimasi, iki šios kadencijos pabaigos pavyks strategiją parengti. Pagrindinis šio rengiamo dokumento uždavinys – apjungti šiuo metu priimtus ir galiojančius dokumentus, suderinti skirtingas sektoriaus vystymo vizijas ir pasiekti reikalingą sinergiją. Vienas iš labiausiai degančių klausimų yra vykdomosios valdžios jūriniame sektoriuje formos suradimas. Taip pat svarbu susieti laivybos, uosto, jūrininkų reikalus su mokymu, mokslu ir jūrine kultūra.

Viename iš Jūrinių reikalų komisijos posėdžių Jūs akcentavote, kad padėti rengti jūrinę strategiją yra pasiruošę visi, turintys didesnių ar mažesnių sąsajų su jūra. Galbūt jūrinės strategijos rengėjams vertėtų atkreipti dėmesį į tarptautinį verslo ir mokslo žurnalą JŪRA MEER SEA, kurio ištakos siekia 1935 m., kai pirmasis Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona iškėlė užduotį kurti Lietuvą kaip jūrinę valstybę ir tos idėjos skleidimui įkurti žurnalą „Jūra“, kuris 1999 m. atgimė nauju pavidalu, kaip Lietuvos jūrinės strategijos formuotojas, propaguotojas šalyje bei pasaulyje ir daro tai jau 25-erius metus. Gal tikslinga būtų diskutuoti ne tik apie Klaipėdos uostą, bet ir apie Lietuvos jūrinio leidinio, kuris priklausytų ne vienai bendrovei, o visam jūriniam kompleksui, strateginę reikšmę ir valstybinės svarbos statusą?

Be jokios abejonės. Svarbu ne tik parengti dokumentą, bet ir pasiekti, kad skirtingi jūrinio sektoriaus segmentai laikytų šią strategiją sava, priimtina ir būtų nusiteikę ją vadovautis rengiant strategijos įgyvendinimo planą ir jį įgyvendinti. To pasiekti nėra įmanoma be visuomenės ir bendruomenės diskusijų, kurias galėtų inicijuoti ir jose dalyvauti Jūsų žurnalas nuostabiu pavadinimu „Jūra“.

Dėkojame už Jūsų atsakymus.

Kalbėjosi Zita Tallat-Kelpšaitė

The Main Objective of the Commission for Maritime Affairs Is to Develop a Maritime Strategy for Lithuania

- *Klaipėda is a perfect city for training maritime professionals.*

I truly hope that Klaipėda University and the Maritime Academy will find the common ground and form of cooperation in the future.

In autumn 2022, following a long break, the Seimas of the Republic of Lithuania returned to maritime issues by establishing the Commission for Maritime Affairs, approving its composition, chairman and vice-chairman, and adopting the regulations governing its activities in early 2023.

We talked to Professor Valdas RAKUTIS, Chairman of the Commission for Maritime Affairs, Member of the Seimas of the Republic of Lithuania, military historian, and Doctor of Humanities, about what has been achieved in the first year of the Commission's work.

Professor, you are not a seafarer, nor a representative of the maritime industry. How close are you to the maritime affairs?

I decided to link my life to the sea when I was 16 years old. I've always been interested in ships, naval organisation, especially the Navy, but we were still living in the Soviet era at that time (1985) and I didn't want to become a Soviet officer, so, in 1987, I decided to enrol in Leningrad's Higher Marine Engineering School named after the Admiral S.O. Makarov, where I successfully completed the first year at the Faculty of Ship Mechanics. During our studies, for the first time in history, we were drafted into the Soviet army, where I met the years of Sąjūdis (the Reform Movement of Lithuania). Upon my return (August 1989), I found different times and didn't want to go back to Russia to study. I also had become very much aware of my vocation as a humanitarian during my service, so I decided to discontinue my studies and enrolled at Vytautas Magnus University (VMU) to study history in 1990. However, the attraction of the sea has never gone away, so I've always remained interested in boats and shipping, and, in 2018, joined the Sea Scouts, where I organised a Sea Scout unit on *Brabander* sailing vessel. The Sea Scouts now sail the seas every year!

According to the reports of the Commission for Maritime Affairs, the first year has been really active. Could you share some of the key features?

I became more familiar with the current situation when I worked as the Vice Rector of the General Jonas Žemaitis Military Academy of Lithuania, and, together with the leadership of the Lithuanian Naval Academy (LAJM) and the Naval Forces (KJP), I was involved in the development of the system for training naval officers and later the Sea Cadet School. I spent three years working at the University of Klaipėda and participated in Professor Vladas Žulkus' expedition to the Gulf of Finland. It was obvious that the maritime sector was in shortage of a clear vision and that many private initiatives had nothing to lean on. Although

the port's cargo performance was improving every year, the fleet sailing under the Lithuanian flag was in decay. During the KU Maritime Cluster conference at the Seimas, Vaclavas Stankevičius suggested reviving the Commission for Maritime and Fisheries Affairs. It took a good six months to organise the steps to take. Then the work started – it was necessary to get acquainted with the situation and persuade people to take extra work on individual areas. As soon as I started working in the Seimas, I set myself the goal of developing a maritime strategy for Lithuania, and this has become the main agenda of the work of the Commission for Maritime Affairs during this term of office. Well, the people of Klaipėda have yet to believe that this is serious. I must say that I received really warm welcome by the maritime community.

The first meeting of the Commission in Klaipėda at Klaipėda Higher Maritime School (currently referred to as the Lithuanian Maritime Academy) discussed the issue of the institution's name and status, which caused a lot of controversy in the academic and business community. The decision was made last year. What was the position of the Commission for Maritime Affairs and how much influence did it have on the decision?

This was the most difficult period of the Commission's work. The members of the Seimas, who make up our Commission were divided. As a former university professor with a long-standing relationship with the Maritime Academy, I felt very closely involved. However, my experience as a vice-rector (LMA cooperated closely with Antanas Gustaitis Aviation Institute of Vilnius Gediminas Technical University in training air force cadets, and when I worked at the LMA Department of Management, most of the lecturers worked at VGTU) made me familiar with Klaipėda University not only as a lecturer and I knew that the Maritime School's determination to associate itself with the Technical University would enable to train technical specialists at the same time keeping a safe distance between Vilnius and Klaipėda to prevent the university from 'engulfing' the school. I truly hope that Klaipėda University and the Maritime Academy will find the common ground and form of cooperation in the future, so I proposed our Commission a smart solution to leave the matter to the Lithuanian Government and to push for seafarer training in Klaipėda. Thus we reached a consensus and I do not think we made a big mistake.

What are the future prospects for maritime education in Lithuania?

Klaipėda is a perfect city for training maritime professionals, with two universities offering a wide choice of study programmes, while Lithuania's ambitions to develop wind farms, keep developing ferry lines, and expanding the container terminal and other measures, guarantee jobs. Above all, Russia's aggression against Ukraine hinders the normal

- ***The development of a long-term strategy is a matter for the entire maritime community.***

Since the Commission for Maritime Affairs of the Lithuanian Seimas is currently in a position to mobilise the community for this work, the Commission is currently taking the lead and organising events to prepare this strategy.

development of trade from east to west and vice versa. I hope that relations with the Eastern countries will normalise after Ukraine's victory, and that the Port of Klaipėda and its growing fleet will return to its pre-war position with new relations and achievements brought by the times of crisis.

What kind of cooperation could take place between educational institutions that train maritime professionals and the Lithuanian Navy?

For some time now, the Navy has been training its officers in a system set up by the Lithuanian Military Academy and the Lithuanian Maritime Academy, where they receive basic undergraduate education. I think that a few months at a specialised naval school wouldn't hurt, especially if you are planning to study at foreign universities, get a master's degree, or do an internship.

The issue of seafarer training has also come up in the discussions on the formation of the crew for the *Independence* LNG carrier, which will be formed this year. As of 2025, when Lithuania will take over ownership of the LNG carrier, *Independence* will be registered in the Register of Seagoing Ships of the Republic of Lithuania and sail under the Lithuanian flag. This has been unprecedented in Lithuanian maritime history. What are the challenges for the organisations and the Commission of Maritime Affairs?

The Commission took a special interest in this issue and tried to understand the situation on board the *Independence* LNG carrier and HOEG company. Seafarers working on these types of vessels, spend months on board without setting foot ashore, so it is important to recruit young people, exposing them to the opportunities of highly valued and well-paid work at sea. In this way, the raising of the Lithuanian flag on the *Independence* could go step in step with the formation of a new tradition of seamen specialists, which is a double win for the company, the Maritime Academy, Lithuania and the seafaring community.

Perhaps it would be easier to solve similar issues if Lithuania had a long-term maritime strategy in force, which would literally establish the fact that Lithuania is a maritime nation? Who should prepare it and what other provisions should be included?

The development of a long-term strategy is a matter for the entire maritime community. Since the Commission for Maritime Affairs of the Lithuanian Seimas is currently in a position to mobilise the community for this work, the Commission is currently taking the lead and organising events to prepare this strategy, including, most importantly, the conference at the Seimas on 17 May. The strategy is expected to be ready by the end of the current mandate. The main objective of this document would be to combine the documents currently adopted and in force, to coordinate the different visions for the development of the sector and to achieve the necessary synergies. One of the most pressing issues is to find a form of executive power in the maritime sector. It is also important to link shipping, ports and seafarer affairs with training, science and the maritime culture.

During one of the meetings of the Commission for Maritime Affairs Commission, you emphasised that everyone, who is more or less connected with the sea, is ready to contribute to the development of the maritime strategy. Perhaps the developers of the maritime strategy could benefit from *JŪRA MEER SEA* international originates back to, which originates back to 1935, when the first Lithuanian President Antanas Smetona set the task of establishing Lithuania as a maritime state and spreading this idea by founding *Jūra* magazine, which was revived in a new form in 1999 as a promoter of the Lithuanian maritime strategy in Lithuania and the world, and has been doing so for 25 years. Perhaps it would be appropriate to discuss not only the strategic importance of the port of Klaipėda, but also the status of a Lithuanian maritime publication that belongs not to a single company, but to the entire maritime sector?

Absolutely. It is important not only to prepare the strategy, but also to ensure that the various segments of the maritime sector consider and accept this strategy as their own, and would be willing to follow it in the preparation of the strategy's implementation plan and its actual implementation. This cannot be achieved without public and community discussions, which could be initiated and participated by your magazine, carrying the wonderful title of the Sea.

Thank you for the interview.

Interviewer Zita Tallat-Kelpšaitė

Istorinis burlaivis MERIDIANAS

10 kartą Klaipėdoje skelbia vasaros pradžią išskleisdamas bures

Šiomet sukanka 10 metų, kai Klaipėdoje gyvuoja tradicija kiekvieną vasaros sezoną pasitikti šventiškai išskleidžiant uostamiesčio simbolio burlaivio „Meridianas“ bures.

Jūras vagojęs burlaivis – upės krantinėje

Suomijoje 1948 m. pastatytą tristiebę barkentiną, ilgai tarnavusią būsimųjų jūrininkų praktiniam ugdymui, nuo sunykimo išgelbėjo klaipėdiečio, jūrų krovos kompanijos „Bega“ įkūrėjo ir vadovo Aloyzo Kuzmarskio užsipyrimas išsaugoti istorinę relikviją ir Klaipėdos miesto simbolį šiandienai bei ateities kartoms. 2012–2013 m. vyko sudėtingi burlaivio atstatymo darbai, o 2014 m. „Meridianas“ iš doko atplukdytas į Danės krantinę ir atgimusiame burlaivyje pirmą kartą pakeltos bures.

Šiomet jubiliejaus proga „Meridianas“ pasipuošė naujomis burėmis ir tai jau trečiasis burių komplektas per dešimtį metų.

Naujųjų įstrižųjų burių dizainas nesiskia nuo ankstesniojo komplekto. Jis atkartoja istorinį 1751 m. Baltijos jūros regiono jūrlapį, kurio originalas eksponuojamas „Meridiano“ kajut-kompanijoje, tampančioje nedideliu istorijos muziejumi.

„Senųjų burių komplektas tarnavo keiserius metus. Naujosios geriau apsaugotos nuo aplinkos poveikio, taršos. Burės, nors ir dekoratyvinės, pučiant stipresniam vėjui, juda, dėvisi, tenka jas keisti“, – kalbėjo jūreivystės relikvijos išsaugojimo projekto iniciatorius bei toliau šią misiją atliekančio „Meridiano“ paramos ir labdaros fondo vadovas, verslininkas Aloyzas Kuzmarskis.

„Meridiano“ burių pakėlimo šventė – ne tik patrauklus, kvapą gniaužiantis reginys, bet ir galimybė atskleisti unikalaus eksponato po atviru dangumi grožį, parodyti visas bures, kurias net ir šiais laikais dar plaukiojantys mokomieji burlaiviai, pasigavę vėją, išskleidžia atviroje jūroje, toliau nuo kranto, kur žmonės turi mažai galimybių pamatyti šį puikų reginį. Būdami Europos jūrinio paveldo asociacijos nariais, mes lankome uostus, kuriuose gausu istorinių laivų – tiek plaukiojančių, tiek stovinčių prie krantinių ir puošiančių miestus. Teko matyti įvairiai eksponuojamų istorinių burlaivių. Pavyzdžiui, viename Italijos pajūrio miestelyje prie kanalo krantinių stovi gausybė burinių laivelėlių su nuolat pakeltomis įvairiaspalvėmis burėmis, tapusiomis šio kurorto vizitine kortele. „Meridianas“ yra Klaipėdos miesto simbolis, vienas iš daugiausiai fotografuojamų objektų, kviečiančių aplankyti Lietuvos uostamiestį“, – sako A. Kuzmarskis.

„Turbūt niekam nekylo abejonių, kad pagal šį simbolį mūsų miestą atpažįsta ne tik Lietuva, Europa, bet ir visas pasaulis“, – sveikindamas susirinkusiuosius su vasaros šventinio maratono pradžia ir dėkodamas „Meridiano“ puoselėtojai A. Kuzmarskiui bei jo šeimai, kalbėjo Klaipėdos miesto meras Arvydas Vaitkus.

Ant „Meridiano“ fokstiebio burės – Baltasis švyturys

Iš viso „Meridianas“ turi 14 burių, kurių bendras plotas – daugiau nei 600 kv. m. Jau tapo įprasta, kad vadinamosios tiesiosios burės, kurios skleidžiamos ant priekinio stiebo – fokstiebio, kasmet skelbia tam tikrą Klaipėdos miestui svarbią žinią. Šį kartą, bendru „Meridiano“ paramos ir labdaros fondo bei Klaipėdos miesto savivaldybės sutarimu, priekinės „Meridiano“ burės skirtos Švyturių metams.

2024-ieji Klaipėdoje paskelbti Švyturių metais, nes šiemet minimos 140-osios Baltojo švyturio, stovėjusio Šiaurinio molo gale, įžiebimo metinės. Šį, prieš 140 metų iškilusį kelerodį laivams Antrojo pasaulinio karo pabaigoje susprogdino į Rytprūsius sprukę naciai. Minint Švyturių metus, ant tiesiųjų „Meridiano“ burių pavaizduotas įspūdingo dydžio Baltasis švyturys iš istorinio Klaipėdos apskrities levos Simonaitytės viešosios bibliotekos archyve saugomo atviruko, kurio autorius yra žinomas Rytų Prūsijos fotografas Fritz Krauskopf (1882–1945).

Istorinio burlaivio bures kelia Lietuvos jūreivystės akademijos studentai

Nebuvo pažeista ir dar viena jūrinė tradicija: tęsiant 1948 m. Suomijoje pastatyto „Meridiano“, kaip tuometinės Klaipėdos jūreivystės mokyklos mokomojo burlaivio, istoriją, bures kasmet kelia Lietuvos jūreivystės akademijos studentai, o ceremonijoje dalyvauja Jūrų kapitonų asociacijos nariai, nemažai kurių yra plaukioję po „Meridiano“ burėmis.

Nuotraukos iš
„Meridiano“ paramos ir labdaros fondo
bei buriuotojo Gedimino Pilaičio archyvo

Historical Sailing Ship MERIDIANAS Heralds the Beginning of Summer by Unfurling Its Sails in Klaipėda for the 10th Time

This year marks the 10th anniversary of the tradition in Klaipėda to welcome the summer season by unfurling the sails of *Meridianas* sailing ship and the symbol of the port city.

The vessel that sailed the seas mooring at the river quay

The three-masted barkentine, built in Finland in 1948, which served many years as a practical training vessel of future seafarers, was saved from destruction by the stubborn nature of Aloyzas Kuzmarskis, a resident of Klaipėda and founder and head of Bega shipping company, who insisted on preserving the historical relic and symbol of Klaipėda for present and future generations. In 2012–2013, the ship underwent extensive restoration, and, in 2014, the revived *Meridianas* was brought back from the dock to Dangė river, unruffling its sails for the first time.

This year, to mark the anniversary, *Meridianas* has new sails – the third set of sails in ten years.

The design of the new diagonal sails is the same as the previous set. It replicates the historical chart of the Baltic Sea of 1751, the original of which is on display in *Meridianas*' cabin,

which has become a small museum of *Meridianas*' history.

'The old sails lasted four years. The new ones are better protected against environmental impact and pollution. Although decorative, the sails move and wear in stronger winds and have to be replaced.' said Aloyzas Kuzmarskis, the initiator of the project to preserve the maritime relic, businessman and head of *Meridianas* Support and Charity Foundation, which continues to carry out this mission.

'*Meridianas* Sail Hoisting Festival is not only a breathtaking and attractive spectacle, but also an opportunity to reveal the beauty of this unique open-air exhibit and demonstrate all

the sails, the kind of which are still used on modern-day training vessels, as they catch the wind on the open sea, far from the shore, where people have little chance to see this magnificent spectacle. As members of the European Maritime Heritage Association, we visit ports full of historic ships, both still seaworthy and moored, that beautify these towns. We have seen historical sailing vessels displayed in many different ways. One Italian seaside town, for example, has many sailboats along the banks of the canal, with their permanently hoisted brightly coloured sails becoming the town's highlight. *Meridianas* is the symbol of the city of Klaipėda and one of the most photographed objects inviting visitors to the port of Lithuania.' says Aloyzas Kuzmarskis.

'There is probably no doubt that our city is recognised by this symbol not only Lithuania and Europe, but also the entire world.' said Arvydas Vaitkus, Mayor of Klaipėda, congratulating the audience with the beginning of the summer festivities marathon and thanking Aloyzas Kuzmarskis and his family for fostering *Meridianas*.

The white lighthouse on the sail of *Meridianas'* foxtail

Meridianas has a total of 14 sails covering an area of over 600 square metres. It has become a tradition that the so-called straight sails, which are hoisted on the foxtail feature an important message to the city of Klaipėda every year. This time, by the joint agreement between *Meridianas* Support and Charity Foundation and Klaipėda Municipality, *Meridianas'* sails will be dedicated to the Year of Lighthouses.

Klaipėda celebrates 2024 as the Year of Lighthouses as it marks the 140th anniversary of the lighting of the White Lighthouse, which stood at the

end of the North Pier. This lighthouse, built 140 years ago to guide ships, was blown up by Nazis fleeing to East Prussia at the end of World War II. To celebrate the Year of Lighthouses, the sails of *Meridianas* feature the impressive-size White Lighthouse – an image taken from a historical photo postcard in the archive of Klaipėda County Ieva Simonaitytė Public Library, taken by the famous East Prussian photographer Fritz Krauskopf (1882–1945).

Sails of the historical vessel hosted by students of the Lithuanian Maritime Academy

Another maritime tradition has also been preserved: to continue the history of *Meridianas*, built in Finland in 1948 as a training vessel for the then Klaipėda Maritime School, the sails of *Meridianas* are hoisted every year by students of the Lithuanian Maritime Academy, while the ceremony is attended by members of the Lithuanian Shipmasters Association, many of whom have sailed under *Meridianas'* sails.

Photos from the archives of *Meridianas* Support and Charity Foundation and sailor Gediminas Pilaitis

Kretingos
senosios muzikos
festivalis

VIII TARPTAUTINIS KRETINGOS SENOSIOS MUZIKOS FESTIVALIS

Meno vadovas Rodrigo Calveyra

2024 m. birželio 9 d. – rugpjūčio 31 d. Kretingos pranciškonų bažnyčioje

IŽANGINIS FESTIVALIO KONCERTAS:

Birželio 27 d., ketvirtadienį, 19 val.

ATGIMIMAS: Palestrinos laikų muzika

Ansamblis **Duodeco** (Lietuva)

Augustė Andrijauskaitė ir **Justina Leinartaitė**, sopranai,

Ūla Zemeckytė ir **Evita Rudžionytė**, altai,

Evaldas Alekna, tenoras,

Povilas Vanžodis, tenoras ir ansamblio men vadovas,

Gabrielius Gaidamavičius ir **Arūnas Maliukas**, bosai

Rodrigo Calveyra, men vadovas (Brazilija/Prancūzija)

PAGRINDINĖ FESTIVALIO PROGRAMA:

Rugpjūčio 15 d., ketvirtadienį, 19 val.

TARP SAN MARCO IR SAN CASSIANO:

Nuo bažnyčios iki operos Monteverdi aplinkoje

Rečitalis – **Valerio Contaldo**, tenoras (Italija/Šveicarija)

Teodoro Baù, viola da gamba (Italija/Šveicarija)

Francesca Benetti, archiliutnia (Italija)

Jacopo Raffaele, vargonai ir klavesinas (Italija)

Rugpjūčio 16 d., penktadienį, 19 val.

BACHAS IKI BACHO

Ansamblis **Cappella Mediterranea** (Prancūzija/Šveicarija)

Chouchane Siranossian, barokinis smuikas (Prancūzija/Šveicarija)

Balázs Máté, barokinė violončelė (Vengrija)

Leonardo García Alarcón, vargonai, klavesinas,

meno vadovas (Argentina/Šveicarija)

Rugpjūčio 17 d., šeštadienį, 19 val.

ALBION: Anglų muzika trims balsams

Rodrigo Calveyra, išilginės fleitos (Brazilija/Prancūzija)

Leonardo García Alarcón, vargonai ir klavesinas (Argentina/Šveicarija)

Rugpjūčio 19 d., pirmadienį, 19 val.

DIVERSI PASSAGGI:

Diminucijų menas Italijoje nuo Renesanso iki ankstyvojo Baroko

Rečitalis – **Rodney Prada**, viola da gamba (Italija)

Margherita Burattini, barokinė arfa (Italija)

Rugpjūčio 31 d., šeštadienį, 19 val.

SANCTA MARIA: Mišios Vazų-Habsburgų sąjungai

Ansamblis **Canto Fiorito** (Lietuva)

Ieva Gaidamavičiūtė, sopranas,

Renata Dubinskaitė ir **Saulė Šerytė**, mecosopranai,

Povilas Vanžodis, tenoras, **Nerijus Masevičius**, bosas,

Josué Meléndez, kornetas (Meksika/Šveicarija),

Miguel Tantos Sevillano, barokinis trombonas (Ispanija/JK),

Fabio de Cataldo, bosinis barokinis trombonas (Italija),

Filip Hruby, vargonai (Čekijos Respublika/Šveicarija)

Rodrigo Calveyra, kornetas, išilginės fleitos,

meno vadovas (Brazilija/Prancūzija)

www.cantofiorito.lt

www.kretingafestival.lt

Visi koncertai nemokami

Pagrindiniai rėmėjai:

ART FOUNDATION
MENTOR LUCERNE

LIETUVOS
KULTŪROS
TARYBA

KRETINGOS
RAJONO
SAVIVALDYBĖ

INSTITUT
FRANÇAIS
LITUANIE

Kretingos rajono
kultūros centras

JŪRA-MEER-SEA

NORTHWAY
MEDICINOS CENTRAI

Books Notebooks Maps Booklets B r o c h u r e s

C a t a l o g u e s Business cards F o l d e r s

Envelopes Menu Paper blocks Price tags Coasters

Certificates I n v i t a t i o n s Postcards Boxes

Paper bags Labels C a l e n d a r s

THE TALL SHIPS RACES

penktą kartą sugrįžta į Klaipėdą

2024 m. birželio 27–30 d. penktą kartą į Klaipėdą sugrįžta „The Tall Ships Races“ didžiųjų burlaivių lenktynės.

Pirmą kartą istorijoje Klaipėdai patikėta tapti šių unikalių lenktynių starto uostu – tai didelis tarptautinės jūrinės bendruomenės įvertinimas Lietuvai, kaip jūrinei valstybei. Pirmasis lenktynių etapas startuos Klaipėdoje ir finišuos Ščecino uoste.

Jūrinę kultūrą puoselėjančio renginio metu, kurį globoja Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda, Klaipėda priims pusšimtį didžiausių ir įspūdingiausių pasaulio burlaivių iš keturiolikos pasaulio valstybių.

Didieji burlaiviai, atsišvartavę Klaipėdos uoste birželio 30 d., leis į daugiau nei mėnesį truksiančią odisėją šiuo maršrutu: Helsinkis (Suomija), Talinas (Estija), Turku (Suomija), Mariehamnas (Suomija) ir finišuos Ščecino uoste (Lenkija).

Tarptautinį renginį organizuojančios VŠĮ „Klaipėdos šventės“ direktorė Eglė Šulskė džiaugiasi, jog jūrinė kultūra alsuojantis ir burėmis pasipuošęs miestas žinių apie marinistinį renginį Klaipėdoje skleidžia įvairiausiomis formomis – tiek jaunosios kartos įsitraukimu į jūrinės bendruomenės veiklą, tiek buriavimo dvasios įkvėpimu miestiečiams bei miesto svečiams. „Klaipėda išleidžia net 46 buriavimo praktikantus į pirmąjį lenktynių etapą iki Helsinkio (Suomijos). Įguly narių kom-

fortu „The Tall Ships Races 2024“ renginio metu Klaipėdoje rūpinsis net 120 savanorių, kurie turi žinoti ne tik tarpusavio komunikacijos niuansus, bet ir laivų, burių sudėtį, pavadinimus, saugos instrukcijas bei laivų etikos kodeksą. Užduotas tonas pirmą kartą Klaipėdai tapti starto uostu „The Tall Ships Races“ didžiųjų burlaivių lenktynėse tuo pačiu ir įpareigoja, tačiau ir itin teigiamai įvertina mūsų išskirtinį uostamiesčio statusą. Tam, žinoma, buvo skirtas ir didžiulis Klaipėdos miesto savivaldybės finansinis indėlis, siekiant išpildyti visus lenktynių reikalavimus bei kokybiškai įgyvendinti „The Tall Ships Races 2024“ jūrinį renginį. Esame jūrinė valstybė, tad tikime, kad organizuodami tokio pobūdžio renginius einame teisingu keliu ir jūrinę idėją užkrečiame visos Lietuvos gyventojus“, – sako E. Šulskė.

Esame jūrinė valstybė, tad tikime, kad organizuodami „The Tall Ships Races“ ir kitus tokio pobūdžio renginius einame teisingu keliu ir jūrine idėja užkrečiame visos Lietuvos gyventojus.

DIDINGOS AUKŠTŲJŲ LAIVŲ ŠVENTĖS

„Sail Training International“ ir šeši Baltijos uostamiesčiai jau pasiruošę didžiųjų burlaivių arba, kaip skamba lenktynių pavadinime, aukštųjų laivų regatai.

Birželio 30-ąją iš Klaipėdos startavę burlaiviai lenktyniaus iki Helsinkio, į kurį „The Tall Ships Races“ dalyvaujantys laivai grįš po dešimtmečio pertraukos. Liepos 7 d. jie jau kels bures ir nelenktyniniame etape (Cruise-in-Company) plauks iki Estijos uostamiesčio Talino, UNESCO pripažinto pasaulio paveldo vietoje. Liepos 14 d. startuos antrasis lenktynių etapas palei Suomijos pakrantę iki Auros upės Turku mieste. Liepos 21 d. startuos nelenktyninis etapas iki Mariehamno, Alandų administracinio centro, kur nuo seno puoselėjamos buriavimo tradicijos. Paskutiniame lenktynių etape, kurio startas liepos 27 d., burlaiviai įveiks 400 jūrmylių į pietus per Baltijos jūrą iki Ščecino.

Burlaivių lenktynių Baltijos jūroje maršrutas iš viso gali siekti daugiau nei 1 500 jūrmylių.

Apie lenktynių istoriją JŪRA MEER SEA kalbasi su „Sail Training International“ rinkodaros ir komunikacijos vadovu Benu CLARKU.

Turbūt nėra labai klaidinga teigti, kad „The Tall Ships Races“ istorijai daugiau nei 500 metų, jeigu jos pradžia laikysime portugalų jūrininko Ferdinando Magelano kelionę, prasidėjusią 1519 m. per Atlanto, Ramųjį ir Indijos vandenynus, ieškant naujo kelio iš Vakarų į Indiją?

Iš tikrųjų „The Tall Ships Races“ lenktynės vyksta jau 68 metus, pirmosios lenktynės įvyko 1956 m. 2023 m. įvykusios „The Tall Ships Races Magellan-Elcano“ varžybos buvo skirtos Ferdinandui Magelanui ir Juanui Sebastianui Elcanui, kurie pirmą kartą apiplaukė žemę. Šią sukaktį minėjome todėl, kad šios lenktynės vyko tarp Jungtinės Karalystės, Portugalijos ir Ispanijos, o patys tyrinėtojai buvo ispanai (Elcano) ir portugalai (Magelanas). 2023 m. rugpjūčio–rugsėjo mėnesiais „The Tall Ships Races Magellan-Elcano“ aplankė Falmutą (Jungtinė Karalystė), La Korunją (Ispanija), Lisaboną (Portugalija) ir Kadisą (Ispanija).

Dabartinės „The Tall Ships Races“ istorija prasidėjo 1956 m. Kokios aplinkybės lėmė šio žavaus renginio ir reginio pradžią?

1956 m. įvyko pirmosios mokomųjų burlaivių „Tall Ships“ lenktynės iš Torbėjaus (Jungtinė Karalystė) į Lisaboną (Portugalija). Tai turėjo būti pasaulyje dar išlikusių didingų A klasės aukštųjų laivų šventė – visi manė, kad jie jau arti pensijos. Renginys buvo toks neįtikėtinai populiarus, kad nusprendėme jį rengti kas dvejus metus. Norėjome paskatinti draugišką jūrinio jaunimo varžymąsi ir kartu suteikti jiems galimybę tobulėti mokantis plaukti su burėmis.

Kokie žmonės stovėjo prie šios pasaulinės regatos ištakų?

Pirmąsias lenktynes 1956 m. surengė Tarptautinis buriavimo mokymo komitetas („Sail Training International Race Committee“, STRC). 2002 m. buvo įkurta šiuolaikinė organizacija „Sail Training International“, kuri tęsė renginių organizavimą.

Kiek valstybių dalyvavo pirmosiose „The Tall Ships Races“ regatose ir kiek jų dalyvauja šiuo metu?

Neturime tikslių duomenų, kiek buriuotojų dalyvavo 1956 m., tačiau tai būtų apie 600–800 buriuotojų. Šiandien mūsų renginiuose reguliariai dalyvauja daugiau kaip 4 000 buriuotojų.

Kiek burlaivių ir kiek buriuotojų dalyvauja šių metų regatoje?

Visoje lenktynių serijoje dalyvaus apie 4 000 buriuotojų, 1 000 buriuotojų atvyks į Klaipėdą.

Ar yra burlaivių, nepraleidusių nė vienos regatos nuo 1956 m.?

Nuo 1956 m. nė vienas laivas nėra dalyvavęs visose lenktynėse.

Dėkojame už atsakymus.

THE TALL SHIPS RACES

Returns to Klaipėda for the 5th Time

The Tall Ships Races will return to Klaipėda for the fifth time on 27–30 June 2024.

For the first time in its history, Klaipėda has been entrusted with the task of becoming the starting port of this unique race, which is a significant sign of recognition of Lithuania as a maritime nation by the international maritime community. The first leg of the race will start in Klaipėda

and finish at the port of Szczecin. During the event, which promotes maritime culture under the patronage of Gitanas Nausėda, President of the Republic of Lithuania, Klaipėda will host fifty of the world's largest and most impressive sailing vessels from fourteen countries.

On 30 June, from the port of Klaipėda, the great sailing ships will embark on an odyssey lasting more than a month, following a route that will take them to Helsinki (Finland), Tallinn (Estonia), Turku (Finland), Mariehamn (Finland) and, finally, Szczecin (Poland).

Eglė Šulskė, director of Klaipėdos Šventės, which is organising the international event, is pleased that the city, rich with maritime culture and sails, is spreading the word about this sailing event in Klaipėda in many different ways – both by getting the younger generation involved in the activities of the maritime community and by instilling the spirit of sailing in the city's citizens and guests. 'Klaipėda will send 46 sailing trainees to the first leg of the race to Helsinki (Finland). During the Tall Ships Races 2024 in Klaipėda, the crews will be taken care of by nearly 120 volunteers, who will have to know not only various nuances of communication, but also the parts and sails of the ships and their names, safety instructions, and the ethics of the maritime world. The task of Klaipėda becoming the starting port of the Tall Ships Races for the first time is both an obligation and a very positive recognition of our unique status as a port city. This, of course, comes with a huge financial contribution from Klaipėda Municipality Administration to meet all the requirements of the race and ensure the quality of the Tall Ships Races 2024 maritime event. We are a maritime nation, so we believe that by organising this kind of events keeps us on the right track, spreading maritime ideas to the whole population of Lithuania,' says E. Šulskė.

We are a maritime nation, so we believe that by organising this kind of events keeps us on the right track, spreading maritime ideas to the whole population of Lithuania.

MAGNIFICENT TALL SHIPS CELEBRATIONS

Sail Training International and the six Baltic port cities are ready for the big ship regatta, or, as it says in the title, the tall ships races. Launching from Klaipėda on 30 June, the ships will sail to Helsinki, hosting the Tall Ships Races after a ten-year break. On 7 July, they will set sail for a non-racing Cruise-in-Company leg to the Estonian port city of Tallinn, a UNESCO World Heritage Site. On 14 July, the second leg of the race will start along the Finnish coast to Århus River in Turku. On 21 July, another non-racing Cruise-in-Company leg will start in Mariehamn, the administrative centre of the Åland Islands, known for deeply-rooted sailing traditions.

The final leg of the race, starting on 27 July, will take sailors 400 miles south across the Baltic Sea to Szczecin.

In total, the route of the race in the Baltic Sea can cover more than 1500 nautical miles.

JŪRA MEER SEA talked to Ben CLARK, Marketing and Communications Manager at Sail Training International, about the history of the race.

It is probably not far off the mark to say that the history of the Tall Ships Races is more than 500 years old, if we tie its origins to the voyage of the Portuguese sailor Ferdinand Magellan, who set out to cross the Atlantic, Pacific and Indian Oceans in search of a new route from the West to the Indies in 1591?

The Tall Ships Races has actually been taking place for 68 years, with the first race dating back to 1956. The Tall Ships Races Magellan-Elcano event which took place in 2023 was a celebration of the first circumnavigation of the Earth by Ferdinand Magellan and Juan Sebastian Elcano.

We celebrated this anniversary because these races took place between the UK, Portugal and Spain, and the explorers themselves were Spanish (Elcano) and Portuguese (Magellan) – The Tall Ships Races Magellan-Elcano visited Falmouth (UK), A Coruña (Spain), Lisbon (Portugal) and Cadiz (Spain) in August and September 2023.

The history of the current Tall Ships Races began in 1956. What were the circumstances that led to the start of this fascinating event?

In 1956, the first race of the sail training Tall Ships took place from Torbay (UK) to Lisbon (Portugal). It was supposed to be a celebration of the world's remaining magnificent Class A Tall Ships – everyone thought they were close to retirement. The event was so incredibly popular that we decided to make it biennial. We wanted to encourage friendly competition amongst seafaring young people, while giving them the opportunity to develop themselves through sail training.

Who were the people behind the origins of this global regatta?

The first race in 1956 was organised by the Sail Training International Race Committee (STRC). In 2002, the modern organisation Sail Training International was formed to continue organising the events.

How many countries participated in the first Tall Ships Races and how many do so today?

We do not have exact numbers for how many sailors participated in 1956, but it would be around 600–800. Today, over 4,000 sailors regularly take part in our events.

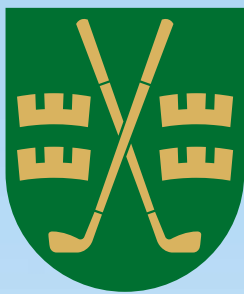
How many ships and sailors are taking part in this year's event?

Approximately 4,000 sailors will participate in the full race series with 1,000 visiting Klaipėda.

Are there any tall ships that have never missed a race since 1956?

No vessel has joined every edition of the races since 1956.

Thank you for your answers.

**SOSTINIŲ
GOLFO KLUBAS**
**THE CAPITALS
GOLF CLUB**

Contacts:

The Capitals golf club
Vingio str. 90
Pipiriškių village
Pastrėvio elderate
Elektrėnai municipality
LT-21331 Lithuania
E-mail: info@capitals.lt
Ph. +370 619 99 999
www.capitals.lt

THE CAPITALS GOLF CLUB OF LITHUANIA IS WORTH A JOURNEY!

The Capitals Golf Club offers golfers one of the best courses in the Baltic countries. The Course was designed by the world famous architect of golf courses, Peter Chamberlain and is one of the most picturesque golf courses in Lithuania.

THE CAPITALS GOLF CLUB:

- The 72 par Course is established on a hilly territory of 153 hectares and has 18 holes with natural hills, forests and lakes.
- The driving range, which has 40 driving range spots, and tees one and ten are comfortably located (close to the Club House and parking lots).
- We have a restaurant and a hotel for your pleasant stay.
- A trip to the Capitals Golf Club can also be combined with some sightseeing. One of the greatest tourist attractions of Lithuania – Trakai Island Castle – is only 20 minutes away from the course, the capital Vilnius, while the second-largest city Kaunas is about 45 minutes away from the course.

Love golf? Visit us!

History

The homestead has preserved the characteristic features of the architecture of the ancient Klaipėda region. Historically, the area belonged to the so-called region of Lithuania Minor, which emerged after 1422.

House

Spacious two floor house. The rooms' interiors feature a mixture of modern and rustic styles. There are pond with a small private beach with a pier and barbecue facilities.

Location

Guest house is surrounded by nature. Svencėlė wind & kite surfing spot is 10 km away. Ventė Cape is 22 km from the property, and the Curonian Lagoon is within 12 km.

PRIEKULĖS DISTRICT, LITHUANIA

info@kaimelis.com

+370 699 31295

Čilės jūrų gėrybės ieško kelio į Europą

Balandžio 17 d. Klaipėdoje įvyko Lietuvos ir Čilės akvakultūros verslo atstovų susitikimas. Čilės Respublikos ambasados Lenkijoje eksporto skatinimo generalinis direktoratas „ProChile“ balandžio 17–25 d. organizavo Čilės akvakultūros eksportuotojų verslo misiją „Europos jūrų produktų maršrutas 2024:

Lietuva, Lenkija“. Pirmasis misijos renginys įvyko Lietuvos uostamiestyje Klaipėdoje, kurį bendradarbiaudamas su Čilės ambasada, organizavo tarptautinis verslo ir mokslo žurnalas JŪRA MEER SEA. Renginio partneris – Klaipėdos prekybos, pramonės ir amatų rūmai.

Eksporto skatinimo generalinio direktorato „ProChile“ direktorė Kataržyna Kazmierska pristatė verslo misijos tikslus Lietuvoje ir kitose Europos šalyse. Ji pabrėžė, kad Čilei būdinga plati 6 435 km pakrantė, švarūs vandenys ir didelė puikios maistinės vertės jūros išteklių įvairovė. Šaltuose Ramiojo vandenyno pietų vandenyse gausu akvakultūros, pramoninės žvejybos ir šio amato puoselėjimo išteklių.

2022 m. Čilės žuvininkystės ir akvakultūros produktų eksportas siekė 8 826 mln. JAV dolerių, t. y. 24,7 proc. daugiau nei ankstesniais metais. Pagrindiniai produktai buvo lašišos ir upėtakiai, žuvų miltai, skumbrės, midijos, žuvų taukai ir dumbliai. Pagrindinė paskirties rinka buvo Šiaurės Amerika, kurioje pirmavo JAV, po jų sekė Azija, kurioje pagrindinė šalis gavėja buvo Japonija, ir Pietų Amerika, kurioje pagrindinė šalis gavėja buvo Brazilija.

Eksportas į Europą 2022 m. siekė 1 079 mln. JAV dolerių, t. y. 12,5 proc. daugiau nei 2021 m. Lenkija išsiskiria kaip devintoji paskirties šalis, į kurią buvo eksportuota prekių už 33 mln. dolerių.

Šiandien Čilė yra pirmaujanti pasaulyje šaldytų lašišų ir upėtakių filė, taip pat atlantinių skumbrių ir midijų eksportuotoja. Čilės pramonei būdingi griežti reglamentiniai įsipareigojimai: tvarumas, kvotos ir laikini draudimai, atsekamumas nuo kilmės iki paskirties vietos, sertifikuota pramonė ir nuolatiniai moksliniai tyrimai, taip pat aukščiausi sanitarijai standartai visame pasaulyje.

Pramoninėje žvejyboje daugiausia dėmesio skiriama tvarumui – dvylika žvejybos sektorių sertifikuoti pagal griežtus Jūrų valdymo tarybos (angl. MSC – Marine Stewardship

**„ProChile“
iniciatyva gali būti
naudinga Lietuvai.
Bendradarbiavimas
su Čilės įmonėmis gali
suteikti lietuviškoms
įmonėms galimybę
plėsti savo verslą į
naujas rinkas, įgyti
naujų prekių tiekėjų bei
klientų.**

Council) ir „Marin Trust“ standartus. Čilės žuvininkystės sektorius rengia švarios gamybos susitarimus energijos vartojimo efektyvumo ir atliekų srityse, ypač plastiko mažinimo, nebenaudojamų žvejybos tinklų perdirbimo programą, paplūdimių ir jūros dugno valymo, laikosi žvejybos draudimo sezonų ir net papildomo savanoriško žvejybos draudimo, kai dėl jos pačios stebėsenos nustatoma tokia būtinybė, remia ir skatina mokslo plėtrą ir neteisėtos žvejybos panaikinimą.

Žurnalo JŪRA MEER SEA leidėja Zita Tallat-Kelpšaitė pristatė tarptautinį verslo ir mokslo žurnalą, kuris, kaip idėjų ir patirties dalinimosi tribūna, gali pasitarnauti verslo plėtrai tarp Europos ir Čilės. Ji papasakojo, kad bendradarbiavimas su Čilės ambasada prasidėjo pernai nuo „ProChile“ informacijos žurnalo portale ir didelio susidomėjimo sulaukusio straipsnio šių metų pirmajame žurnalo numeryje.

Nors Čilės eksportuotai jau ne vienerius metus bendradarbiauja su Lietuvos importuotojais, atsiranda vis naujų kompanijų, siekiančių ateiti į rinką, kurioje gana populiarai ir vertinama geros kokybės jūrų gėrybių produkcija.

Keturios Čilės jūrų gėrybes eksportuojančios įmonės: „Granja Marina Tornagaleones SA“, „Inversiones Los Alerces SPA“, „Multi X. S. A.“ ir „St. Andrews Smoky Delicacies“, dvišaliuose (B2B) susitikimuose su Lietuvos importuotojais aptarė Čilės akvakultūros verslo plėtros ir investavimo galimybes Lietuvoje.

Šiomis galimybėmis susidomėjo bendrovės: „OJ Partners“, „Lestena“, „Gonas“, „Akvavitus“, „ICECO žuvis“, „Nurminen Maritime“, „Mikata“. Jas atstovavę dešimt susitikimo dalyvių teigė, kad liko patenkinti rezultatais ir mato tolesnio bendradarbiavimo perspektyvas.

„ProChile“ iniciatyva gali būti naudinga Lietuvai. Bendradarbiavimas su Čilės įmonėmis gali suteikti lietuviškoms įmonėms galimybę plėsti savo verslą į naujas rinkas, įgyti naujų prekių tiekėjų bei klientų. Tai gali padėti diversifikuoti Lietuvos prekybos partnerių ratą ir sumažinti priklausomybę nuo tradicinių rinkų. Tikėtina, kad ateityje galėtume laukti aktyvesnio bendradarbiavimo su Čilės įmonėmis, naujų sandorių sudarymo bei galimų verslo plėtros variantų. Tikimės ateityje teigiamų rezultatų ir galimybių mūsų kompanijai“, – sakė Jelena Ignatenko, „OJ Partners“ atstovė.

Antrasis susitikimas įvyko balandžio 19 d. Lenkijos uostamiestyje Gdanske, kur Čilės eksportuotojai susitiko su potencialiais importuotojais ir tiekimo grandinės dalyviais.

Balandžio 22–25 d. didelė grupė Čilės akvakultūros verslo kompanijų dalyvavo tarptautinėje parodoje „Seafood Expo Global 2024“ Barselonoje, Ispanijoje. Šią parodą aplankė ir nemažai Lietuvos kompanijų.

Apibendrinama šių susitikimų rezultatus, „ProChile“ direktorė K. Kazmierska pabrėžė, kad Čilės eksportuotojai patenkinti, galėję užmegzti naujus komercinius ryšius, atitinkančius jų pasiūlymus. B2B susitikimų sesijoje Klaipėdoje įvyko 28 susitikimai, o B2B sesijoje Gdanske – 31. Lietuvos importuotojai galėjo pirmą kartą asmeniškai susitikti su potencialiais Čilės kolegomis. Lenkijos importuotojai taip pat užmezgė naujų verslo kontaktų. Tiek Lietuvos, tiek Lenkijos importuotojams buvo pristatyta Čilės eksportuojamų produktų pasiūla, ypatingą dėmesį skiriant Čilės įmonių, dalyvusių susitikime, eksportuojamiems produktams: lašišoms, midijoms ir skumbrėms. Visi Čilės delegacijos dalyviai išvyko su komercinio bendradarbiavimo perspektyvomis.

- „ProChile“ ir JŪRA MEER SEA nuotraukos iš susitikimo Klaipėdoje bei Gdanske

Chilean Seafood Finds Its Way to Europe

On 17 April, a meeting of Lithuanian and Chilean aquaculture business representatives took place in Klaipėda. On 17–25 April, ProChile, the General Directorate for Export Promotion of the Embassy of the Republic of Chile in Poland, organised a business mission of Chilean aquaculture exporters under the title 'European Seafood Route 2024:

Lithuania, Poland'. The first event of the mission took place in the Lithuanian port city of Klaipėda and was organised by *JŪRA MEER SEA* international magazine of business and science in cooperation with the Embassy of Chile and Klaipėda Chamber of Commerce, Industry and Crafts as a partner of the event.

Katarzyna Kazmierska, Director of the General Directorate for Export Promotion ProChile, presented the objectives of the business mission to Lithuania and other European countries. She emphasised that Chile has 6,435 km of coastline, clean waters and a wide variety of marine resources with excellent nutritional value. The cold waters of the South Pacific are rich in aquaculture, industrial fishing and the promotion of this craft.

In 2022, Chile's exports of fisheries and aquaculture products will amount to 8,826 million euros. This represents an increase of 24.7% over the previous year. The main products were salmon and trout, fishmeal, mackerel, mussels, fish oil and algae. The main destination market was North America, led by the USA, followed by Asia, where Japan was the main recipient country, and South America, where Brazil was the main recipient country.

Exports to Europe amounted to EUR 1,079 million in 2022 and Poland stands out as the ninth destination, with exports worth \$33 million.

Today, Chile is the world's leading exporter of frozen salmon and trout fillets, as well as mackerel and mussels. Chilean industry is characterised by strict regulatory obligations: sustainability, quotas and temporary bans, traceability from origin to destination, a certified industry and continuous research, as well as the highest health standards in the world.

Industrial fishing focuses on sustainability, with twelve fisheries certified to the rigorous standards of the Marine Stewardship Council (MSC) and Marin Trust. Chile's fisheries sector is developing clean production agreements in the areas of energy efficiency and waste, particularly the reduction of plastics, a recycling programme for discarded fishing nets, beach and seabed clean-ups, adherence to closed seasons and even additional voluntary closures when its own monitoring indicates the need, and is supporting and promoting scientific development and the elimination of illegal fishing.

Zita Tallat-Kelpšaitė, editor of *JŪRA MEER SEA*, presented an international business and science magazine that can serve as a platform for exchanging ideas and experiences for business development between Europe and Chile. She shared that the cooperation with the Chilean Embassy has already started last year with an article on the ProChile information portal and a very popular article in the first issue of the magazine this year.

The ProChile initiative can be beneficial for Lithuania. Cooperation with Chilean companies can give Lithuanian companies the opportunity to expand their business to new markets, find new suppliers and customers.

Although Chilean exporters have been cooperating with Lithuanian importers for several years, new companies are emerging to enter a market where good quality seafood is very popular and appreciated.

The four Chilean seafood exporters – Granja Marina Tornagaleones SA, Inversiones Los Alerces SPA, Multi X.S.A, and St. Andrews Smoky Delicacies – held bilateral (B2B) meetings with Lithuanian importers to discuss opportunities for development and investment into Chilean aquaculture in Lithuania.

The interested companies include OJ Partners, Lestena, Gonas, Akvavitus, ICECO Fish, Nurminen Maritime and Mikata. The ten participants of the meeting said they were satisfied with the results and saw prospects for further cooperation.

'The ProChile initiative can be beneficial for Lithuania. Cooperation with Chilean companies can give Lithuanian companies the opportunity to expand their business to new markets, find new suppliers and customers. This can help Lithuania diversify its trade partners and reduce the dependence on traditional markets. Participation in such initiatives can provide an opportunity to expand business, gain new partners and customers, and increase trade opportunities. In the future, we can look forward to increased cooperation with Chilean companies, new deals and possible business expansion opportunities. We look forward to positive results and opportunities for our company in the future,' said Jelena Ignatenko of OJ Partners.

The second meeting of the mission was held on 19 April. On 18 April, Chilean exporters met with potential importers and supply chain players in the Polish port city of Gdansk.

From 22 to 25 April, a large group of Chilean aquaculture companies attended the Seafood Expo Global 2024 in Barcelona, Spain. A number of Lithuanian companies visited this exhibition as well.

Summing up the results of these meetings, Katarzyna Kazmierska, Director of ProChile's General Directorate for Export Promotion, emphasized that 'Chilean exporters are pleased to have been able to establish new commercial contacts in line with their proposals'. A total of 28 meetings were held during the B2B session in Klaipėda (Lithuania) and 31 meetings during the B2B session in Gdansk (Poland). Lithuanian importers were able to meet potential Chilean counterparts face-to-face for the first time. Polish importers also made new business contacts. The Chilean export offer was presented to both Lithuanian and Polish importers, with a special focus on the products exported by the Chilean companies present at the meeting: salmon, mussels and mackerel.

All the members of the Chilean delegation left with the prospect of commercial cooperation".

Photos from the meeting in Klaipėda and Gdansk by ProChile and JŪRA MEER SEA.

PARKO GALERIJA

M. Valančiaus g. 6, Kaunas
facebook @parkogalerija
www.parkogalerija.lt

THE TALL SHIPS RACES 2024
KLAIPĖDA
organized by Sail Training International

Didžiųjų burlaivių lenktynės
06 27-30

Jūros šventei 90!
07 26-28

Keliame bures į vasarą!

Projektą finansuoja

Organizatorius

Projektą pristato

Pagrindinis partneris

Projekto partneris

Informaciniai partneriai

**Your Gateway
To Central Asia**

www.tlnika.com